

Bükki Tamás

A Vagyígyvanvagynem kert

© Bükki Tamás, 2001.

TARTALOM

Hangulattorzító telefon
Koncert a Tóruszon
Főzelék gyorsfagyasztott kérdésekből
Isten Szolgálója
Az Isten-gén
Meggyűlt bennük a szeretet
Halálkodni jöttünk
Vágyválasztás!
Vallásom: Bunk
A Vagyígyvanvagynem kert
A homokgyöngyfény tánca

Hangulattorzító telefon

Arról az időről szólok, amikor elvesztettük különböző arcainkat. Arról az időről, amikor a hangunk egyformává vált, kivesztek belőle a tónusok és az érzelmek, arról az időről, amikor már csak azért beszéltünk egymással, hogy információt közöljünk, csak a tényeket, melyeket fontosnak ítéltünk; röviden kommunikáltunk, távirati stílusban, bitről bitre szűrve fogainkon át az adatokat, mert senki sem volt másra kíváncsi. De hát hogyan is lehetett volna valaki kíváncsi egyébre, mikor nem volt arcunk sem többé. Sima és fényes egyenkoponyánkból egyformára szabott orrok és fülek meredtek elő, egyformán rángatództak arcizmaink, egyformán sima volt a homlokunk, a szemünk pedig végtelenül egyformán fénylett a maga ködös egyhangúságában, végtelenül kéken, végtelenül tompán és szárazon.

Emlékszem arra az időre, amikor mindez nem így volt, emlékszem, amikor még volt külön arcunk és különböztek a hangjaink. Emlékszem, mennyi fajta arccal futhatott össze az ember bármerre is fordult: voltak vékony, csontos állak és kikerekedő tokások, beesett arcok és előreugró pofacsontúak, lapos, keskeny homlokok, ahogy széles, előredülldők. Na és azok a szemek! Keskenyek, mandulavágásúak vagy hatalmasak, kerekék. És százszerűek! A hangok pedig: mélyek voltak, dörmögők és rekedtesek, ahogy voltak köztük magasak és fütyülők. A hangokon pedig érzelmek tudtak megtapadni: melegség és vigasztalás, elutasítás és rosszindulat, gyűlölet, féltékenység, szeretet vagy féltés. Sokan vagyunk, akik minderre tisztán emlékszünk, de emlékeink fokozatosan halványulnak, gyorsabban, mint ahogy az írás halványul a papíron. Az újabb generációk pedig már arc nélkül születnek. Nekik természetes az arctalanság, bennük már nem parázslék semmiféle vágy arra, hogy ez máshogy legyen. Ha mi elmegyünk anélkül, hogy tettünk volna valamit is, az Emberiség örökké arctalan marad!

Nem tudom pontosan, mi változott meg hirtelen, amitől arctalanná váltunk. Azt mondtam, hirtelen, pedig kellett hozzá pár évtized. Talán betegség volt, amit valami vírus vagy más mikroszkopikus organizmus hordozott, talán úgy volt - ahogy azt ma sokan hangoztatják -, hogy génjeinkben volt a változás leprogramozva; az arctalanság az Ember evolúciójának legújabb nagy korszaka. Sokfajta elméletet hallani a drótokon keresztül, sokan sokfélét állítanak. Egy azonban biztos: a változás belülről támadott. Mielőtt arctalanná váltunk volna, mielőtt elveszítettük volna hangjaink egykor gazdag tónusait, már ott feszült bennünk a kór, ami aztán egyenemberekké tett minket oly' hirtelen. A jelei ott voltak a viselkedésünkben, ott voltak a kapcsolatainkban, érezhettük hatását a mindennapjainkban: *kezdünk nem figyelni egymásra*. Kezdünk csak magunkkal törődni, kezdünk a másik arcát elfeledni, kezdünk összekeverni arcokat és hangokat, pedig akkor még mind különbözőek voltak. Az életünk sűrűvé vált, zsúfolttá és zaklatottá, arcok és hangok örvénylettek körülöttünk. Mi pedig újra és újra fejest ugrottunk az örvénybe, látszólag boldogan, ami pedig forgatni és sodorni kezdett minket, vitt egyre csak magával. Az örvényt mi kavartuk. Lelkeinkkel addig feszültünk egymásnak, mígnem léttengerünkben megjelentek ezek az örült tölcsérek, melyek egyre csak szélesedtek és szélesedtek. Karrier, siker, vagyon, hatalom, ego: ez volt az örvény pörgő közege. A szélesedő örvény pedig mindenkit magával ragadott, magával szívott, magával pörgetett. Sokan diadalittasan üvöltöttek: - csodás, ez fantasztikus! Ez az, ami kell nekünk! Ez a mi valódi természetünk, ez a mi boldogságunk! - Az Én boldogsága. Az Én karriere. Az Én sikere. Addig-addig mondták a nagyhangúak, míg majd' mindenki hinni kezdte. És attól kezdve... Olyan természetes lett hirtelen, hogy mindeközben nem figyelünk már oda egymásra. Mindenkinek megvolt a Saját élete, a Saját útja, a Saját harca, a Saját problémája. Hogyan is lehetett volna... Mindenki más problémája pedig - s ezzel együtt az arca és hangjának tónusa - a

háttérbe veszett, szürkéskéken egybemosódott, ahogy a távoli hegyek vonulatai mosódnak egybe a horizonton. *Minél inkább csakis saját arcunk és saját hangunk tónusa vált fontossá, annál inkább elvesztettük saját arcunkat és hangunk tónusát.* Hát nem különös? Néhány évtized volt csupán, és mindannyian arctalanná váltunk.

Az utcák kiürültek, a terek elnéptelenedtek. Mindenki bezárkózott a maga pár négyzetméteres betonkockájába, amit otthonának nevezett. A külvilággal, azaz egymással számítógépek konzoljain keresztül vagy pedig telefonon keresztül tartottuk az egyre hidegebbé váló, tárgyias kapcsolatot. Csak akkor és csak annyit beszéltünk, amennyit Saját érdekünk megkívánt, és elvártuk, hogy más is csak annyit közöljön velünk, amennyire kíváncsiak vagyunk, csak az információt, a lényegét, a magot. Az információhoz nincs szükség arcra, nincs szükség hangulatra, kedvre, s nincs szükség hangunk tónusára sem. Igazából idő és energiapazarlás már maga az is, hogy felhívjuk a másikat, amikor elég csupán egy számsort átküldünk a számítógépes hálózaton, és ezzel mindent meg is mondtunk, amit mondani akartunk: hol állnak a tőzsde részvényeinek indexei, mibe érdemes befektetni, mennyi pénz van a bankszámlánkon, mit szeretnénk vásárolni, milyen statisztikai mutatókra támaszkodhatunk, milyen új eredményeket hoztak a kísérleteink, mi az, amit számoltunk és mennyi pénz kell arra, hogy ezt ki is próbálhassuk, milyen ipari vonzatai lehetnek mindennek, mennyi pénzt hozhat egyszer mindez nekünk, milyen rangjaink vannak, hány testületben vagyunk benne, milyen testületekben akarunk majd pozíciót. Elértük, hogy az életünk csupa számokkal leképezhető legyen. Az utcák és a terek pedig kiürültek, mi arctalanná váltunk, hangunkból minden szín kifehéredett. *Beköszöntött a Digitális-Világ.*

Amikor már nem volt az arcunk megkülönböztethető, már nem volt érdemes egymás arcát sem nézni, így hát elzártuk egymástól arcainkat. Amikor már nem tapadtak hangunkhoz fölösleges érzelmek, nem volt többé értelme egymás hangját hallgatni sem: nem beszéltünk többé egymással, nem hívtuk egymást többé telefonon. A beköszöntő Digitális-Világ, az Informatika totális forradalmának végterméke: tökéletes világ. A társadalom sokkal gyorsabban fejlődhetett, mivel nem hátráltatták az embereket az érzelmeik, amelyek a régi időkben sokszor zilálták szerteszét a gondolatainkat. A beköszöntő új világ egy *hatásos világ* volt. *Nem vesztegettük az időt arra, hogy egymással törődjünk.* Nem kellett többet időt vesztegetnünk arra, hogy egymás arcát fürkészve próbáljuk kitalálni a másik „hátsó gondolatait”, nem zavart meg minket a hangokban bujkáló sokezer érzelem, amit sokszor olyan nehéz volt helyesen értelmezni. Tiszta és egyértelmű volt minden; s mivel az embert korábban zavaró érzelmkáosz kitisztult, az emberek százszor effektívebbek és produktívabbak lettek, mint annak előtte.

Gyorsak lettünk. Termékenyek lettünk. Egyre gyorsuló ütemben fejlődött iparunk és gazdaságunk. Kezdtük még a Földet is kinőni: már a távoli naprendszer felé kacsingattunk. Nem álmodoztunk róluk, hanem nagyon is konkrét terveket hoztunk és bele is fogtunk a megvalósításukba: a meghódítható bolygókat meghódítjuk és betelepítjük emberekkel. Arctalan emberekkel - jegyzem meg. Csupa arctalan ember ma, holnap pedig az Ember. Mert ha mi - azok, akik még emlékszünk az Arc és Hang korszakára - nem teszünk semmit, akkor az embernek alaptulajdonsága lesz az arctalansága, pont úgy, ahogy az a testének alakja vagy koponyájának formája és térfogata.

Ma már látom, hogy boldogtalan vagyok az arcom és a hangom nélkül. Tökéletesen produktív vagyok és tökéletesen boldogtalan. Tudom, hogy a többiek is azok, mert ők is arctalanok és hangtalanok. Csakhogy egy dolog boldogtalanok lenni, és egészen más dolog észrevenni és beismerni azt. Íme igába hajtott termelékenységem legújabb produktuma: a *hangulattorzító*. A hangulattorzító egy olyan szerkezet, amit be lehet szerelni a mára már fölöslegessé vált

telefonokba. A hangulattorzítós telefon mesterségesen érzelmeket ragaszt a hangra; így, bár a vonal két végén lévő arctalan emberek hangja végig egyforma, tárgyyszerű és tökéletesen érzelemmentes, a telefonból mégis szokatlanul érzelemdús, tonizált hang beszél hozzájuk. A hangulattorzító jóvoltából felfrissíthetjük világunkat, új szint vihetünk be az életünkbe. A hangulattorzítós telefon a tökéletes szórakozás!

A Digitális-Világ rendkívül gyorsan reagál. Úgy nyújtottam be a szabadalmamat, mint egy új, interaktív szórakoztató-elektronikai eszközt. (A telefonvonalak úgyis ott vannak és nem használja őket szinte senki...) A hangulattorzítós telefon a tökéletes szórakozás! - mondja a népszerűsítő szlogen. Mivel kellően alátámasztottam, hogy feltehetően nagy lesz rá a kereslet, pár héten belül már gyártani is fogják az apró hangulattorzítókat. Remélem, tényleg nagy lesz rá a kereslet. Remélem, tényleg az lesz a hatása, amire számítok.

A hangulattorzítónak fel kell élesztenie az igényt az elarctalanodott emberekben az érzelmek iránt, fel kell ébresztenie az igényt azokra a dolgokra, amik nem képezhetők le bitekben. A hangulattorzítónak fel kell ébresztenie az igényt arra, hogy *nem a rohanás a fontos, hanem a boldogságunk*, amit pedig elveszítettünk, amikor elveszítettük az arcainkat. Az elarctalanodott embereknek fel kell ismerniük: fontos az, hogy az arcuk különböző legyen. *Vissza kell szerezniünk azt a képességünket, hogy oda tudjunk figyelni másokra is.*

Tudom, hogy csaló vagyok. Tudom, hogy terrorista vagyok, aki az arctalanságnak készít elő merényletet. De nekem kötelességem ez a támadás, mint az utolsók egyikének, aki maga is arctalan ugyan, de még emlékszik arra az időre, amikor az embereknek különböző volt a szemük színe, amikor még annyiféleképpen tudtak megszólalni, akár az orgona sípjai.

Arról az időről szóltam, amikor az embereknek mind egyformává vált az arcuk. Ha az ötletem mégsem válik be... Arra az esetre, ha a hangulattorzítós telefonom véletlenül mégis csődöt mondana... Az írás a papíron jóval tovább él, mint a mi generációnk, remélem, jóval lassabban halványul majd, mint az emlékeink.

Koncert a Tóruszon

A terem hatalmas volt és majdnem teljesen üres. Monotonon üres. Amerre a szem ellátott, mindenütt üres székek sorakoztak a horizont párás reggelébe veszve. Itt-ott a széksorok megszakadtak és szürkén foltos korinthuszi oszlopok törtek a magasba, de nem tartottak semmiféle mennyezetet. Mintha lemetszett koronájú, öreg, meggumósodott törzsű akácfa lennének, s értetlenül és némán merednének a lábaiknál hömpölygő életre; ami annyira gyors és zajos, hogy már szinte felfoghatatlan, és mivel felfoghatatlan valójában élettelen; monotonon élettelen. Az oszlopok különböző magasságban végződtek, de mivel csak a kékesfehér eget tartották, így ez nem is nagyon számított furcsának, hiszen az ég is hol közelebbinek, hol pedig távolabbinak tűnt, attól függően, hogy merre fordultam. A végtelen széksorok ívesen futottak át a végtelenbe. Ha az ember beállt egy széksor irányába jól láthatta, ahogy előtte és mögötte a távoli horizont alá görbülnek egy óriási, lágyívű S-betűt formázva, hasonlóan ahhoz, ahogy a szőlőtőkék sora fut le a domboldalon.

Különös világokat lehet teremteni. Ez itt például egy tórusz-világ. Egy tórusz felületén futnak végig a széksorok, színházi, felhajtható ülökés székekkel borítva be ennek a világnak a felszínét. Pontosabban szólva, egyetlen széksor van csupán. Egyetlen széksor tekeredik körbe-körbe a tórusz felületén, az íve pedig úgy van meghatározva, hogy a végén pontosan visszafusson önmagába. Ha valaki elindulna egy széksor mentén, hosszú gyaloglás után, miután elhaladt volna minden szék előtt és bejárta volna a Tóruszvilág egész felszínét, visszaérkezne ugyan oda, ahonnan elindult. A Tóruszvilág minden színházi széke fel volt hajtva, így könnyen nekiindulhattam volna e világ felderítésének. Nem tettem. Pontosán tudtam, hogy bármerre indulnék is, mindenhol csak ugyanolyan vörösbáronnyal bevont, számozatlan színházi székek fogadnának, itt-ott megszakítva a tompa és szürke oszlopocsonkokkal, amelyek most úgy meredtek elő a krémfényű égpádlásból, mintha éppen beleharapni készültek volna a Tóruszvilágba, szürke tépőfogaikkal cincálva szét a fánkvilágot borító, hosszú, felcsavart székláncot. Rajtam kívül nem volt senki a hatalmas *koncertteremben*. A nap éppen felkelőben volt.

Elindulhattam volna bármerre a széksorok között. Nagyon fontos, hogy megtaláljam a helyemet, azt az egyetlen helyet, ami nekem van fent tartva a koncertteremben. A székek azonban itt számozatlanok, és minden szék látszólag egyforma. A Tóruszvilág-koncertterem minden szegletéből nézve teljesen ugyan olyan, kivéve persze a horizont vonulatát, ami hol felfelé, hol pedig lefelé ível attól függően, hogy az ember a Tóruszvilágon hol tartózkodik. *Nem ülhetek le rossz helyre, mert akkor hiába jöttem ide.* Hiába fizettem annyit a belépőért, a koncertből semmit nem fogok hallani. Hogyan találom meg a helyem számok nélkül? Megtalálom. Hiszem, hogy meg fogom találni, bár nem vagyok benne száz százalékgig biztos. Annyi bizonyos, hogy a helyem valahol itt van a környező székek között, ahol beléptem a terembe. *Mindenki ott lép be a koncertterembe, ahol a helye van.* Vannak, akik ezt nem hiszik el, és nekiindulnak a horizontot átkötő széksornak a helyüket keresve. Azt mondják, hogy az ilyenek kezdetben mindig mindenhol megállnak és el-eltöprengenek az egyes székek előtt, majd mégis mindig fej csóválva továbbindulnak; egyik széknél sem érzik, hogy az az övék lenne, egyik széket sem akarják elfoglalni. Később egyre gyorsabban hagyják maguk mögött a látszólag teljesen megegyező vörösbáronnyos székeket, végül pedig már szinte csak szaladnak mellettük egyre gyorsabban, egyre kétségbeesettebben, míg teljesen ki nem fáradnak. És akkor, nem azért, mert éreznék, hogy megtalálták a helyüket, hanem, mert elfáradtak a kimerítő gyaloglásban, lerogynak az egyikbe, ami persze nem az övék. Az övék ott volt valahol,

ahol beléptek a koncertterembe. Ezek a fáradt ámokfutók semmit nem kapnak a koncertteremtől, *mert aki más székében ül, a koncertet magát nem hallhatja, nem élvezheti.* Hogyan fogom megtalálni a széket? Azt mondták kint, hogy csak vegyek néhány mély levegőt az orromon keresztül. És miközben lassan kifújom (szintén az orromon keresztül), engedjem a székemnek, hogy ő találhasson meg engem. Érezni fogom, ha eléggé meg tudok nyílni számára. Érezni fogom, ha eléggé vágyom arra, hogy megtaláljam a helyemet. Vágyom rá, hogy megtaláljam a helyemet, mert élvezni akarom a zenét. Hisz ezért jöttem ide.

Mélyeket lélegzem, úgy, ahogy mondták, az orromon keresztül. A hasam kidomborodik, majd kitágul a mellkasom, végül felemelkedik a vállam, benntartom a levegőt, majd behúrom a hasam, összehúrom a mellkasom és végül leengedem a vállam. A tüdőm minden szegletét átjárja a koncertterem friss, hajnali levegője. Ezek az első mélylégzéseim a Tóruszvilág-koncertteremben megnyugtatónak és ellazítónak. Csendesesen tovább lélegzem, becsukott szemmel, s közben elképzelem, ahogy a Tóruszvilág Napja lassan felkel és átmelegít a sugaraival. Amikor kinyitom a szemem, a Nap tényleg ott van és az arcomba ragyog. A Tóruszvilág Napja mindig szemben kel fel az emberrel, ha egyáltalán felkel. Bármerre fordul is valaki, ha elég türelmesen vár, előbb-utóbb mindig keletre fog nézni, mert a kelet lassan befordul felé, hogy aztán a Nap is pont vele szemben emelkedhessen fel a horizont mögül. (Aki persze sokat forgolódik, azt a Nap nem tudja követni, így azoknak általában fel sem kel itt a Nap.) A Nap kitisztította az eget, az ég mélykékje pedig magasba rántotta, megnyújtotta a széksorokat megszakító oszlopokat, amelyek most olybá tűntek nekem, mintha fénylő szárú, mesebeli paszulyok lennének, amelyeken, ha az ember felkapaszkodik, elérkezhet óriások és sárkányok égbéli kastélyaihoz. Az égbetörő, fénylő oszlopok hatalmassá tágították a teret. Azt mondják, hogy *ha a mennyezet alacsony marad, a koncert soha nem lehet teljes.* Azt mondják, csak kitárult térben lesz jó az akusztika. A tér pedig csak akkor tárul fel, ha az ember elég türelmes ahhoz, hogy felkeltse a Napot. A Nap fénye jókedvre derített. Éreztem, hogy néhány méterrel odébb az egyik szék felnevet. Odasétáltam. Mosolyogva simítottam végig bársonyvállait, majd lehajtottam az ülökéjét és beletelepedtem. A szék nyugodt bizonyossággal ölelt körül. Lassan körülnéztem. A horizont körülöttem aranyfényben fürdött. A koncertterem azonban még továbbra is végtelenül néma és kietlen volt: mindenhol csakis üres színházi székek és az egekbe szaladó, ragyogó fényoszlopok sorakoztak.

Ahhoz, hogy az ember meglássa a közönség-zenészeket, akik a többi székeken ülnek, hogy hallja és érezze a zenét, magának is játszania kell. *Ezt a koncertet csak az élvezheti, aki maga is játszik.* Mindegy, hogy milyen hangszeren tud, játszania kell. A Tóruszvilág koncertjein *minden hangszernek van helye.* Legyen az akár egy klasszikus fúvós, húros vagy ütős hangszer, vagy akár valamilyen billentyűkkel és pedálokkal működtetett szerkezet, esetleg egy modernebb gondolat-instrument, minden hangszer beilleszthető a darabba. Pontosabban a darab változik az igények szerint, a darab simul szelíden hozzá az új belépőhöz. Persze csak akkor és annyira, amennyire az új belépő azt szeretné. Mindenki maga döntheti el, mennyire veszi komolyan a darabot, és azt, mennyit akar maga adni a darabba. Úgy mondják, hogy minél többet ad bele az ember magából, annál többet ad neki vissza a darab is önmagából, mert annál több élvezetet jelent majd a játék benne. Aki nem hajlandó beszállni és játszani, annak a koncertterem végig néma marad, néma és néptelen. Mert ahogy a darabot magát, a többi zenészt, a többi közönség-zenészt is csak a játékba merülten lehet megismerni.

Benyúltam a zsebembe, és elővarázsoltam belőle a gondolat-csellómat, egy kis ezüstös korongocskát, ami épp akkora volt, hogy kényelmesen elfért a tenyeremben. A lapocskát az ujjamon egyensúlyozva hátraemeltem és a tarkómhoz simítottam, majd amikor megéreztem a vonzást, óvatosan elengedtem; a korong puhán tapadt hátul a fejbőrömhöz és átbizsergette a nyakszirtemet. Jobb kezem ujjait a homlokomra illesztettem, mintha húrok szaladnának

keresztül orrom vonalában a homlokomon át, és az ujjaimmal ezeket a húrokat akarnám lefogni. Becsuktam a szemem és egészen halkán megpendítettem a fejemben kifeszített húrokat; homlokomon mozgó ujjaim a bennem formálódó dallamhoz igazodva jártak, mintha csak egy klasszikus csellón játszanék.

Nem féltem, hogy rosszul vagy hamisan fogok játszani, mert csak azok játszanak rosszul vagy hamisan, akik rosszul vagy hamisan akarnak játszani. Az ilyen emberek soha nem élvezik, nem élvezhetik a Zenét. Általában csak zajt hallanak maguk körül. A világuk csupa káosz, cél nélkül való, amiben elveszetteknek érzik magukat, amiben azt érzik, hogy a világ uralkodik rajtuk, vagy azt érzik, hogy nekik kell a világon uralkodniuk. És a zaj, amit hallanak annál vadabb, diszharmonikusabb és őrjítőbb, minél hamisabban akarnak ők maguk játszani. Az ilyen embereknek még sokat kell tanulniuk a Muzsika lényegéről. Sokat kell tanulniuk, amíg eljuthatnak oda, hogy élvezhessék a Zenét; amíg megértik magukat legalább annyira, hogy belássák azt, *mi is az, amit valóban akarnak*. Én azért jöttem ide, mert jól akartam játszani. Jól akartam játszani, mert élvezni akartam a Zenét. Egy nagy levegőt vettem tehát, és belefogtam, hogy *hozzáadjam a Műhöz minden teremtképességemet*.

Ahogy beleméremültem a darabba, ahogy egyre merészebben és őszintébben játszottam gondolat-csellómon, ahogy egyre több fantáziát gyúrtam az akkordok egyre gazdagodó vonulatába, úgy erősödött a hitem is abban, hogy most valami különösen szépet fogok tudni teremteni. *Egyre jobban szerettem a darabot*, egyre inkább éreztem hogy Él, hogy minden létező benne a kiteljesedést szolgálja. És hirtelen milliányi ember szeretete ömlött rám olyan intenzitással, ami már-már elviselhetetlen volt. Megtaláltam a többieket. Nem bírtam tovább, kinyitottam a szemem.

A Tóruszvilág felszínén majdhogynem teltház volt. Majdnem minden széken ültek emberek. Olyan döbbenetes volt ez a zsúfoltság ami a korábbi ürességet felváltotta, hogy abbahagytam a játékot; homlokhúrjaimat tapogató ujjaim lelassultak és megálltak, kezem elnehezedett és zsibbadtan hullott az ölembe. A zene azonban nem torpant meg, hanem tovább örvénylett körülöttem és bennem egyaránt; felívelt majd lelassult, majd új vágtaiba kezdett. A korábban kék ég most a szivárvány minden színében pompázott, az égbenyúló oszlopok áttetszőek voltak és úgy tűntek, mintha valamiféle folyton változó színű folyadékot továbbítottak volna felfelé. Mintha az oszlopokon feltörő valami színezné át újra és újra az eget, amin ezerszínű gyűrűk kavargtak és olvadtak egymásba a zene ütemére. A színek szétválása és fúziója tökéletesen érthető és átérezhető volt. Emberekről szólt, életekről szólt, a küzdelemről mesélt; arról a végtelennek tűnő küzdelemről, amit a közönség-zenészek éltek át valamikor, míg eljutottak Ide, hogy megélhessék és átélhessék saját teremtképességük határtalanságának kibontakozását. A Zenéről regélt, a Darab csodáiról, ami egybeforrasztotta gondolataikat, lényüket pedig szeretettel és örömmel töltötte el. Csodálatos volt most a Tóruszvilág. Miután megnyugodtam, hogy nem szívódott minden vissza hirtelen, hogy megszakítottam a játékot, lassan felbátorodtam és körbehordoztam a tekintetemet az ezerszínű emberóceánon is. Legtöbben lehunyt szemmel muzsikáltak, mások pedig csak ültek és hallgatták a zenét, láthatóan pihentek egy kicsit. Majd egy nagy levegőt vettek és visszatértek a játékhoz, hogy ismét feloldódhassanak a Zenében. Nagyon jól éreztem magam közöttük.

Felemeltem a kezem, hogy ujjaimat ismét a homlokomra illesszem és ismét alkotó részesévé válhassak a Darabnak. Mielőtt azonban játszani kezdtem volna, megéreztem a vonzást: a baloldalam felől érkező ismerős szeretétáradat megborzongatott, és olyan ellenállhatatlan és erős volt, hogy fejem szinte magától fordult oldalra. A párom boldogan mosolygott rám, és a kezem felé nyúlt.

- Nagyon - mondta, és átölelt.

- Igen - bólintottam megrészesülten. - Nagyon szeretlek!

Ujjaink egymásba csúsztak. Becsuktam a szemem, jobb kezem ujjait pedig finoman a homlokomra helyeztem, és ismét belekezdtem a Darabba. De most már *újra ketten játszottunk tovább*. Ismét megtaláltuk egymást. Ő a saját hangszerén játszik, én az enyémen, de mégis, együtt játszunk. A koncert szinte azonnal igazodott összefonódó játékunkhoz.

A dimenziók pedig újból változni kezdtek körülöttünk...

Főzelék gyorsfagyasztott kérdésekből

Sokan a főzést nyűgnek tekintik. Szükséges rossznak, valaminek, amit muszáj megcsinálniuk, akár csak a takarítást vagy a hétfégi nagymosást. Én soha nem éreztem így a főzéssel kapcsolatban. Soha nem gondoltam rá kötelességként, soha nem gondoltam rá úgy, mint anyám, aki mindig azt mondta, hogy „egy temérdek munka, amit aztán egy pillanat alatt elpusztítanak”. Anyámnak abban az egyben igaza volt, hogy temérdek munka, de az étel elpusztítása nem pusztán az alkotás szétrombolása, ahogy a teríték összepiszkolása sem csupán a rend és tisztaság ostoba lezüllesztése. Inkább valami olyanról van szó, mint amikor a hatalmas és színes homokképeket - melyeken a tibeti szerzetesek sokszor egész életükön át dolgoznak, finoman, szinte szemenként csurgatva a színes homokszemeket gyönyörű, bonyolult ábrákat és mintákat létrehozva - végül széjjelfújják és egybemossák. Az asztalra tett étel műalkotás. És ha műalkotásként kínáljuk fel, ha benne van szívünk-lelkünk, akkor az étel „elpusztítása” pont ugyanúgy tesz koronát az alkotásunkra, ahogy halálunk ráadás az életünkre.

A főzést én az alkotás egy formájának tekintem, és úgy is gyakorlom. Az alkotás magja mindig az intuíció és a fantázia. Az ezekből kinövő kreativitás nélkül az étel íztelen lesz, harmóniátlan, szürke és sivár. Az igazi fűszer: a kreativitás. Gyakran olyan módon jelentkezik ez, hogy mikor a család megkóstolja valami megfoghatatlant és megmondhatatlant hiányolnak belőle többé kevésbé egyhangúan; ilyenkor mondják azt az embernek, hogy: „hmm, jó”. (Bevallom, nem tudom, hogy a rutinnal mi a helyzet. Nem tudom, mennyire számít mindez, amikor valaki a főzést hivatásszerűen űzi és így rendszeresen főz idegeneknek. Nem tudom, hogy egy chef, cukrász vagy szakács rutinjában mennyire vegyít intuíciót, hogy fontos-e egyáltalán, hogy vegyítsen, és hogy ez mennyire csapódik (csapódhat) le a vendégek megelégedésében. Én úgy vélem, hogy amikor az ember étterembe megy, nem ugyanazok az elvárásai, és így talán nem is érzékeny annyira a finomszövésű harmóniára vagy annak esetleges hiányára.) Amikor főzök valamit, mindig elgondolom magamban a fűszerek ízét, sokszor hosszasan szaglászom őket még a főzés megkezdése előtt. Elképzelem mit adhatnak és mit vehetnek el az ételből. Ennek ellenére, talán egy kívülállónak úgy tűnhet, hogy gyors és határozott vagyok, alig-alig hezitálok a lábos felett, pedig ez nem így van. Magamban töprengök még a főzés megkezdése előtt, végigméretezem a lehetséges végeredményeket és választok közöttük. Így aztán, mikor már a tűzhely előtt állok, határozottan és viszonylag gyorsan tudok dolgozni; arra persze végig figyelek, hogy az elgondolásaim helyesek voltak-e: gyakran kóstolgotok, és sokszor módosítom tervem több részletét is. Az intuíció és kreativitás frissítő érzése pont úgy folydogál ilyenkor az ereimben, mintha e kettő valamiféle hormon lenne, amit néhány mirigyem közvetlenül pumpált volna a vérembe.

Egy csipetnyi kakukkfű kell még bele azt hiszem, még kettőt rottyan és kész. Ebbe nem engedek senkit beleszólni. Ez a mai ebéd az én alkotásom. Ez a mai étel valami egészen különleges dolog lesz. Telis-tele lesz ízletes *Kérdésekkel!*

*

Én azokat az ebédeket és vacsorákat szeretem, amikor nyüzsgés van az asztal körül. Amikor az étel íz és illatvilága kitölti a teret, kirekeszti a napközben ránk telepedett fáradtságot, tompaságot, amikor mindannyiunknak hirtelen ezernyi megbeszélőnivalója támad, legyenek azok a mindennapok apró ügyei közül valók, vagy akár hosszabb távú tervek vagy éppen mély gondolatok. Én azokat az ünnepi ebédeket és vacsorákat szeretem, amit mi varázsolkunk ünnepivé a jelenlétünkkel, amikor az ünnep belőlünk tör elő, s nem valami külső kényszer, nem a naptár mondja meg, hogy most ünnepelnünk kell. Az igazi ünnepi együttléteknél az étel

nem a gyomor megtömésének eszköze, hanem egy inspiráló dolog, hogy nagyokat beszéljünk, nevéssünk, hogy meghallgassuk a másikat, és hogy feltegyük a Kérdéseinket.

A Kérdések a legfontosabbak. A kérdések magunk számára a legfontosabbak, mert minden egyes valódi kérdés olyan, mint egy apró homokszák, amit eloldottunk a minket emelő légballon kosarának oldaláról: minden egyes eloldott kérdés minket emel egy kicsivel magasabbra. A Kérdéseknek különös természete van. Minél egyszerűbb egy kérdés, annál nagyobb ránk a hatása, annál magasabbra emelhet minket az eloldása. A legegyszerűbb kérdéseinket a legnehezebb megtanulni eloldani, úgy mint: Hol vagyok? Hová tartozom? Miért élek? Hová tartok? Mit látok? *Kivel emelkedem?*

A beszélgetés és a nevetés megtaníthat minket kibontani a jó kérdések rögzítőcsomóit. Ha azonban az ebédek és a vacsorák némaságban telnek, ha nincs már mit beszélgetnünk azokkal az emberekkel, akiről azt gondoljuk, hogy a legfontosabbak az életünkben, ha az ebédeink és vacsoráink pusztán étkezéssé silányulnak, akkor lassanként a lelkünket szállító léggömb egyre közelebb és közelebb kerül majd a földhöz, egyre kevesebbet tudunk majd átfogni szemünkkel a horizontból, s a végén kitudja hol, magányosan megfeneklünk. És ha egy család tagjai nem emelkedhetnek már együtt, az a család előbb vagy utóbb megszűnik családnak lenni; mert mindenki igénye ez az emelkedés.

Néhány hónapja vettem észre, hogy mintha kezdenénk „kifogyni a témákból”. Egyre kevesebb szó hagyta el a szánkat az utóbbi közös ebédek és vacsorák közben, sokszor pedig csak némán ültünk egymással szemben és csak lapátoltuk befelé az ételt rutinosan és gyorsan. Minél gyorsabban végzünk vele, annál több időnk marad utána minden másra. Mert kell az Idő! Mert az utóbbi hónapokban, úgy tűnik, egyre kevesebb időnk van mindenre, egyre pörgetettebbek a napjaink, mi magunk pedig egyre hajszoltabbak vagyunk. A feleségem és én is nyakig merülünk a munkahelyi problémákban. A gyerekek pedig, ha valami gondjuk vagy bajuk van, úgy tűnik, már nem velünk beszélnek meg a legszívesebben, hanem a barátaikkal az iskolában (ha egyáltalán beszélgetnek velük fontosabb dolgokról, ezt nem tudom biztosan), akik persze híján vannak sok-sok mindennek, amit mi viszont megtaníthatnánk nekik. De nem kérdeznek. Persze mi sem kérdezőnk mostanában. Nem csak rajtuk múlik, jól tudom. Csak ülnek ott némán az asztal mellett (egyébként ezt várják el tőlük az iskolában is), majd amikor kitesszük az ételt, nekilátnak, és kissé lehajtott fejjel belapátolják a levest, majd késsel-villával feldarabolják a húst, a szájukba tömik az egészet és alig-alig megrágva lenyelik; hiába mondtuk nekik már százszor, hogy ez egészségtelen. De nem hibáztatom őket. Mi pont ugyanígy teszünk. A feleségemmel már szinte csupán egy-egy „köszönöm drágám”, „igen kedvesem”, „elég volt vagy kérsz még?”-re korlátozódott minden beszélgetésünk az asztalnál. Megpróbáltunk felvetni néhány témát a múlt vasárnap, de az egész olyan... erőltetettnek tűnt, így aztán inkább abba hagytuk, és a kényszerű csendben, követve a gyerekeink példáját, gyorsan belapátoltunk mindent mi is, a húst pedig alig-alig rágtuk meg mielőtt lenyeltük.

Két hete még úgy vélekedtem, hogy ez csak egy időleges hanyatlás, ami annak a következője, hogy az elmúlt hónapokban olyannyira megsűrűsödtek körülöttünk a dolgok. Tele vagyunk mindketten határidős feladatokkal, küzdünk azért, hogy a karrierünk töretlen legyen, küzdünk azért, hogy a munkahelyünkön elismerjenek, küzdünk, hogy megvalósítsuk a céljainkat: kertesházat vehessünk néhány év múlva, hogy lecserélhessük a kocsit, hogy a gyerekeket nyáron elküldhessük külföldre egy nyelvtáborba, ahol aztán jól megtanulhatnak angolul, mert ma már, legalábbis sokszor úgy tűnik, csak ez számít. Elfáradtunk. A hétvégék pedig már nem alkalmasak arra, hogy kipihenjük magunkat. A gondok levakarhatatlanul tapadnak a hátunkra, hétről-hétre rétegződnek, s mostanra már olyan súlyos lett mindez, hogy mindketten görnyedt háttal járunk. És ami a legszörnyűbb: kifogytunk a szavakból, kifogytunk

a kérdésekből; igazi ebédeink és vacsoráink a kérdéseinkkel együtt szublimáltak el életünkéből, és ami maradt, az a néma és zavarodott étkezések kényszerű, íztelen és zamattalan sorozata.

Én azokat az ebédeket és vacsorákat szeretem, amikor nyüzsgés van az asztal körül. A feleségem is ezeket szereti, a gyerekek is ezeket őrizgetik a szívük legmélyén, tudom. Sokáig csak tehetetlenül és fáradtan figyeltem, ahogy egyre távolodunk egymástól, mintha már nem is egy család lennénk, hanem csak emberek egy kis csoportja, akik véletlenül ugyanahhoz az asztalhoz ültek le az étkezésnél. S mindeközben a fáradtság és a reménytelenség egyre mélyebben belénk rágta magát. A feleségem, láttam, ugyanúgy szenved mint én, ugyan úgy egyre fáradtabb attól, hogy fáradtak vagyunk a Kérdéseinkhez. Pedig mindketten tudtuk: a Kérdések a legfontosabbak. Mert a kérdések eloldása az egyetlen dolog, ami által mindannyian együtt emelkedhetünk. *Mert a céljaink, amelyeket kitűztünk magunknak, kellő horizont nélkül nem ajándékozhatnak meg minket a boldogsággal, amire vágyunk, csupán az elégedettség jóllakott és fáradt érzésével.*

*

Sokáig figyeltem tehetetlenül az alászállásunkat. Őrlődtem magamban az utcán hazafelé menet, ahogy őrlődtem az asztalnál is, miközben rágtam csak rágtam némán, magamba fordultam. Aztán hirtelen nem bírtam tovább:

- Mit tegyünk? - kérdeztem, majd szinte elharapva az utolsó szótagot elhallgattam, mintha csak megijedtem volna a saját hangomtól. Némán, lehajtott fejjel ettem tovább, összezsugorodva, mintha valami bünt követtem volna el azokkal szemben, akikkel egy asztal mellett ülök. A feleségem, éreztem, hosszan figyelt, nézte az arcomat. Majd egészen halkán megszólalt.

- Igazából... unom ezeket az ünnepi ebédeket. Hús, krumpli, rizs, csirke, hús, desszert...

- Unod? - kérdeztem hitetlenkedve.

- Tudod mit ennék igazán? Egy jó főzeléket.

- Főzeléket? - képedtem el. - De hisz nem is szereted annyira.

- Igen. Régen tényleg nem szerettem. Nem is tudom... Azt hiszem, csak úgy mondtam, nem is tudom miért.

Lesütötte a szemét, majd néhány bizonytalan kézmozdulat után megtalálta ismét az előbb megtört ütemet, és folytatta a leves bekanalazását.

- Babfőzeléket - emelte fel hirtelen a fejét a kisfiam.

- Inkább borsót - kontrázott hozzá halkán a lányom, majd szinte ugyanabban a pillanatban vissza is tértek a levesükhöz, és belevesztek ők is a kanalazásába. Hosszan vizsgálgattam őket, ahogy némán és fűgén ettek. Csak a porcelántányérokhoz időnként odakoccanó kanalak zaja volt az egyedüli hang az ebédlőnkben. Hol a feleségem, hol a fiam, hol pedig a lányom arcát fürkésztem; az arcuk száraz volt és mosolytalan. Aztán felvettem a kanalat és nehéz szívvel folytattam én is az evést.

Főzeléket, főzeléket, főzeléket - egész nap ez járt a fejemben. Még álmomban is ezt a szót morzsolgattam, mintha csak ebből az egy szóból akarnék másnap valamit összeütni. De milyen főzeléket? Mit számíthat itt egy olyan egyszerű étel, mint egy főzelék? Min változtatna az, ha főzök egy nagy fazék zöldbabot vagy lencsét vagy kelkáposztát? Ugyanúgy ülünk majd némán az asztal körül és kanalazzuk... a Főzeléket. Ha babot főzök, azt a feleségem nem eheti, ha sárgaborsót, azt pedig a fiam utálja. Finomfőzelék? Na, azt utálja mindegyikük. Elmoso-

lyodtam. Azt mindenki utálja. Jó kis meglepetés lenne, talán inspiráló is..., de nem. Valamit ki kell találnom, muszáj...

Mindenki aludt még, amikor egyszer csak felébredtem. Frissnek és üdének éreztem magam, a szemeim pedig egyszerűen felpattantak, mintha csak két kiszabadított rugó működtette volna őket. Felkeltem az ágyunkról. A félhomályban végignéztem felhúzott térdrel, tigrispózban fekvő feleségemen. Gyönyörű volt, ahogy aludt. Óvatosan kinyitottam a hálószobánk ajtaját, reméltem, hogy nem ébresztem fel vele, majd kilopódoztam az előtérbe. Egyenest a konyhába mentem, a fagyasztóládához léptem és felemeltem a tetejét. Vagy tíz perce kotorásztam már a kővé fagyott dolgok közt, mire megtaláltam, amit kerestem. A címkéje már egy picit kifakult és el is mosódott, de még így is kivehető volt a felirata: *Kérdések*. Vörösre fagyott ujjaim közt ide-oda forgatva vittem a deres zacskót a mosogató felé, hogy kiolvashassam a tartalmát és főzeléket készíthessek belőle.

Mindent beleadtam. Óvatosan megkóstoltam még egyszer. Hmm. Egy csipetnyi kakukkfű, igen, az még kell bele. Még kettőt rotytan és kész. Ebbe most nem engedek senkit beleszólni. Ez a mai ebéd az én alkotásom. Ez a mai étel valami egészen különleges dolog lesz. Telis-tele lesz ízletes Kérdésekkel! Gyorsfagyasztottak igaz, de talán kezdetnek megteszi ez is. Hitttem benne, hogy jó lesz a főzelékem.

Torkomban dobogott a szívem, amikor kivettem eléjük az ételt.

- Főzelék - mondtam. - Ahogy parancsoltátok.

Hirtelen nagyon elbizonytalanodtam. A feleségem épp olyan értetlen szemekkel meredt rám, mint a gyerekeim. Mi van velük? Hiszen ezt mondták..., hiszen ezt akarták? Elszorult a torkom. Lehajtott fővel kezdtem hozzá az evéshez. Alig éreztem az étel ízét, pedig néhány perccel ezelőtt még tökéletesnek találtam. Lepréseltem az első falatot, aztán a másodikat. Nem néztem rájuk. Nem bírtam rájuk nézni. Kivettem értük a lelkemet, én igazán kivettem, és...

- Apa?

Megmerevedtem. A kezem elnehezült. Fáradtan emeltem a lányomra a szemeimet.

- Biztos kérdeztem már, de...

- Hmm?

- Hogyan... ismerkedtetek meg anyuval? Rögtön egymásba szerettetek, úgy értem?

A feleségemre néztem. A tekintetünk félúton találkozott és egyé fonódott. Sírni szerettem volna a boldogságtól. A feleségem válaszolt helyettem:

- Nem kicsim, nem azonnal.

Rám kacsintott, majd nevetve fordult ismét a lányunk felé:

- És? Ki az a fiú?

Isten Szolgálója

A Teremtés dolga nem nagy ügy. Feltéve persze, hogy az ember ért valamelyest a számítástechnikához és a hálózatokhoz. Isten ért hozzájuk. Csak azon csodálkozom, mit piszmogott vele hat napig.

De kezdjük az elején. Az egész azzal kezdődött, hogy megpillantottam azt az óriásplakátot, amin a Katolikus Egyház hirdette magát olyasmi szöveggel, hogy *1000 esztendeje velünk és értünk*, vagy valami hasonló; a plakáton egyébként a Pápa széttárt karokkal fordul az ünneplő tömeghez. Lázasan gondolkodtam, hogy a plakátnak megfejtsem értelmét, de minden magyarázat, ami eszembe ötlött, sokkal inkább antireklámnak tűnt fel előttem. Bevallom, hogy a józan ész azon axiómájából indultam ki, miszerint akkor költ valaki tízmilliókat egy reklámkampányra, ha ettől még nagyobb bevételt remél. Vagy akkor, ha ezzel inkább segíteni tud a lélekben rászorult emberek sokaságának, mintha a reklámra költött summával más, közvetlen módon próbálna segíteni- és talán a Katolikus Egyház esetében ez a verzió az igazi. Akárhogy is próbálkoztam, nem fért a fejembe, hogy mért is kellett ez a jó drága módja a figyelemfelhívásnak, hiszen a plakát legfeljebb, ha annyit mond: hahó, fiúk, lányok, van olyan, hogy Katolikus Egyház! Vagy: nézzétek, én vagyok a Pápa, s mily' széles az én nyájam! Ilyen alapon, már elnézést a hasonlatért, a kép akár egy kondást is ábrázolhatna, aki a völgyben rohangáló disznait számolgatja a lemenő Nap fényében.

Ekképp értetlenkedtem, amíg csak meg nem akadt a szemem a kép alján végigfutó, apróbetűs szövegen: *www.katolikus.hu* - hát erre bizony elkerekedett a szemem. Mert itt van a disznó elásva - hogy a fenti hasonlatot ezzel is továbbgörgessem. Az egész plakáton nem a széttárt karú, fehérsüveges Pápa a lényeges, ahogy nem is a hömpölygő tömeg maszatos háttérzíne, hanem ez az egysoros, jelentéktelennek látszó információ: a Római Katolikus Egyház magyarországi URL címe. Mert miért is csinálhatták az egész plakátot, ha nem azért, hogy a tévelygő emberek ezrei, akik szerte a világon unalmukban surfolnak a világnagy hálón, elsurfolhassanak végre egy olyan homepage-re is, ami olyan információval láthatja el őket, amely az első lépés lehet valami új és nagyszerű felé: egy megszentelt, vallásos áhitatban megérelt élet felé - ami persze nem mentes a gondoktól, a fájdalomtól, a szenvedéstől, de mégis, minőségileg új. A csatlakozás soha nem késő! Az első lépést meg sem kell tenni, elég csak egyet klikkelni, meg még egyet, aztán még egyet.

Nagyot lélegeztem. Kész voltam hinni, hogy az egészben semmi rossz nincs, sőt, csakis jó szándék van benne; kész voltam hinni, hogy a világ jó és az emberek lelke alapvetően tiszta - kivéve persze azokat, akiket megszállt a Sátán, mert azokkal szemben sokszor a megszentelt emberek is tehetetlenek. Én, kérem, nem ilyen vagyok. Engem születésem után rögvest megkereszteltek (1 jó pontom máris van), s bár eddig még nem vált belőlem hívő keresztény, de - ahogy azt a Biblia is mondja valamelyik evangéliumban - az utolsókból lesznek az elsők. Az elsők pedig csak ne panaszkodjanak (szintén az evangéliumból), mert hát mennyivel jobb volt az ő földi siralomvölgyük, hiszen már kora gyermekkoruktól kezdve a hit szerves kötelékébe fonva szenvedhettek, tudva tudván, hogy mily' nagy jutalom vár rájuk, míg én, a következetes tévelygő, lelkem zavaros ködében turkászva, önön hibámból persze, el voltam sokáig zárva az igazság lélekmelengető fénye elől. Úgyhogy a 2. pont megszerzéséhez elég berontanom az egyetemre, bekapcsolnom a számítógépemet és beírni a Netscape-be a fenti címet. Bár, ki tudja? Lehet, hogy az már a 3. pont lesz? Esetleg a másodikat már attól megkaptam, hogy alaposan megnéztem az Egyház hirdetését, és nem utolsó sorban észrevettem az *egy és igaz Utat!* Alig vártam, hogy leülhessek végre a számítógépem elé.

Megropogtattam az ujjaimat, beírtam a címet, majd fojtott izgalommal vártam a gép választát. A képernyő hátterébe a jól ismert óriásplakát képe töltődött. A főmenüben olyan pontok szerepeltek, mint „A Katolikus Egyház rövid története”, „Hogyan üdvözülhetek?”, „A római Pápáról röviden”, „NetÁldás” és „NetHázasság kötés”, illetve „Regisztráció”, ahol feltehetően be lehet lépni a hívők nyájába. Amin viszont igencsak fennakadt a szemem, az a „E-mail Istennek” menüpont volt.

Hiszen ez fantasztikus! Mennyi-mennyi kérdésem volt eddig, és íme most itt van a lehetőség. Megírhatom és elemilezhetem személyesen a Jóistennek. A szívem a torkomban dobogott, amikor ráklikkeltem az „E-mail Istennek” gombra.

Egy ablak ugrott elő, amin nagy betűkkel villogott a felirat: „Nem regisztrált felhasználó. Kérlek, regisztráld előbb magad! „Persze, természetes. Hisz nem is lenne tisztességes, ha olyan emberek levelét elküldenék Istenhez, aki nem meri vállalni a saját személyét. Azért itt mégis többről van szó. Sőt, a legtöbbről!

A regisztrációra kattintottam tehát. Itt először a már egyéb hasonló lapokról jól ismert kérdéseket kellett kitölteni: név, szül. idő, hely, e-mail cím stb. A kérdőív másik felén be kellett x-elnem, hogy vallásos vagyok-e vagy ateista, ha pedig vallásos, akkor Keresztény vagy pedig más vallásban hiszek (itt legördülő menü). Továbbá, ha ateista vagyok, akkor szeretnék-e csatlakozni a Keresztény egyházhoz, azaz szeretnék-e az egyedüli útra lépni, amin lelkem üdvözülni fog. A kérdőív ezen második felének kitöltése némi fejtörést okozott. Mert ugyan nem vagyok keresztény, de 1 pontom már ugye van. Azonkívül ateistának sem érzem magam. Olyan menüpontot viszont sehol nem találtam, hogy nem-vallásos; sehol nem volt egy választási lehetőség sem, ahol ki tudtam volna fejezni, amit érzek: hogy nem tudom, mert lehet, hogy van Isten, de én olyan vagyok, hogy ha van Isten, akkor azt magam szeretném megtalálni. *Őszinte akartam lenni, de a Keresztény Egyház regisztrációs lapja erre nem adott nekem lehetőséget.* Végül, bár kelleetlenül, de beikszeltem az „ateista” pontot. Elküldtem a kitöltött regisztrációs lapot.

Visszatértem a főoldalra, majd klikk az „E-mail Istennek” gombra. Feszülten figyeltem, ahogy a képernyőmre lassan betöltődött a szöveg...

„Sajnáljuk, te nem vagy Keresztény. Istenhez pedig csak a Keresztények küldhetnek e-mailt.” - villogott vörösen, majd alatta fekete betűkkel: „Valld meg hitedet! Ha megvallod, üdvözülni fogsz. Isten minden kérdésre szívesen válaszol.”

Döböntem meredtem néhány percig a képernyőre. Hitetlenkedve ráztam a fejem, majd vállat vontam. Visszatértem a regisztrációs laphoz ismét, és újfent kitöltöttem; ezúttal azt x-eltem be, hogy vallásos vagyok és keresztény. Ha ez kell, ezen ne múljon. Miközben elküldtem a kitöltött lapot, magamban azon mosolyogtam, hogy most hazudtam életemben először egy igazán magas cél érdekében: hogy üdvözülhessek.

Elégedettség érzése ömlött szét bennem, amikor megláttam a levelezőablakot. A villogó kurzor jelezte, hova írhatom/másolhatom a levelet, amit Istennek szánok; hová írhatom a kérdéseimet. Sokáig meredtem a képernyőre, mielőtt az első karaktereket leütöttem volna. Majd egészen lassan, mintha izzóvégű pálcával sima falapba égetnék egy szöveget, aminek minden betűje, ha már egyszer leírtam, kitörölhetetlen, a következő kérdéseket írtam be a boxba: *Tényleg csak a valláson át, papok dogmáin át üdvözülhetek? Jelenthet mást is az üdvözülés, mint amit a keresztények gondolnak róla? Egy-e a cél, egyforma-e minden üdvözülés? És ha a cél egy, sok út van-e?* Hosszan töprengtem, majd megelégedetten bólintottam és elküldtem a levelet.

Azaz, hogy majdnem elküldtem, de még eszembe jutott valami. Egy csöppnyi gyanú, ami agyamban fészkelte szüntelen, s arra készítetted, hogy „fonalat kössek” a levélre. Ez - mellőzve a szakzsargont - azt jelenti, hogy az elektronikus levélhez hozzáakasztok egy programocskát. Ez a programocska minden fogadó szerveret - amelyek láncolatán át a levelem a címzetthez érkezik - arra kényszerít, hogy visszapostázzon számomra egy azonosítót. A beérkezett azonosítók szekvenciáin át azután könnyedén meg tudom határozni az útvonalat (mind földrajzi, mind pedig információ-topológiai értelemben), amin a levelem végigutazott. Az én informatikai tudásommal mindez rutinmunka volt. Istennek küldött levelem pedig magával vonta a rákötött info-fonalat.

A levelem végigdübörgött az infosztráda számos átjáró szerverén, majd egy kacskaringós magyarországi csatangolás után visszaérkezett Budapestre, és befutott a Keresztény Egyház Magyarországi Információs és PR központjába, ott pedig elakadt. Egy óra múlva még mindig ott dekkolt a levelem. A rendszer ugyan visszajelezte nekem már tíz perc múlva, hogy elolvasták, de sajnos a fonál azt nem tette lehetővé, hogy nyomon kövessék, hogy ki olvasta el. Feltételeztem azonban, hogy Isten nem tartózkodik Budapesten (nem hiszek a nagyhangú lokálpatrióták igazságában, sajnálom). Azt azonban disznóságnak tartom - már megint ezek a disznók - hogy egyenesen a Jóistenhez címzett leveletem holmi földi halandó felnyissa és beletúrjon, még akkor is, ha igen tisztos és magas rangot szerzett már az illető a vallási ranglétrán. Magamban fortyogva úgy döntöttem, hogy amíg a vallás cenzorai eldöntik, hogy továbbíthatják-e a leveletem Istenhez, én inkább lemegyek és megebédelek. Az is valami, ha az ember jóllakathatja a testét, nem igaz? Aztán reménykedtem benne, hogy mire megjövök, talán már a válasz is megérkezik Istentől. Az mégis fantasztikus lenne. Nincs ugyanis fáradtságosabb és nehezebb munka annál, mint amikor az embernek magának kell összerakni a világgépét, amikor minden toldalékért meg kell izzadnia. Mennyivel könnyebb, amikor az egész az ember készen kapja, kidolgozva! Még Keresztény is lennék, ha nem lenne az egész kissé túlemésztt; és ha nem várnák el tőlem, hogy hazudozzak összevissza. Mennyivel jobb lenne, ha néhány fontos kérdésben biztosan tudnám az igazságot! - morfondíroztam magamban. A menza szaga ebben a pillanatban ütötte meg az orromat.

*

Mathirius bíboros leemelte fejéről a méltóságát jelző vörös bilétát, majd helyet foglalt a számára fenntartott asztalfőn. Mivel a bíborosok ezen rendszeres ülésein a Szentatya nem vett részt s így mindenki egyenlő rangban volt, az asztal eredetileg kerek volt, ezzel is hangsúlyozva a tárgyaló felek egyenrangú voltát. De aztán jobbnak tartatott felcserélni ezt egy ovális asztalra, amin volt már kitüntetett hely, s ezt a helyet jelenleg és hallgatólagosan Mathirius bíboros birtokolhatta, lévén ő volt már egy ideje a Szentatya legjobbkeze, legpártfogoltabbja és legbensőségesebb tanácsadója. S mint ilyen, ezeken a tanácskozáson, ősi hagyomány szerint, Mathirius bíborost illette az első és utolsó szó joga.

Mathirius fáradtan végignézett az egybegyűlteken, végiggondolta a mondanivalóját, ami meglehetősen kényes volt, no nem a tárgya miatt, hanem az ügy nacionalitása miatt. Ha legalább amerikai vagy spanyol lenne a fiatalember - dühöngött magában, de magyar! És ő, egyházi nevén Mathirius, született Mutogi Mátyás is magyar, és ha más nem, az a talpnyaló Rudinimius biztos ebből is kikanyarít majd magának egy-két félreérthetetlen célzást, hogy mennyire nem helyes az, ha egy magyar van legközelebb a Szentatyához. Egy pillanatra becsukta a szemét, érezte hogy fázik, majd mély lélegzetet vett és belekezdett a mondókájába:

- Tisztelt szentéletű hittársaim, a következő üzenetet kaptam ma reggel. Az üzenetet a magyarországi püspöki kar főtanácsosa továbbította hozzám. Valójában egy e-mail-ről van szó, amit egy fiatalember Istennek küldött. Az üzenet tartalma: kérdések mögé bújtatott hitetlenség és ateizmus.

- Én megmondtam, hogy hagyjuk ezt a nevetséges e-mail-es dolgot - vágott közbe Rudinimius bíboros. Széles homloka csak úgy ragyogott a Szent Márk térről beszűrődő tavaszi nap fényében. - Ugye! És tessék, mi történik? A hitetlen magyar tanúvallomását kétségbeejtő ateizmusáról a tisztelt püspöki legátusaink, kihasználva azt a tényt, hogy egy magyar bíborosunk is van történetesen, (itt a történetesen szót erősen megnyomta) ideküldözgetik, ezzel is elvonva figyelmünket az igazán fontos feladatoktól. Mert kérdem én, mi a mi feladatunk? Talán az, hogy a Római Katolikus Egyház ügyeit igazgassuk, vagy netalán az-é, hogy e-mailen gyözködjünk néhány hitetlen, tévelygő embert, hogy térjen végre meg? Erre talán...

- ... a fölszentelt papjaink a hivatottak, igen - szólt közbe Mathirius, és kivörösödött szemét az előbb szóló zsíros homlokára meresztette. Majd elszakadva, végigjártatta szemét az egybegyűltekén. - Az ügy azonban sokkal jelentősebbé szélesedhet, ha nem vigyázunk. Az a fiatalember választ vár, mégpedig Istentől!

- Akkor mért nem tér meg és imádkozik? - szólt közbe egy alacsony, kopaszodó bíboros, bizonyos Vatius, aki Mathirius jobb keze felől ült; Vatiust mindenki igazhitű, kedélyes és barátságos embernek ismerte, de mindenki tudta róla azt is, hogy Vatius gyermeki naivságát kinevelni éppúgy nem lehet, ahogy nem lehet kinevelni az ízt a barackból sem.

- Kedves Vatiusom - fordult most felé a szóló - igazad van, de megfeledkezni látszol arról, hogy mi voltunk azok, akik jóváhagytuk, hogy az egyházi honlapról levelet lehessen küldeni Istenhez. Való igaz, hogy a hívők leveleit megválaszolni nem túl nehéz általában, és ezeket meg is válaszolják informatikus-papjaink...

- Válaszoljanak erre is valamit, minket pedig hagyjanak békén! Mondd meg a magyarjaidnak, hogy... - kiáltotta közbe Rudinimius.

- Kénytelen vagyok rendreutasítani téged, kedves Rudinimiuszom - mondta Mathirius szikrázó szemekkel. - Úgy látom, hogy nem látod át az ügyet teljesen, ami talán az én hibám, hisz' még nem osztottam meg veletek minden információt. Halljátok tehát: ha a fiatalembernek válaszol valaki Magyarországról, azt a fiatalember könnyűszerrel kiszúrja. Tudni fogja, hogy nem Istentől származik a válasz a levelére.

- Honnan - kérdezte Vatius.

- Onnan, hogy a fiatalember egy „fonálnak” nevezett valamit akasztott a levelére; én sajnos nem értek ehhez a dologhoz, úgyhogy ne is kérdezzetek. Azt mondták, hogy ezáltal tudni fogja, hogy a válasz nem Istentől jött, hanem valaki más válaszolt neki Isten nevében.

- Két kérdésem lenne - szólalt meg most a Vatius mellett ülő Turumbinius, akit mindenki éleseszű atyának ismert. - Először: mért baj az, ha megtudja, hogy nem Isten válaszolt? Másodszor: nem lehetne valahogy leakasztani róla azt a fonalat?

- De le lehet akasztani. Csakhogy azt is megtudja. És ha utána választ kap Istentől...

- Azaz tőlünk - vigyorodott el Rudinimius.

- Igen, azaz tőlünk.

- Hihetetlen, hogy az emberek ilyen naivak, hogy azt hiszik, hogy Istent tényleg el lehet érni e-mailen - csóválta a fejét Vatius. - Csak a szorgos ima vezethet el hozzá.

- Igazad van, kedves Vatiusom - mosolygott le az apró, ragyogó arcú alakra Mathirius. - De ne felejtsetek el azt sem, hogy mi voltunk azok, akik rábólintottunk, hogy ez a lehetőség rajta legyen az egyház honlapján. És most megpróbálok válaszolni a második kérdésedre is, kedves Turumbiniusom: ha a fiatalember megtudja, hogy nem Istentől, hanem valamelyik paptól, érsektől, püspöktől vagy bíborostól érkezett a válasz, hazugnak fog gondolni bennünket.

- Hazugnak? - álmétkodott Vatius.

- Az ő értékrendje szerint, igen. Ne feledjétek, hogy ő nem úgy fogja fel ezt a lehetőséget, ahogy mi felfogjuk: nem csupán egy lehetőségnek tekinti, ahogy a hittársak, hogy vallási kérdéseire megkapja a Biblia megfelelő válaszát. Ő valóban Istenhez akar beszélni, nem érti meg, hogy ez így lehetetlen.

- Akkor ő a hazug! - replikálta villámgyorsan Rudinimius. - Hiszen nem is hisz Istenben, akkor meg hogy akar Istennek kérdéseket feltenni?

- Ebben persze igazad van, de mi azt ígértük, hogy felteheti a kérdéseit.

- És mi van, ha válaszolunk neki, és megmondjuk, hogy nem tudjuk továbbítani Istenhez, mert Istennek nincs e-mail címe, sajnáljuk. Vagy ha válaszolunk a kérdéseire, de azt írjuk neki, hogy nem Isten válasza ez, hanem az Evangélium válasza? - kérdezte Turumbinius.

- Nem fog belenyugodni.

- Kit érdekel? Nem rekeszthetnénk be végre ezt az alantas vitát, és foglalkozhatnánk normális kérdésekkel? - heveskedett Rudinimius ismét, de többen leintették.

- A gond az, hogy a fiatalember elterjesztheti az Interneten, hogy mi hazudunk, és bármit válaszolunk is, ezt bizonyítani is tudja majd. Elég képzett hozzá, hogy ezt megtegye, és elég hitetlen is. És az sokat árthat az Egyház tekintélyének - mondta Mathirius, és fáradtan leomlott a székére.

Sokáig hallgattak.

Majd Turumbinius szólalt meg:

- És... ha tennék róla, hogy a fiatalember azt lássa, hogy az üzenete egészen a Szentatyához került? Majd ott leomlik róla az a bizonyos fonál, és hamarosan megjön a válasz neki, egyenest a Szentatya szerveréről indítva?

- Hogy ilyesmivel háborgassuk a Szentatyát? - csapott az asztalra Rudinimius? - Soha.

- Nem tűnik rossznak - tűnődött el Mathirius hangosan. - És?

- *A válasz Isten válasza lesz.*

Néhány másodpercig mély csönd szállta meg a termet. A Szent Márk tér halk nyüzsgése végigborzolta a nehéz függönyök rojtjait.

Majd a bíborosok egyenként bólintottak. Még Rudinimius is.

*

Végre! Sok nap késéssel, de megjött a válasz Istentől:

Kedves fiam!

A Biblia, szent tanításom, számodra is útmutatásul szolgál minden kérdésedre. Forgasd bátran! De mivel te konkrét kérdéseket tettél fel - kérdéseid zavaros voltából egyébként jól látszik, hogy tévelyegsz még, lelked gyermeki bűnben él még - én is hadd adjak neked konkrét válaszokat a Biblián keresztül természetesen. Kérdéseidet picit átfogalmazom azonban. Hidd meg: jól kérdezni csak az tud, aki Ismeri a Valót, mert jó kérdés már válasz is egyben az Igazra. Íme:*

- Hogyan tudhatom, hogy van Isten?
Válasz: János könyvéből 1. fejezet és az 1-3 rész (J. 1:1-3)
- Hogyan tudhatom meg, hogy a Biblia igaz?
Válasz: J. 8:31-32; J. 10:35; J. 12:48; J. 17:17
- Csak egy út vezet a Mennybe?
Válasz: J. 10:7-9; J. 14:6; J. 17:3; J. 6:67-69
- Lehetek én teljesen bizonyos, hogy a Mennybe jutok?
Válasz: J. 1:12; J. 3:16; J. 5:24; J. 6:40; J. 12:49-50; R. 10:9; illetve Pál Apostolnak a Rómabeliekhez intézett levele (R. 10:13)
- Bejuthatok a Mennybe, ha Isten parancsait és törvényeit betartom?
Válasz: R. 3:20; R.3:28; R. 5:20; R. 7:9-11
- Mi az első lépés, amit meg kell tennem, hogy Isten megbocsátását megkapjam?
Válasz: R. 2:4-5

Pont, mint amikor egy hivatal törvényrendeletekre, paragrafusokra hivatkozva akarja alátámasztani az igazát, azzal a rejtett szándékkal, hogy megfélemlítse a legtöbb ügyfelét. A választól annyira elkedvetlenedtem, hogy már-már nem is voltam kíváncsi a Biblia megjelölt fejezeteire; pedig mindegyik linkelve volt egy elektronikus Bibliához, elég lett volna csak egyszerűen rákattintanom a felsorolt számokra.

Egyedül az bátorított, hogy valószínű, hogy tényleg Isten válaszolt a levelemre. A szekvenciákkal a levelemet egész a Pápa szerveréig tudtam követni, ami a Vatikánban volt. Az az illúzióm, hogy cenzúra nélkül minden levelet Istenhez továbbítanak, hamar eltűnt. A levelem hosszú utat járt be és vagy egy tucat ember olvasta. (Ennyit az intimitásról.) De végül is eljutott a levél a földi Helytartóhoz, akiről végül is azt hiszem, hogy elhiszem, hogy ha más nem is, ő legalább kapcsolatban áll Istennel, és továbbította neki a levelemet. Persze az is lehet, hogy nem áll kapcsolatban Vele, hanem maga válaszolt. Bizonytalan. No, nézzük, mit is mondanak a fenti hivatkozások - nyúltam az egér után, de aztán...

Ha már itt vagyunk, derítsünk ki még valamit - gondoltam magamban. Néhány perces lázas munkával összeütöttem egy programcsomagot. Megcímeztem vele a pápai szerveret, és útnak indítottam az infosztrádán. Ezt az eljárást *pingelésnek* hívják. Bevált dolog, ha egy szerveret meg akarunk egy kicsit környékezni. Kíváncsi voltam ugyanis, hogy futnak-e ki adatok a pápai szerverről valami különös helyre. Istenhez? Nem tudtam, hogy ha van ilyen, milyen szokatlan dolgot fogok tapasztalni. Azt viszont tudtam, hogy ha nem tapasztalok semmi

* Szemelvény a Sorsfordító Alapítvány nagy példányszámban osztogatott kiadványából; lásd a „Hogyan üdvözülhetek” részt.

szokatlant, az mit jelent. Türelmesen vártam, hogy az adatsomag visszapattanjon a címzett gépről: pong. Aztán egy újabb csomag: ping - pont mint az asztaliteniszben.

Öt-hat pingelés elég volt, hogy megtudjam az igazat: *Van Isten!*

A pápa szerveréről nem földi helyekre szivárogtak adatsomagok. A jelenség egész különleges volt: a Világháló valamennyi gépe kapott egy értelmezhetetlen adattöredéket, amit kiszűrt, majd törölt. És valami megmagyarázhatatlan módon, furcsa mintában és elosztásban, fázisban szűnt meg ez a jel - az adásban a Föld valamennyi szervere részt vett, azt hiszem. Döbbenet ült a jelenség előtt. A képernyőmön szaladtak a szekvenciák, érhetetlen adattöredékek, melyeknek csak együtt volt értelmük, majd elhamvadtak a Világháló csomópontjain. A válasz pedig: mint zaj érkezett, melyet szerverek százezrei kilöktek magukból és továbbítottak látszólagos céljuk felé, ahol egyesültek, és különös kódokként, mintázatként, interferálva alkottak valamit és befutottak a Vatikán pápai szerverébe. Örület!

Ezek szerint tényleg Isten válaszolt nekem. *De miért válaszolt, ha egyszer nem is hiszek?* - tőprengtem. Gondolataim vadul csapongani kezdtek.

És elkapott a láz. Az új jelenség különös volta megigézett. Újabb csomagot állítottam össze és elpingeltem, majd újabb jött, újabb és újabb pingelés. Lassan bontakozott a rendszer nyitja, nagyon lassan. Az órák csak úgy repültek felettem, nem is vettem észre, hogy közben beesteledett.

És végre sikerült: megpingeltem magát az Isten szerverét!

*

- Elvesztünk - zokogott fel Rudinimius, és görcsösen markolta a semmit, ahol néhány órája még a lábszára volt.

A bíborosok a tanácsteremben ültek. A Szent Márk téren éppen hajnalodott. *A bíborosok éppen semmivé foszlóban voltak.*

- Nem hittünk eléggé, ez azért van - mondta szomorúan Vatius. Neki már combja feléig eltűnt a lába.

- Egy új Ninive. A világ egy új Ninive lett, azért pusztulunk - bölintott komolyan Turumbinius. - Most Isten magához szólít minket finoman. Hogy velünk igazgassa a végítélet nagy előkészületeit.

- Eh, számárság - sírt fel Rudinimius. - Hitetlenek voltunk, az volt a baj! És mindez amiatt a nyomorult, hitetlen magyar miatt!

- De ki gondolta volna, hogy Istennek tényleg van e-mail-je, meg olyanja, hogy szerver, meg ilyesmi? - sópánkodott Vatius, és csüggedten markolászta a semmibe szívdótt térdkalácsait.

- Én sejtettem - mondta emelt fővel Mathirius, aki ekkorra már derékig felszívódott. - Nem hiszem azonban, kedves Turumbinius, hogy itt egy új Ninive van készülöben. Sőt, azt sem hiszem, hogy Isten akarata, hogy mi most itt semmivé váljunk.

- Hanem? - kérdezte Rudinimius, aki azzal foglalta el éppen magát, hogy kezével folyamatosan döngötte az asztalt.

- Volnál szíves abba hagyni ezt a dörömbölést, Rudinimius - mondta az egyik bíboros. - Elég baj az, hogy felszívódunk, legalább ne egy migrén legyen az utolsó emlékem, rendben?

- Hiszem, hogy ez nem Isten akarata - mondta Mathirius. - Az a fiatalember benne a ludas. Betörhetett Isten szerverére, és most átformálja a Valóságot. A saját ízlése szerint. És ebben a valóságban, az ő valóságában, mi nem szereplünk. Ennyi.

- Ennyi? És Isten? Miért nem tesz valamit, hogy megállítsa? - zokogott Rudinimius, és megpróbálta egy köpenyéből szakajtott rongydarabbal elkötni a combját, mintha vérezne egy artériája; abban reménykedett, hogy sikerül ezzel megállítani teste szétolvadását.

- Értsétek meg, hogy Isten semmit sem tehet. *Annak a fiatalembernek szabad akaratot adott, ahogy mindannyiunknak. Isten semmit sem tehet ellene.*

- De így bármi megtörténhet ezután a Világban, amit ez a magyar akar! - kiáltotta Rudinimius dühösen, és erősebbre húzta combján a kötést.

- Igen, én is úgy vélem. De ez a *Világ mindenkinek a szabad akarata*. Ez nagyon fontos dolog, talán a legfontosabb - mondta Mathirius, és mélyet sóhajtott. A szétfoslás még nem érte el a tüdejét. Élvezte a friss hajnali levegőt. Úgy élvezte az ízét, mint még soha.

- Én pedig nem akarok szétfoslani - üvöltötte Rudinimius.

- Hatalmadban áll - mondta csendesén Turumbinius, és Mathirusra nézett nagy, okos szemeivel. Mathirius alig láthatóan bólintott. Egymásra mosolyogtak.

- Hogyan - zihálta Rudinimius -, de hogyan? Megállíthatatlanul tör fölfelé? Ilyen... ilyen sehol sincs leírva, ilyen egy eset... - lihegte.

- Higgyél benne! - mondta csendesén Turumbinius, és a köldökére nézett, ami épp ebben a pillanatban szűnt meg létezni. - Higgyél benne - ismételte csöndesen.

*

Milyen nagyra is tartják Istent, hogy összegyúrta ezt a világot, pedig a teremtés dolga valójában nem nagy ügy. Feltéve persze, hogy az ember ért valamelyest a számítástechnikához és a hálózatokhoz, és persze akkor, ha egy ilyen fantasztikusan összetett gép áll rendelkezésre, mint ez a Szerver, Isten Szervere.

Még néhány nap gyakorlás, és tökéletes leszek ebben a dologban, mármint a teremtésben. Egy hét múlva olyan lesz a Világ, amilyenre én akarom.

Mégis, most, hogy Teremtő lettem, sokkal jobban becsülöm Istent. Mert a Teremtés egy dolog. De micsoda nagyszerű, hogy valaki egy ilyen Szervert tudott összehozni. Egy szervert, amin Világok modelljei futnak évmilliókon át. És milyen fantasztikus, hogy a program egy picinyke eleme, azaz ÉN, programozhatja magát a csodálatos Gépet, és ezáltal megismerheti a Gépet és benne Istent, az Alkotót.

Mert az igazi öröm a Világban nem ott van, hogy uralkodhatunk felette, és akképp alakíthatjuk, ahogy nekünk tetszik, hanem, hogy megismerhetjük általa magát a Szervert (a Szolgálót), s az Istent, az Alkotót, és mindenekefelett megérthetjük helyünket a programok gyönyörűséges láncolatában.

Lenyomtam az [Enter]-t és hátradőltem.

Előkúszott a Nap a horizont mögül és beragyogta a arcomat.

Az Isten-gén

Volt még egy olyan dolog, amihez ragaszkodott: minden reggel látni akarta a Napfelkeltét. Ehhez kiült a Parkba, távol az Aluljárótól, ahol az éjszakáit töltötte. A Parkban sohasem futott össze senki ismerőssel, ezért kezdett el ide járni. De aztán elég volt pár év, és majd' minden ismerőse lekopott róla, gyorsabban, mint a töredezett Adidas felirat foszlófélben lévő dzsekijéről. Már nem volt fiatal. Pontosan meg tudta volna mondani évtizedeinek számát, de nem beszélt úgy igazából már évek óta senkivel. Mióta kiköltözött az Aluljáróba, miután elhagyta a szállót - kitűrták -, miután... A gondolatok fonálát egyre gyakrabban vesztette el. Talán azért... - vélte. De már nem is igen izgatta. A gondolatok. A gondolatok nem töltik meg a gyomrot, nem turkálnak neki valami „új” trappót a régi helyett, aminek az orránál már levált a talpa, s minden lépésénél nagyot szusszantott, mintha helyette szusszantana.

Tavasztól ősziig minden reggel korán kelt, még jó sötét volt mindenhol, majd kitámolygott a lépcsőig, meghúzta a borosflaskát - azon aludt, a feje alá rejtve a műanyag palackot, nehogy éjszaka a Bunkók meglovasítsák -, majd mihelyst kissé átmelegedettebbnek érezte magát, nekiindult az éjszakába, hogy még idejében eljuthasson a Parkba. Nem busszal ment, még ha jártak is már a buszok. Nem szerette az emberek pillantását. Komótosan ballagott végig a kivilágított, néptelen utcákon. Ha Idő volt, be-bekukkantott kitett szemetesekbe. Nem volt ilyenkor alapos, csak úgy kutyafuttában túrt bele-bele, felszínesen, hátha kiugrik valami hasznavehető - az ember ugye sosem „tudhassa”. Soha nem állt le néhány perccskénél tovább, mert a Nap kíméletlenül kúszott felfelé a horizont mögött, „azt' mire kidugja orcácskáját” ott szeretett volna már ücsörögni a Padon, a Parkban, hogy lássa, ahogy kivörösödött szemét a világra mereszti.

Ezen a reggelen is korán kelt. Tudta, hogy ki hol alszik. Így, bár „vakfarkas sötétje” volt mindenhol, ő mégis ügyesen kitalált, többi érzékszerveit egybefogva használva, akár csak a vakfarkas, aki orrával lát úgy, ahogy az ember a szemével. Ivott. A bor vizes volt, savanyú, de az alkohol melegítő érzése feledtette vele szája ízét; egy jó nagyot kiköpött utána. Felszegte a fejét, majd a flaskát a hóna alá csapva fölkéredzkedett a lépcsőn, s kidugta fejét a csillagtalan éjszakába. Az esthajnalcsillag volt az egyetlen égi objektum, ami rendszeresen bevárta őt. A holdat nem szerette, mert nyugtalanul változott. Az esthajnalcsillagot szerette. Meglengette a csillag felé a borosflaskáját, majd nekiindult. Nagy út állt előtte.

Az utca néptelen volt. Az utcai lámpák álmosárgán világították be a járdaszegély eldobott cigarettacsikkeit. A cigarettacsikkek látványától rekedtesen felköhögött. Köhögésére megrebbentek a narancssárga-szűrős csonkocskák, és aminek fehér teste nem égett még porrá, magasba vetette magát. Mutatványukkal mosolyt csaltak az öreg hajléktalan szemébe. Az öreg újra felköhögött. Elkapott két csikket, amelyek különösen magasra ugrottak, majd a zsebébe mélyesztette őket. Az öreg nem dohányzott; már vagy fél éve leszokott róla - nagyon köhögött akkor, és azt mondták, „ziher, hogy tüdőrákban fog kifingani”. A csikkeket azért tette el mégis, hogy majd eladja vagy elcserélje őket; a dohány keresett iparcikknek számított. Kiegyenesítette a hátát, köhécselt még egyet, amúgy búcsúzásképpen, majd folytatta az útját a Park felé.

Ezen a reggelen nem voltak kukák az utcákon. Bánta vagy sem, így volt. A házak fala mellé húzódott. Ahogy ment, végig a lába alá figyelt, mintha attól félne, hogy lépten-nyomon elbotolhat valamiben. Lehajtott fejét nem emelte fel akkor sem, amikor időnként elhúzott mellette egy-egy autó, vagy valahonnan zaj ütötte meg a fülét; minden zajt úgy fogadott el, ahogy a kukák hiányát is fogadta: a fal mellé húzódott és nézte, ahogy élnek a lábai. Ahogy így ment előre, lábait szemmel tartva, egyszer csak megtorpant. Az utcasarkon, a fal tövében egy zöld színű valami csillant. A közeledő hajnallal egyre halványuló lámpafényben olybá tetszett

először, mintha csak egy törött sörösüveg nyaka lenne, de ahogy közelebb lépett, boldogan konstataulta tévedését. *Egy csodaszép, zöld színű, műanyag öngyújtó volt az.* Ilyen szép, műanyag öngyújtót még életében nem látott - ismerte be elégedetten, ahogy a tűzszerszámot a kezében forgatta. Megrázogatta. Az áttetsző, zöld falon jól látszott a töltőfolyadék szintje: az öngyújtó bizony tele volt, vagyis hogy majdnem tele! Óvatosan körülnézett, s mégoly óvatosan a zsebébe csusszantotta. Elégedetten elmosolyodott. Majd nagy lelkesülésében kicsavarta a kétliteres műanyagflakon műanyagtetejét és nagyot húzott a habzószerű fehérborból. A savanyú ital marta a torkát, de ez most egy csöppet nem zavarta, sőt, jól esett neki; megtörölte száját a kezével, gondosan visszacsavarta a flakont, majd lába alá kapta ismét a kerületet; ment a Padja felé. Erősen világosodott már. A napfelkelte, tudta, csak pár perc kérdése.

*

A genetika, méltán mondhatjuk, a tudományok királya, és ezt a trónt nem csak az elhíresült klónozási kísérletek világszenzációjának folyamányaként foglalhatja el. Az emberi kromoszómák örökítő anyagának, a géneknek feltérképezése közben különös dologra bukkantak amerikai kutatók a Washington állambeli GGT National Laboratories-ban. A legfrissebb értesülések szerint megtalálták az emberi örökítőanyagának egy olyan részét, amely nem kevesebb, mint Istenért felelős! Az Isten-gén - ahogy azt a kutatók elnevezték - tehető ugyanis felelőssé az ember Istenhitéért, pontosabban, ahogy azt a genetikusok állítják, ez a gén tehető felelőssé az Istennel való kapcsolattartás képességéért.

A kísérletek tanulsága szerint - fejti ki C. F. Clauss professzor a GGT genetikus csapatának vezető kutatója - akinek a sejtjeiben ez a gén megtalálható, az kivétel nélkül képes az Istenhitre, mi több, azon személyek általában hisznek is Isten létezésében. A professzor nagy felbolydulást kiváltó interjújában nem tért ki arra, hogy melyik Istenről van szó, illetve, hogy jelenthet-e Isten ez esetben többistent is, és hogy melyik vallási irányzatok jogosultságát támasztja illetve cáfolja meg jelentős felfedezésük. Úgy tűnik egyébként, hogy a fenti, igen komoly, és óvatosan kezelendő kérdés tekintetében maguk a kutatók sem tudnak még dűlőre jutni - egy részük úgy gondolja, hogy a felfedezés több ezer év után végre kétségtelen bizonyítékkal szolgál a zsidó-keresztény Isten létezésére és alátámasztja azt a régikeletű nézetet, miszerint

minden más vallás hamis és csupán az emberek megtévesztésére szolgál, míg mások megegyezni látszanak abban, hogy a felfedezés pont hogy a többi vallási irányzatot legitimizálja, hiszen úgy tűnik, hogy az Isten-gén előfordulása bolygónk minden szegletén azonosan gyakori. Amiben a kutatók megegyeznek, az az, hogy mindazok, akiknek az örökítőanyagából az Isten-gén hiányzik, láthatólag nem képesek Istenhitre, nem képesek közel kerülni Istenhez, vele kommunikálni, és „az Ő intelmei szerint és Neki kedves módon” cselekedni.

Az Isten-gén felfedezése minden eddiginél mélyreszántóbban oszthatja meg a társadalmunkat, hisz ezek szerint léteznek közöttünk olyanok, akik bármit tesznek is, Istent megtalálni képtelenek, sorsuk pedig e földi lét, és így haláluk sem lehet más, mint csupán az elmúlás, testük szétesése és megsemmisülése. Mások pedig, akik az Isten-gént birtokolják, meghallhatják az Úr hangját, hitük szerint élhetik életüket, és haláluk után - amennyiben a Szent Biblia szövegét fogadjuk el - mérlegre tétetik egész földi életük, s jutalmuk a menny, büntetésük pedig a pokol lesz.

De honnan tudhatjuk, hogy birtokoljuk-e az Isten-gént? Honnan tudhatjuk, hogy a bennünk lévő Istenhit valódi-e, hogy kapcsolatunk az Úrral nem pusztán önámítás-e, pusztán képzelgés - tették fel a kérdést az Isten-gén projekten éjt nappallá téve dolgozó tudóscsapatnak. A kutatók szerint az Isten-gén kimutatása nagyon-nagyon költséges eljárás. A tudósok türelemre intenek

mindenkit. Jelenleg ugyanis azon dolgoznak, hogy az Isten-gént kimutató tesztet egyszerűsítsék, és ezzel a jövőben mindenki által hozzáférhetővé tegyék. Egyenlőre azonban csak néhány világvallás magas rangú személyének, köztük a római Pápának ajánlotta fel a laboratórium, hogy elvégzi náluk a tesztet. A legtöbben azonnal visszautasították az ajánlatot azt sértőnek bélyegezve, a Vatikán pedig bejelentette, hogy bár fontolóra veszi a javaslatot, de abba semmiképp nem mehet

bele, hogy egy ilyen vizsgálat eredményét nyilvánosságra is hozzák, lévén a teszt a tudósok szerint sem százszázalékos biztonságú.

Csak remélni tudjuk, hogy az Isten-gén felfedezés rövid távon nem okoz majd súlyos politikai, gazdasági, társadalmi válságot. A felfedezés hosszú távú hatásai egyenlőre felmérhetetlenek.

B. T.

*

A Pad csodaszép volt. Körülsandított, majd nehézkesen lezökkent rá. Kezdetben kicsit féloldalasan ült, kezét a felső lécen pihentetve, bal lábát kissé felhúzza. Miután így birtokolta a padot egy percig, elégedetten kiegyenesedett, lábát a másik mellé csúsztatta és felemelt fejjel a fényes horizont felé fordult. A kilátást nem takarta el sem épület, sem pedig fa. A levegő friss volt, de mozdulatlan; most a szél nem zavarta tágra nyitott szemeit a nézésben, mint olykor szokta. A borosflaskáját leállította a talajra és két lába közé fogta, amúgy szelíden szorítva, meg nem roppantva a palack oldalát.

Várt. A madarak is elhallgattak. Várt. Ahogy várt a sötétség, és a sötétség hátán homályos kelésként megtapadt felhők. Várt. Úgy várt, mint a kopott kvarcóra várt, aminek már csak a stopperóra része üzemelt: egyenként leszámolva a századmásodpercek végetnemérő halmát. Várt. Ahogy új életre várnak a nyomorultak. Akik rettegnek a haláltól, de még jobban csak az élettől rettegnek; várnak és várnak, várják az Utánaalót. Várt. Nagyot ásítottak erre a jobb és bal oldalt magasodó bérházak ablakai, ahogy felszaladt rajtuk egy-egy zajos redőny.

A Napfelkelte kikapaszkodott a horizont mögül.

A Nap egyik kivörösödött sugárújját a másik után szúrta bele a világba. Az öreg hajléktalan szája szétnyílt örömeiben, és megnyalta kicserepedett szájszélét. A világ vérben izzott előtte. A fákról, a magas bérházakról, a mozdulatlan felhőkről mind-mind vékony fonalakban folydogált le a hajnal. Az öreg boldog volt. Egy pillanatra behunyta a szemét, majd újra kinyitotta. A hajnal boldog volt. Egyre inkább életre kelt, fehér izzásba remegett, könnyfakasztó izzásba, amit az öreg már nem tudott szemmel követni. Leejtette tekintetét és végigsimogatta vele a lábánál szikrázó flaskát. Felemelte, méregette egy kicsit, szakértő módon lötykölte egy kicsit a benne lévő aranyfolyadékot, majd lecsavarta a kupakját. Mielőtt ivott volna, megemelte a Nap felé, biccentett fejével a Napnak. Ivott. Becsukott szemmel. Az ital gyorsan átjárta. Napvérben fürdette szervezetét. Amikor szemeit újra felpattintotta, már reggel volt.

De micsoda reggel! Minden sejtjében bizsergést érzett, *minden sejtjében volt valami, valami különös*. És ez a Különös most felébredt, ez a gyönyörű Nap ébresztette fel fényjátékával. Felállt a Padról. A zsebébe túrt. Előhalászta a szikrafényű zöld öngyújtót, a tűzszerszámot, a kincset. Csodálta, ahogy az új Nap fénye áttör zöld, műanyag testén - talán ezeket is megadnak majd érte. Ízlelgette a szót: ezeket. Kimondta hangosan: - Ezeket! Elmosolyodott. Forgatta még egy picit a friss világfényben, csillogtatta krómozott fejrészét, meg-megvillantotta... majd hirtelen markába zárta és izgatottan nézett körül. Sehol senki, jól van - nyugtázta magában és gyorsan visszasüllyesztette a zsebébe az Öngyújtót.

Ez a nap az ő napja, ez az ő óriási szerencséje - gondolta a megzajosodó utcákon lépkedve visszafelé. A sejtjeiben a különös bizsergés emlékeztette erre, és a zsebében szorosan markolt

zöld Öngyújtó apró keménysége emlékeztette erre. Az öregnek terveit voltak a mai nappal! Évek óta először terveit voltak a nappal. Kicsit homályos tervek, kicsit bizonytalanok még, de feltétlenül tervek voltak. *Mindenekelőtt el kell adnia az Öngyújtót.* Bár gyönyörű, gyönyörűen zöld, de meg kell hoznia ezt az áldozatot. Feltétlenül. A világon semmi sem megy áldozatok nélkül - mondogatta magának, hogy rábeszélje magát. Végül megígérte magának és az Öngyújtónak, hogy mihelyest megteheti, vissza fogja vásárolni Öt, hogy együtt csodálhassák majd a sok-sok csodaszép Napfelkeltét.

*

A társadalmi elégedetlenség toronymagas hullámai, amit az Isten-gén nemrég kikiáltott felfedezése korbácsolt, lassan csillapodni látszanak. A „nagy felfedezést” követő pár héten belül majdnem minden országban, és így nálunk is, igazolták az Isten-gén létét. Bár hatalmas embertömegek verődtek össze a különféle genetikai laboratóriumok közelében, de ahogy az lenni szokott, az emberek hamar belefáradtak a végeláthatatlan és bizonytalan kimenetelű tömegdemonstrációkba, és néhány fanatikus csoport kivételével, hallgatva az ügyben kijelölt kormányzati szóvivőre, hazatértek, bízva az ígértben: amint elhárultak a technikai nehézségek és sikerül az Isten-gén indikátoranyagot nagyobb mennyiségben gyártani, a kormányzat akár a költségvetés jelentős átcsoportosításával is, de megoldja, hogy mindenki, aki akarja, leteszteltethesse magát. A kormány a kormányzati ciklus legfontosabb programjává szándékozik emelni az Isten-gén programot, követve a fejlett társadalmak példáját - fejtette ki a Miniszterelnök rendkívüli sajtótájékoztatóján. „Az emberek lelki nyugalma érdekében mindent el kell követnünk, és most az emberek nyugalma leginkább az veszélyezteteti, hogy nem tudják, hogyan is állnak Istennel.”

Az Isten-gén teszt, bár a felfedezése óta kidolgozott számos technikai újítás következtében lényegesen leegyszerűsödött, ugyanakkor még mindig igen költséges, és a legfrissebb értesüléseink szerint még távol van attól, hogy kiterjeszhető legyen a teljes népességre a költségvetés azonnali és katasztrofális csődje nélkül. Talán még évekbe is beletelik - nyilatkozta a minap egyik vezető genetikai laboratóriumunk főmunkatársa. Ezzel persze nem akarunk sen-

kit elkészeríteni. A legfontosabb, hogy mindenki legyen türelemmel, hiszen minden további tömegmegmozdulás nemhogy fölösleges, hanem csakis azzal járhat, hogy hátráltatja a tudósok munkáját - akik teljesítményük robbanásáért dolgoznak a probléma megoldásán -, és így elodázza a percet, amikor mindannyian megtudhatjuk: *vajon érdemes-e hinnünk Istennel?* Nem tanácsolhatunk tehát mást, mint amit Miniszterelnökünk is tanácsolt: Addig is higgyenek!

Jó hír, hogy az Isten-gén teszt jelenlegi ára már lehetővé teszi, hogy néhány ezer adagnyit „bevehessenek”. A kibocsátott teszteket, az erre kijelölt kormánybizottság határozata értelmében, hazánk két legnagyobb statisztikai és véleménykutató cégének adták át, azzal a megbízással, hogy átvizsgálják, átvilágítsák társadalmunk keresztmetszetét - a hajléktalanoktól kezdve egészen a kormányzatig -, hogy milyen gyakorisággal találhatók Isten-képes emberek. A tesztek eredményei természetesen szigorúan bizalmasak; az egyes célszemélyeket - tekintve a teszt magas árát - igen gondosan, egy többlépcsős szelekció után fogják kiválasztani, az eredményeket pedig mihamarabb közzé teszik. Vajon egyenlő eséllyel találhatja meg egy lecsúszott, idejét vizes kiskocsmákban mulató embertársunk és egy nagyvállalat gazdag és ezrekért felelős elnök-vezérigazgatója Istent? - tettük fel a kérdést vezető statisztikai hivatalunk egyik, a teszt megtervezéséért felelős szakemberének, akinek itt, az ő kérésére, nem áruljuk el a nevét. „A külföldi tapasztalatok szerint igen, bár a helyi sajátosságok miatt az eredmény némileg eltérhet. A választ mi is kíváncsian várjuk.” - kaptuk meg az óvatos feleletet.

De mi lesz, ha már tudjuk a választ? Talán átszervezzük emiatt gazdasági és politikai életünket? És azok fognak-e vezetni, akik Istenképesek, vagy esetleg a másik oldal?

Kérdés számtalan van. A válaszról pedig folyamatosan beszámolunk Önöknek.

B. T.

*

Mélyen meghajolt. Újra. Már nem tudta hányadszor, nem számolta. Háta végig egyenes maradt, úgy hajolt előre, kezét, amiben a csodaszép zöld Öngyújtót tartotta, könyökben kissé behajlította és ebben a pózban megmerezítette - olyan volt, mint egy szobor, amit derékban megbillentenek.

Az Öngyújtója nem kellett senkinek.

Már sötétedett. A remény a fényvel halványult benne. Érdekes - gondolta - amíg a Nap sütött, a remény is változatlanul ragyogott benne, hogy majd a következő errejáró szeme megakad az ő csodaszép, zöld Öngyújtóján, és így szól hozzá: Á, micsoda csodaszép, zöld Öngyújtó! Adok érte ezret, nem is, háromezret. Ugye eladó?

Minden errejáró előtt megpróbált kimeríten, nem túl megalázkodón meghajolni (aki megalázkodik, azt mind csak leköpi és meglöpi, mondogatta magában), egyenes háttal hajolt meg hát, szemét nem lesütve, hanem ráemelve, ahogy a felkelő Nap emelte őrá a szemét máma reggel. De az emberek egymás után mentek el előtte, mögötte, oldalvást, látszólag rá sem pillantottak az ő zöld Öngyújtójára, pedig az olyan csodaszép volt, olyan csodaszépen csillogott. Csodaszépen.

Aztán a fények elkezdtek szétzilálódni körülötte. Az Öngyújtó fénye megmattult, és már nem tudott olyan szépen csillogni, nem tudta a varázsával üdvözölni az arrajáró embereket - legalábbis ő egyre inkább hajlott így gondolkodni -, hogy megragadja, és arra kényszerítse őket, hogy a pénztárcájukba nyúljanak. Pedig mi nekik az a párezer! Ezért az Öngyújtóért!

A városra nehezedő sötéttel egyre jobban szorította ő is markába az Öngyújtót. Egyszer csak arra eszmélt, hogy már teljesen a markába zárta, hogy már akkor sem tudná senki észrevenni, ha történetesen pont egy ilyen zöld öngyújtót keres és az orra előtt áll. Nagyot sóhajtott. Kiegyenesedett. És zsebre rakta a kis tűzszerszámot. Na, nem baj - mondta magának és az Öngyújtónak - holnap is lesz egy nap. És hazaindult az Aluljáróba.

Vigyáznia kell majd rá éjszaka, mert a többiek pont az ilyesmire várnak, és nagyon könnyen ráfaraghat - gondolta lassan, elmélyülten; olyan lassan gondolta, mint ahogy az ember a szotyolát szokta majszolgatni. Vigyázni kell rá! Holnap biztosan ...

- Bűdös hajléktalan. - szólt oda neki így hirtelen valaki, aki mellett elhaladt. Oda se figyelt rá. Azt is csak amúgy félfüllel hallotta, amit az illető a társának mond.

- Kimutatták, hogy ezek mind Istenképtelenek. Hiányzik belőlük az Isten-gén, tudad? Akár föl is köthetnék magukat, úgyis csak szétmállnak majd, mint egy darab szar.

Holnap máshol kell próbálkoznia... - majszolta tovább a pirított gondolatmagvakat. Holnap... Hogy mit is? Ja, persze! Kijönnek ők ketten, ő, meg az a csodaszép Öngyújtó, és megnézik a Napfelkeltét.

Ehhez az egyhez ragaszkodott; minden reggel látni akarta a napfelkeltét.

- Ehhez az egyhez ragaszkodom - mondta hátra hangosan. Senki nem szólt vissza neki.

*

Másnap reggel, hiába is jött ki az öreg, a Napfelkelte elmaradt. És azután is, és azután is. Az öreg egy napon különös dolgot művelt: kotorászni kezdett egy kukában, és a végén otthagytott valamit.

Meggyűlt bennük a szeretet

Senki nincs körülöttem, aki ne szeretne. Ez is egyetlen napon derült ki, egy olyan napon, amikor a dolgok kiderülni szoktak manapság: egy hivatalosan beiktatott *másnapon*.

Ilyen másnap minden hónapban van. Minden hónapban más dolognak van *másnapja*, valami olyan dolognak, ami egyébként hosszú távon beszorulna az emberbe, szétfeszítene minket belülről, ha nem adnánk neki időnként lehetőséget, hogy kiforrjon, ahogy az eltett savanyú forr ki a befőttesüvegből. Ilyenek vagyunk. A Regulák pedig kellene, sablonjaik nélkül fortyogó káosszá válna ez a Földünket egyre vastagabban beborító embermassza. Regulák nélkül - mondják és hisszük - jönne a hanyatlás, a nyomor, jönnének az *elkerült századok*, ami ellen pedig annyit dolgoztunk az elmúlt ötven évben, hogy mégiscsak elkerüljük őket, összefogva, fog szorítva, magunkat is fájdalmasan átalakítva, egyéniségünket pedig sablonokba szorítva és „optimalizálva az életvitelünket”, hogy ez - bizonyos vagyok benne - az emberiség legnagyobb tettei közt jegyezhető.

Nem iszunk alkoholt, de van alkohol-másnapunk, amikor minden állampolgár annyit ihat, és iszik is, hogy jóformán egyetlen józan embert nem találni ilyenkor sehol; és nem eszünk káros, az emberi szervezethez nem illő dolgokat, mint a hús és az édességek, viszont a nagyevés-másnapunkon bizony teleesszük magunkat mindenféle „jóval” akár a rosszullevésig, hiszen utána megint egy évig kell majd minderre „böjtölnünk”. Van közszennyezés-másnapunk, amikor mindenki annyi szemetet hajít el mindenfelé, hogy az utcák ahhoz hasonlíthatók a másnap végére, mint ahogy régen néztek ki egy-egy lombtalanítás alkalmával; ilyenkor szabadon és önfeledten cigarettacsikket pöckölhet el az ember a villamosmegállóban, és vadul pufogtathatja egy álló esztendeje a garázsban porosodó, benzinzabáló kétüteműjét. Van semmittevés-másnapunk, amikor csak „döglődünk” egész nap otthon, hogy még a pizsamát sem húzzuk le, és élvezzük, hogy tökéletesen passzívak lehetünk egy nap erejéig. És többek között van csillagoség-másnapunk, amikor is mindenki felemelheti a fejét, és egész este a csillagokat bámulhatja, és ábrándozhat mindenféléről. És mindezek felett van *szeretet-gyűlölet* másnapunk is - szerintem ez a legfontosabb mind között - amikor is mindenki szabadon kimutathatja az érzelmeit - amelyeket egész évben visszatartott magában, mert vissza kellett tartania a Regulák szerint -, szabadon szerethet és gyűlölhet ilyenkor bárkit, otthon és az utcán, vagy akár a munkahelyén.

A szeretet-gyűlölet másnapunk a kedvencem. Persze csak azután lett így, hogy átalakították, és bejött ez a pecsételős rendszer. Azelőtt ugyanis ezen a napon a szeretet és gyűlölet kifejezésére nem voltak szabályok, mindenki úgy fejezhette ki a benne rekedt érzelmeit, ahogy akarta. Ilyenkor százával látott az ember az utcán egymást simogató, egymással csókolódzó párokat, de előfordult az is, hogy itt-ott nyilvánosan szeretkező emberekre bukkant. Valami rejtélyes oknál fogva azonban ezek száma évről évre gyarapodott; a pecsételésre váltást megelőző években, emlékszem, tömegesen szeretkeztek nyilvánosan még a tömegközlekedési eszközökön is, ismerősök és ismeretlenek egyaránt. Nyilvánvaló volt, hogy mindez már-már csak egy fékevesztett, országnagy orgia, s bár úgy látszik, hogy sokaknak ez kell, hogy a bennük szorult érzelmeit ilyenkor kellően kitombolhassák, de mégis szükség lenne valamilyen kontrolra - fogalmazódott meg a józanabbakban, és szerencsére országunk vezetése is ilyenekből áll -, mert úgy látszik, a dolgok kezdenek veszélyesen elszabadulni. A végső döntést a szeretet-gyűlölet másnap alkalmával felszabadult gyűlölet-rész miatt kellett meghozni. Kezdetben az emberek csak üvöltöztek, csak mocskolták mindazokat, akiket némán, merev arccal utáltak egész éven át, időnként szemén köpték és felpofozták a másikat,

legfeljebb megrugdalták egy kicsit. De aztán divatba jöttek a késelések, a csonkítások - lévén ezen a napon mindez legális volt, legalábbis a Regulák szerint -, és felvonultak más, „élénk” kifejezőeszközei a bennük szorult gyűlöletnek, és hamarosan mindezt olyan találékonysággal és rendszerességgel csinálták egyesek (persze csakis ezen másnapok alkalmával), hogy arra még Sade márki is büszke lett volna. Muszáj volt megváltoztatni a Regulát. Ezt azért mégsem lehetett megengedni, még ha egyetlen napról volt is szó. A gyűlölet-szeretet másnap szabályait persze úgy módosították, hogy azért az is ki tudja élni a benne szorult vágyakat, akinek ilyen szélsőségekre igénye volt, de ezután mindezt csakis felügyelet mellett tehetette. Így például nem ölhetett meg bárkit, csak aki nagyon szerette volna, hogy megöljék (ehhez persze az kellett, hogy arra a személyre előtte át tudja vetíteni minden gyűlöletét; kis kompromisszum az egyénnek, nagy előny a társadalomnak).

Az effajta extrémításokat nem kedvelők szeretetének és gyűlöletének kifejezésére pedig kitalálták a *pecsételést*. Ezen a másnapon mindegyikünk elővette a saját monogramos, pirostintás *Szeretlek* és feketetintás *Gyűlöllek* feliratú pecsétjét. Ha a másnap folyamán összetalálkozott valakivel, akit szeretett vagy épp csak szimpatikus volt neki, máris rányomta a bőre egy szabad részére a szeretet-pecsétjét, ha pedig valaki olyannal futott össze, akit utált vagy történetesen csak nagyon nem volt neki szimpatikus, a feketetintás pecsétjével jelölte meg az illetőt. A nap végére tele volt mindenki fekete és piros pecsétfoltokkal, a legtöbb általában a homlokunkon, arcunkon, vállainkon és a karjainkon volt, mintha kétszínű pikkelyekkel tetováltattuk volna végig a testünket. Szép dolog ez. Borzongató dolog, hogy az ember magán hordja azoknak a jelét, akik utálják és azoknak, akik szeretik. Jó dolog, mert legalább így, összeszámolva este a pecséteteket, az ember megtudhatja, hogyan is áll az emberekkel. A festék persze lejött rólunk az esti fürdés alkalmával. És amikor lemostuk őket, úgy érezhettük, hogy tiszta lapról indulunk. Most megint tennünk kell majd azért, hogy szeressünk és hogy szeressenek, ahogy azért is, hogy gyűlöljünk és hogy gyűlölhessenek.

*

A szeretetet-gyűlölet másnap mindannyiunk kedvence volt. Mint oly sok dolog, már maga ez is egy ilyen szeretet-gyűlölet másnap alkalmával derült ki jó pár évvel ezelőtt. Jól emlékszem arra a másnapra. Amint a feleségem és a gyerekeim arcáról lehullt az *érzelemmerevség-póz* - az a kifejezéstelen közöny, amit a Regula kényszerít ránk, hogy sem arcunk, sem szavaink, sem pedig gesztusaink ne árulkodjanak a bennünk lapuló érzelmekről -, lényük felragyogott, szemük csillogni kezdett, s miközben mindegyikük össze-vissza nyomkodta piros pecsétjével a többieket, nevetve kiabáltak a világnak, hogy ez a másnap a világon a legszenzációsabb találmány. Boldogan helyeseltem nekik a reggeli közben, hogy én is így gondolom - aznap szabad volt -, és sokat nevettünk, és sírtunk - a szeretet-gyűlölet másnapon mindezt szabad -, és kitárgyaltuk, hogy ki-kit szeret vagy éppen utál még, és hogy kit szeretne ma megjelölni a pecsétjeivel. És megbeszéltük, akkor először, hogy ezt a csodálatos másnapot tartjuk a legnagyobbra, és megbeszéltük, hogy ezt egy hatalmas, fényes vacsorával is meg fogjuk ünnepelni a nap végén, amikor már mindenki kellően kitombolta az érzelmeit. A vacsora pedig, emlékszem, rendkívül jól sikerült; mindenki elmesélte, hogy kit pecsételt meg aznap, megmutogattuk egymásnak a saját pecsétgyűjteményünket - a feleségemnek, emlékszem, még a fenekén is volt *szeretlek* pecsét, amitől egy kicsit féltékeny is lettem, amit nyomban ki is mutattam, hiszen szabad volt, de aztán emlékeztetett rá, hogy azt még én nyomtam rá reggel, miután felkeltünk. Nagyokat nevettünk aznap, és azon nyomban elhatároztuk, hogy minden évben ilyen vacsorával fogjuk zárni ezt a fantasztikus másnapot. Mindenki nagyon boldog volt, és ezt mindenki ki is fejezte - aznap mindez szabad volt a Regula szerint. Nem is tudom, hogy azelőtt miért nem voltak ilyen jók ezek a másnapjaink. Ezt azonban nem tudtam kideríteni, hiába is próbálkoztam másnap. A feleségem már ismét hidegen és tárgyilagosan

válaszolgatott, éppúgy, ahogy a gyerekeim, és így ugyancsak nehéz volt visszaidézni az elmúlt másnap élményeit, már csak azért is, mert engem is kötött a Regula: hamar beláttam, hogy minderről nem lehet az érzelemmerek-pózban beszélgetni, és hagytam ezt a kérdést is, ahogy már számtalant. Hiába, *vagy kérdések, vagy a Regula* - belénk verték ezt alaposan, már kisiskolás korunktól kezdve. Örültem - persze csak magamban - annak, ami van, és nem kérdeztem semmit. E nélkül a bölcsesség nélkül ma létezni majdnem lehetetlen. Ez áldozat persze, de inkább ez, mint azok a rettenetes, elkerült századok.

Az idei Másnap azonban számomra mindegyik szeretet-gyűlölet másnapnál emlékezetesebb volt. *Kiderült ugyanis, hogy mindenki szeret.* Én nem tudom, hogy történhetett, hogy mindenkiben így meggyűlt a szeretet irántam. Volt már, amikor sok piros pecsétet kaptam, elismerem, de hogy más se borítsa a testemet a nap végére, ilyen soha elő nem fordult még velem. Mert ha otthon ülök egész nap, és így csakis azokkal találkozom, akik szeretnek, a családommal, akkor azt mondom, hogy érthető a dolog. (Bár tavaly és tavaly előtt, szomorú, de így van, a fiam gyűlöllek pecsétet nyomott a homlokomra. De most még ő is piros pecsétet adott.) Ez a másnap reggel pont úgy indult, mint a többi szeretet-gyűlölet másnapom: boldogan üdvözlöttük egymást, szertartásosan megpecsételtük egymást, majd felettébb lármásan reggelihez ültünk. Az arcaink, akár csak egy fazékfedő a zubogó víz felett, csak úgy remegtek, ahogy a belőlünk előforró érzelmek próbálgatták felszabadított határaikat. Boldogok voltunk és ezt egymás tudomására is hoztuk, és élveztük, hogy kimondhatjuk, kifejezhetjük boldogságunkat. Aztán szétszéledtünk, ahogy szoktunk. A gyerekek iskolába, a feleségem és én munkába. Ahol persze ez egyszer nem a tanulás, a munka volt a fontos, hanem az érzelmek és a pecsételés. (Megjegyzem, hogy ennek így kellett lennie; különben nem tudnánk kellően hatékonyak lenni a többi napokon, s nem tudnánk kellően koncentrálni a feladatunkra sem. Ezáltal fejlődik eléggé gyorsan a társadalmunk, ma már abszolút hatékonyak vagyunk. A hatékonysághoz pedig kellenek a másnapok, hiszen emberek vagyunk.)

Az első komoly meglepetés tulajdonképpen akkor ért, amikor kiléptem a lakásunk ajtaján, és épp belerohantam a házmesterbe. Boldogan üdvözölt, és a vállamra nyomta vörös pecsétjét. Érdekes - gondoltam, hiszen azelőtt egyetlen ilyen másnapon sem mutatta ki, hogy különösebb érzelmeket táplálna irányomban. Most meg egyértelműen tudtomra adta, hogy kedvel. De vajon mi lehet az oka? Aztán a buszmegállóban, miközben a buszra vártam, két ember is vörös pecsétet adott nekem. Mindkettőt csakis látásból ismertem, évek óta együtt utaztunk a buszon reggelente. Az egyiknek még a nevét sem tudtam. Vajon akkor miért szeretnek? A buszon aztán újabb két pecsét csattant, vörös és vörös. Az egyik egy ismerősöm volt. Múlt évben feketét kaptam tőle, és én is feketét adtam neki. Azóta alig beszéltünk. Miért adta? - morfondíroztam erősen magamban. Ő láthatólag nagyon boldog volt, hogy lát, és hogy pecsétjével nyomatékosíthatja, hogy mennyire szeret. A másik szeretlek-pecsétet a buszon egy vadidegentől kaptam. Azt mondta, hogy csak mert olyan végtelenül boldog, és mert én olyan végtelenül szimpatikus vagyok neki, azért adja. Megköszöntem, de én nem éreztem kedvet, hogy viszonzzam szeretetét. Mire a munkahelyemre értem, már volt egy kis fejfájásom a sok gondolkozástól, hogy vajon mi változott. Vajon miért szeretnek engem ezek ennyire? Zavart voltam, s bár örültem a sikeremnek, bevallom, egy picit vágytam már rá, hogy valakitől egy fekete pecsétet is kapjak. Úgy éreztem, hogy az helyrebillentené ingataggá vált lelkinyugalمامat.

De nem! A munkahelyemen mindez folytatódott. Már a portánál három piros pecsétet kaptam, kettőt a karomra, egyet a homlokomra, és még négyet, mire a szobámba értem. Örület! Az egyiket észre sem vettem, valaki a tömött liftben nyomta a nyakam hátuljára. És így ment ez tovább. Minden kollégám, akivel összefutottam, már húzta is elő a piros pecsétet, sőt, volt, aki a nyakamba is borult utána. Mi történhetett? Aztán hivatott a főnök, akit magamban mindig is

utáltam, és meg voltam róla győződve, hogy ő is így van ezzel, s csakis azért tart a vállalatnál, mert kell a munkám, és egyelőre nem talált mást, aki helyettesítene. Reménykedve mentem elébe. Fekete pecsét reményében. De már a titkárnője kiakasztott. Amint beléptem, közölte velem, hogy szeret, s megkért, hogy vegyem le a cipőmet - mindezt pirulva mondta - mert a talpamra akarja nyomni szeretet-pecsétjét. Hiába ellenkeztem, ő nem tágított. Elővettem a fekete pecsétem, és a homloka közepére nyomtam. Ő azt mondta, nem baj, ő akkor is szeret. És nem tágított. Egyre idegesebb lettem. Persze nem vettem le neki a cipőmet. Végül a karomon pecsételt meg nagy, vörös pecsétjével. Jéghideg volt a fém érintése, ahogy a bőrömben nyomta a szeretlek feliratot. És akkor jött a csúcspont: a főnök szeretet-pecsétje. A jobb halántékomra nyomta. - Szeretlek, barátom - tette hozzá, és rám kacsintott. - De miért? - kérdeztem. - Én utálok magát - mondtam meg nyíltan, és megpecsételtem én is a homlokán. A fekete pecsétemmel! - Nem baj, én szeretem magát. Ne is kérdezze, mért, csak úgy - mondta. - Valami van magában, valami... amitől a piros pecsét után nyúl az ember. Hm. Számomra is meglepő - vallotta be. Félelmetes volt, ahogy utána rám nevetett.

Ezután határozta el, félig dühömben, félig kétségbeesésben, hogy mostantól fogva szórni fogom a fekete pecsétet. Csak azért is. De mindez nem számított. Csak úgy zuhogtak rám a szeretlek-pecsétet, változatlanul. A bőröm vöröslött már, szinte egybefolyt rajta a sok szeretlek-tinta, mindenhol ott voltak, már a hátamon és a lábszáramon is. Mire hazaértem, úgy undorodtam magamtól, mint még soha. Csak az esti fürdésre vágytam - ez egyszer nem a nagy és fényes vacsorára -, hogy lemoshassam magamról a fél világ ragacsos szeretetét.

Félve nyitottam ki a lakásunk ajtaját. Félttem, hogy mit szól majd vöröslő bőrömhöz a feleségem, félttem, hogy mit szólnak majd hozzá a gyerekeim. És amint belépek, az ajtó mögül a lányom rám veti magát, és fülemre tapasztja nagy, undorító, cuppogó és nedves szeretlek-pecsétjét. Felüvöltöttem. És elborult előttem a világ.

- Utállak benneteket mind, értitek? Utállak mind! - kiáltottam. - Hogy tudott így meggyűlni benneteket ez a sok szeretet? - sziszegtem, és közben vöröslő fülemlől teljes erőmből próbáltam ledörzsölni lányom ez utóbbi tettét.

Agyonpecsételt arcom harcimaszkként izzott fel az esti lámpafényben. Ez az indián harci-festék, ez a tűzbe hívó, fraktál bonyolultságú vörös hálója a szeretetnek, ez a könnyeimtől megolvadt maszat lángra gyúlt. Előkaptam fekete pecsétem, és lányom homlokára nyomtam. A lányom döbbsen állt ott egy pillanatig, majd hirtelen felzokogott. De mit számított mindez. Csak boldog voltam ettől. Felsikoltottam, és a fiamra vettem magam. Letepertem, ott az előszobában. Két fekete pecsétet is nyomtam rá, igen. Lihegtem. Felnéztem. A feleségem állt felettem. Arcán mérhetetlen bánat, szomorúság és fájdalom. De akkor mindez mindegy volt. Lassan felálltam, rávigyorogtam (ami talán vicior volt, nem tudom), majd hozzá léptem. Kimérten és lassan eléálltam és egészen lassan megpecsételtem a gyűlölet-pecsétjével őt is. Feleségem arca pedig abban a pillanatban merev lett. Mint amilyen lenni szokott az évben, olyan érzelmmerev. Csak a szeme sírt, az könnyezett nagyon.

- Mi az - mordultam rá.

- Semmi - suttopta.

- Jó. Elmentem fürödni. Ti meg ott, ne bámuljatok!

A vacsora pedig elmaradt. Legalábbis, ami a fényes, ünnepi vacsorát illeti. Mindannyian tudtuk, ez a másnap már véget ért, ez egyszer néhány órával hamarabb. A vacsoránál már mind az érzelmmerev-pózt viseltük arcainkon, és beszédünk is tárgyilagos volt és hideg. Nem volt nehéz dolgunk, hála a Regulának. Sőt, most mindez olyan nyugtató is volt, határozottan megnyugtató. A biztos pont, a falak köröttünk. A Regulák így voltak nekünk hálásak:

biztonságot és védettséget adtak. Elfogadtuk a Regulákat. Csak így lehetünk biztonságban. Magunktól és egymástól. Mi több, elkerültük, amit régen elkerülhetetlennek hittünk: a dekadenciát. Isten veletek elkerült századok.

Másnap egy szokásos nap volt. Egyszerű munkanap. Viszont korán keltem, végtelenül korán. A nap épp akkor kelt fel, láttam a hálószoza ablakunkból. Bámultam egy ideig vöröslő korongját. Az ablaknál álltam. Megvártam, amíg éles lesz a fénye, aztán becsuktam a szemem, és tovább láttam a vöröslő izzást a szemhéjaim mögött. Megfordultam, és alvó feleségemre néztem. Még álmában is fagyott volt az arca. A Regulák, mindhiába...

Döbbenet álltam ott egy percig és csak néztem őt. Pedig olyan szép, olyan nagyszerű teremtés. Összeszorítottam a fogaimat. A fiókos szekrényhez léptem, kinyitottam és elővettem a pecsésdobozt. Abba tettük el előző este monogramos pecsétjeinket, hogy abban várják ki a következő szeretet-gyűlölet napot. Kikerestem közülük az én pecsétjeimet. Méregettem egy kicsit a súlyukat a kezemben, aztán... Megborzongtam a gondolatra.

Nem tudom, miért tettem mindezt, igazán nem tudom. Felálltam, kezemben a pecsétemmel, és a feleségemhez léptem. És egészen finoman, nehogy felébredjen, megpecsételtem a derekánál. Ott, ahol a bőr kilátszott a felcsúszott pizsamafelső alól. Elégedetten néztem egy darabig a piros Szeretlek feliratot. Aztán eszembe jutott, hogy...

Erre aztán tényleg nincs magyarázat. Vagyis hogy... nem tudom. Tény, ami tény. Átmentem a gyerekeimhez, és megpecsételtem őket is. A piros pecséttel! A tiszta bőrükre nyomtam óvatosan a pecsétem. A lánynomnak az arcára, a fiomnak a lábára, ami most is kilógott a takaró alól. Aztán visszalopódtam a hálószozáánkba, és a bűnjelet, a pecsétet, visszacsempésztem a helyére, és a fiókot is gondosan visszazártam. Még egyszer mondom, nem tudom mi lelt. Ez az egész csak úgy jött. Így kellett tennem.

Visszabújtam akkor az ágyba a feleségem mellé, és egy hatalmasat és hangosat sóhajtottam. Bár fogalmam sem volt, mi történhetett velem, és szégyelltem is magam nagyon, a szégyent most elnyomta mégis valami melegség. Oldalra néztem. A szemünk találkozott. Ébren van? Döbbenet láttam, hogy mosolyog...

Mosolyog? Egy ilyen más napon!

Halálkodni jöttünk

A *halálkodás* azt jelenti, hogy többen összeverődünk és végignézzük saját halálunkat.

A halálkodás csak pár évszázada jött divatba. Kitűnő dolog ez azoknak is, akik szórakozni akarnak és azoknak is, akik keresik a választ a Nagy Kérdésre. Én ez utóbbiak közé tartozom. Nagyon is foglalkoztat, hogy mi lehet a Halál.

Eljutottunk oda, hogy *minden kérdést megválaszoltunk*. Nincsenek fehér foltok többé, az emberi megismerés tökéletes lett. Így tudunk gyógyítani mindenféle betegséget, sőt, meg tudunk előzni mindenféle ragályt. Tudunk utazgatni a Kozmoszban ide-oda, a fizikai korlátok leküzdve. Az Időben is tudunk utazgatni. Nincsenek pszichés problémáink (sem az utazgatástól, sem egymástól). Optimálisan toleránsak vagyunk mind egymással, mind mindenféle lényel szemben. Csak egyet nem sikerült sehogyan sem kiókumulálnunk: vajon mi lehet a Halál?

Vannak, akik azt mondják, hogy jól elvannak így is, hogy nem tudják mi is a Halál. Ezek többnyire azzal érvelnek, hogy a végén úgymint kiderül. Szerintük a Kérdés feltevése egész egyszerűen csupán fölösleges türelmetlenkedés. Ezek élete csakis szórakozásból áll az Univerzumban, hiszen minden kérdés megválaszolva, mi mást is lehetne itt csinálni! De engem - és a Világ jó része így van ezzel - határozottan érdekel a válasz. Kíváncsi fajta vagyok. Szerintem csöppet sem mindegy például az, hogy van-e létezés a Halál után, vagy csak egyszerűen szétmorzsolódunk, atomjainkra esünk majd, ha meghalunk. Bár az igaz, hogy akár így van, akár úgy, itt csak egy marad nekünk: a szórakozás. Jó dolog, hogy nincsenek problémák többé és csak szórakozhatunk egész életünkön keresztül.

Régen az egész kérdést szőnyeg alá söpörték. A vallások túlvilágról, mennyországról és poklóról, avagy folytonos újjászületésről beszéltek. A vallásos emberek ettől megnyugodtak. A nagy Tertulittic azonban precízen bebizonyította híres munkájában, hogy mindegyik vallás alapvetően önellentmondásos, bármi legyen is a dogmarendszerének az alapja (lásd: Tertulittic 1. főtétele). Sőt, bebizonyította, hogy bármely két vallás, tetszőleges dogmarendszerrel, egymásnak is ellentmondanak legalább egy ponton (lásd: Tertulittic 2. főtétele.) Következtetésképp: elvethetünk bármilyen vallásos fogalmat, ami a Halálról és az Utána-valóról adhatna valamilyen képet nekünk. Ekkor pedig úgy állunk, ahogy állunk: gőzünk sincs róla, hogy mi is lehet a Halál.

Egyetlen lehetőség van, hogy kiderítsük: eljárunk halálkodni.

Már régen felfedeztük, hogy minden döntésünkkel más jövőt választunk mind magunknak, mind pedig az egész Univerzumunknak. Ekképp az Univerzumunk megszámlálhatatlanul végtelen sok jövőre hasad. Ebben a végtelen sok jövőben minden döntéshozó lény (ember) végtelen sok alteregóban van jelen. Ha például úgy döntök, hogy itt és most kiugrom ebből az űrhajóból, amiben pillanatnyilag tartózkodom, akkor nagy valószínűséggel meghalok egy percen belül. Ha nem ugrom ki, tovább élek. Most!

Nem ugrottam ki, mert az marhaság lett volna. De az a lényem, aki kiugrott, most lassan fuldoklik. Ő is én vagyok, én is ő vagyok. Csak abban különbözünk, hogy egy picikét más jövőt választottunk.

A modern technika lehetővé tette, hogy ne csak a Kozmoszban és az Időben, hanem a *Lehetőségek-terében* is tudjunk utazgatni. Ha most elmennék a legközelebbi lakott bolygóra, beülhetnék egy Lehetőség-röptetőbe, és megnézhetném, hogy miként fuldokol az az önmagam, aki kiugrott pár perce a hajóból, és aki e pillanatban már halott.

Az ember önmagát ismeri leginkább. A Lehetőség-röptetőt az ember arra használja leginkább, hogy időről időre megnézze saját haldoklását. Az önkutatás ezen módszere lehet az egyetlen, ami elvihet bennünket a Halál megértéséig (lásd: Tertulittic 27. főtételét).

*

Becsaptam az iroda ajtaját. Az iroda ajtaján szándékomhoz híven megjelent a *halálkodik mentem* felirat, tájékoztatásul azoknak, akik éppen esetleg a következő félórában akarnának csip-csup ügyekkel megkeresni személyesen. Az ilyen kiruccanás a Cégnél mindenkinek engedélyezett, persze a saját anyagi kockázatára. Ha a következő félórában ugyanis valaki sürgős ügyben keresne, és elég fontos ember lenne az illető, akkor a saját költségre visszamehetnék egy félórácskát az időben, nem nagy ügy, és fogadnám az illetőt, mintha el sem távoztam volna a szobából. Csak a rutinos megfigyelő venné észre azt az aprócska időörvényt, ami ilyenkor keletkezik, de még ha észre is venné, akkor is úgy tenne, mintha semmit nem vett volna észre, ahogy azt az illem megköveteli. Kérdezősködni pedig végképp nem illik, még ha fölöttem áll is rangban az illető. És különben is: halálkodik menni munkaidőben a legtermészetesebb dolgok egyike.

A folyosón egyenest a legközelebbi ablakhoz mentem és szélesre tártam. Majd kiugrottam az ablakon.

Eszeveszett gyorsasággal zuhant felém a föld. Néhány másodperc és a szél csak úgy fútyult a fülem mögött. A retinába integrált stopper - ami automatikusan számlálni kezdett, amikor kiugrottam - pörgő számjegyei vörösre változtak, jelezve, hogy még három másodperc és becsapódom, aztán pedig szétlapulok az alattam elterülő betonon. Nagyot ásítottam.

A sikló ebben a pillanatban kapott el, és azonnal lefékezte a zuhanásomat. Amint egyenesbe jött velem a gép, odapillantottam a kockázati mutatóra. A francba - gondoltam félig mérgesen, de egy csöppet sem meglepődve a számon: 12 kilencesig biztos volt, hogy az ugrást túlélem és a sikló elkap. Semmi esélyem nem volt, hogy kinyiffanjak és szétlapuljak az aszfalton. A Rendszer most is tökéletesen működött és megmentett. Persze a mentés költségét már le is vonták a bankszámlámról. A Rendszer így akarja visszaszorítani a népszerű öngyilkossági kísérleteket és ezzel csökkenteni a saját terheltségét. A dolog csak azért működik, mert a legtöbb ember havi tíz tizenöt öngyilkossági kísérletnél nem engedhet meg többet, mert attól kezdve „éhezhetne”. Nekem azonban az anyagi lehetőségeim jóformán kimeríthetetlenek - úgy nevezett kozmogazdagnak számítok. Annyiszor kísérlelhetek meg tehát öngyilkosságot, ahányszor csak akarok. Mostanában például akárhová megyek, úgy kezdem, hogy kiugrom az ablakon. Persze jóformán nulla az esélyem, hogy kinyiffantsam magam - bevallom, a dolog kezd unalmassá válni. Hát igen, az embernek jóformán csakis a természetes halál marad - amit, hála irdatlan tudásunknak, alaposan kitoltunk - illetve az esetlegesen bekövetkező baleset halovány lehetősége. Szumma szummárum: döbbenetesen nehéz manapság kinyiffanni. De ennyivel mégiscsak tartozom a többi énemnek, nem igaz?

Csoda, hogy nagyon megörültem, amikor a számítógépem tudatta velem, hogy talált számomra egy sikeres öngyilkossági kísérletet? Ez a halálom a közeljövőben fog bekövetkezni, amitől még érdekesebb az egész. Sőt, egy olyan énem halálát nézhetem végig, aki nem is olyan régi döntési ponton vált el tőlem. Az eseménytől, mint mindig, most is teljesen izgalomba jöttem.

Az öngyilkossági kísérlet koordinátáit átküldtem a közeli Lehetőség-reptér termináljába, és egyben foglaltattam egy röptetőt magamnak. És már indultam is: ki az ablakon.

A siklóban elég volt a Lehetőség-reptér képét magamban felidézni, a kis masina máris irányba állt és vitt a céloom felé. Gyorsan átszálltam a lehetőség röptetőbe. Az ajtó hangtalanul becsukódott mögöttem. Egy színes kavalkád, mintha egy gondolat-vízesés függönyén lépnék keresztül... és meg is érkeztünk. Kiszálltam a kis gépből.

Már két énem álldogált ott és halkán beszélgetett. Odaléptem hozzájuk. Kezet fogtam velük. Fő az önudvariasság. Fő az *önbecsülés*.

- Remélem, tanulságos halálunk lesz - kezdte az egyikünk a szokásos 1. számú udvariassági formulával.

- Remélem, kevesebbet szenvedünk s többet kapunk majd - mondta a másikunk a szokásos 2. számú udvariassági formulát.

- A Halál a nagy titok, talán most megérthetünk majd valamit belőle - mormoltam el a 3. számú udvariassági formulát.

- Odanézz, ott! - kiáltott közbe egyikünk, mire mindhárman felkaptuk a fejünket.

Eddig észre sem vettem, de az irodaházunk alatt a járdán voltunk. A fejünk fölött az a kicsi pont egyre sebesebben növekedett. Az utolsó, amit láttam, hogy egy nagyot ásítok... Majd becsapódtam a járda betonjába.

Szörnyű látvány volt. Az agyvelőm szertespriccelt, és alaposan betérített mindhármunkat. A testem egy merő húscsomó és csontszilánk volt. Álltam ott és megfeszítve bámultam saját hullámat néhány sokat ígérő percig. Most valami gondolatnak kellene jönnie... - szuggeráltam magamnak. De nem jött semmi. Az agyam teljesen üres volt. Ezúttal sem kerültem a megoldáshoz közelebb - konstatáltam szomorúan.

Már búcsút intettem és elkezdtem a megadásteljes visszavonulást, amikor hirtelen az egyikünk előreugrott, és rávetette magát a hullánkra. Vadul rugdalni kezdte, és közben olyanokat üvöltözött, hogy „legalább megmukkanhattál volna előtte, te szemét”, meg hogy „ma is cserbenhagytál bennünket, te dög”, meg efféléket. Megborzongtam. Ennyit az önbecsülésről - gondoltam. Majd hátat fordítottam örjöngő énemnek - aki változatlan dühvel rugdalta a szétroncsolódott testet -, beszálltam a várakozó Lehetőség-röptetőbe, és visszashállítottam magamat saját lehetőség-alterembe.

A Lehetőség-reptér várójában odamentem az egyik ablakhoz és egyetlen mozdulattal szélesre tártam, majd kiugrottam.

Az utolsó másodperc előtt megint elkapott az ásítás.

Éppen akkor alám csúszott a sikló és elkapott. A bankszámlámról persze nyomban levonták a megmentésem árát. Nem rokkank bele.

*

A kopogtatásra nehézkesen kinyitottam a szemem. Azt akartam mondani, hogy *szabad*, de mielőtt megszólalhattam volna, a betegápoló válaszolt helyettem. A kórterem ajtaja óvatosan résnyire nyitódott, majd a saját, kipirosodott arcom tűnt fel a fénysáv közepén. Istenem, hát még itt is megtaláltak?!

Amikor pár éve nagy levegőt vettem és rászántam magam, hogy véglegesen a Rendszerhatáron túli múltba költözöm, azt reméltem, hogy önön kíváncsiságom nem lesz olyan nagy, hogy ide is kövessenek. A kockázat miatt. A Rendszerhatáron túli múltban ugyanis a Rend-

szer nem tudja biztosítani az egyén biztonságát illetve a megmentését. Itt, a régmúltban, az embert például agyonütheti egy elszabadult tetőcserép, elütheti egy autó, vagy akár még az is előfordulhat, hogy tüdőrákot kap a szennyezett levegőtől; semmi sincs biztosítva. Nem a kockázatot kerestem. Sem nem a Halált vágytam, amikor az időgép többszöri figyelmeztetését törölve végül rávettem a masinát, hogy landoljon velem itt, a 21. században. Pusztán a válasz izgatott a nagy Kérdésre. Évtizedek több tucatnyi halálkódása semmiféle eredményt nem hozott. Úgy gondoltam - nem tudom, hogy miért -, hogy itt, ebben az időben meg fogom találni a választ. Itt nincs lehetőségem halálkódni járnai ugyanis. Ezzel szemben az életem minden perce életveszélyben forog. Pont ellentéte tehát az én koromnak, ahol az életbe belepusztulni szinte lehetetlen. Talán, ha most majd azért kell küzdenem, hogy életben maradjak..., akkor talán a válaszhoz is közelebb kerülhetek.

Amikor az első balesetem után lábadoztam a kórházban - egy autó ütött el, úgy egy félórával azután, hogy megérkeztem ebbe az időbe - majd megevett a dögunalom. Elküldtem az egyik ápolót a könyvtárba és olvasni kezdtem - ilyet még soha nem csináltam azelőtt, mert ott volt a holo-tv és az ezeryi interaktív show, úgyhogy senki sem olvasott vagy csinált valami olyasmit, amit egy kis jóindulattal annak nevezhetnénk. Mivel az itteni tv-műsort primitívnek és nézhetetlennek ítéltam, mit volt mit tenni, beleástam magam a legkülönbözőbb könyvekbe. Az olvasás élménye teljesen új volt és megrészegített. Annyira, hogy amikor a zárójelentéssel kiballagtam a kórház kapuján, járás közben egy izgalmas regényt bújva, piff, hát nem megint elütött egy autó! Újabb hat hét, újabb tíz-tizenöt könyv. Azért legközelebb óvatosabb voltam. Eltelt vagy három hét anélkül, hogy a legkisebb bajom lett volna. Már-már büszke voltam magamra. Amikor is hirtelen rosszul lettem. Vakbélgyulladásal operáltak meg két nap múlva. De sebaj, nyeltem a könyveket, mint epebajos a tiltott sósmogyorót: minden nap könyvvel aludtam el és könyvvel ébredtem. A könyv az életemmé vált. És mit kerestem a könyvekben? Természetesen a Választ kerestem a nagy Kérdésre! Hiszen minden más kérdés meg volt már válaszolva.

Megszállott módjára kutattam. Azt mondják, hogy ezt a saját időmben is megtehettem volna? Azt mondják, hogy a könyvek semmi újat nem mondhattak nekem, hiszen ha bennük van a válasz, akkor azt Mi, akik számára minden válasz ismert, már tudnánk? Részben igazuk is van! Csakhogy mi egyetlen kérdésre nem tudjuk a választ: nem tudjuk, hogy mi is a Halál. Ez az információ tehát akár benne is lehet valamelyik könyvben, hisz a választ nem ismerjük. És én a fejembe vettem, hogy létezik a Válasz. És éreztem, hogy meg is fogom találni. Éreztem, ahogy közeledem hozzá. Fokról-fokra, balesetről-balesetre, könyvről-könyvre...

És egyszer csak nyilvánvaló lett az egész. Röhejesen nyilvánvaló. Megtaláltam a Választ a Kérdésre. Tisztán láttam és értettem, hogy mi a Halál. Nagyot kacagtam...

Ekkor ütött el az a Kamion. Azt, hogy kamion volt, csak később mondták el nekem. Akkor csak annyit éreztem, hogy elsötétedik előttem a világ. Aztán a kórházban szivárgott vissza némi öntudat forró, sónehéz, magatehetetlen testembe. És nemsokára jött újból a szuroksűrű öntudatlanság...

A kórterem ajtaja hirtelen szélesre vágódott, és hosszú libasorban bemasírozott több mint egy tucat alteregóm. Gyorsan az ágyam köré gyűltek. Hát megtaláltak. De hisz nem is haldoklom...? Vagy igen? Miért vannak itt? Biztos, hogy haldokolnom kell, ha még azt is vállalták, hogy utánam jönnek ide, a Rendszerhatáron túli múltba. Szóval haldoklom - konstatáltam szomorúan. A következő pillanatban viszont már dühöt éreztem: és ezt miért nem mondták nekem az orvosok? Végignéztem az arcaikon, az arcaimon. Mindegyik fényes volt az izgalomtól; a szokatlan sápatag neonfény, mint valami különös izzadság, úgy folydogált le a fejükről, a homlokukba, a füleik mögött. Undorító! Idejöttek, hogy kilessék az

én halálomat, hogy megzavarjanak saját halálom szent intimitásában, ami egyedül csak rám tartozik. Aztán eszembe jutott, hogy ők is én vagyok, tehát nem zavarhatnak meg az intimitásomban. Vállat vontam - ettől iszonyú fájdalom hasított végig a gerincem mentén - hiszen csak halálkodni jöttek. Végül is ennyivel tartozom magamnak.

Néztem őket, ahogy körbe, meredten figyelnek, hátha elmondom nekik, hogy mi a Halál. Azt, hogy itt vannak, azt bizonyítja, hogy az életemből csak néhány perccske maradt. Tehát haldoklom. Haldokolnom kell... Szorosan becsuktam a szemem, és végigvizsgáltam gondolatban magamat - de nem, nem éreztem semmi különöset. Persze időnként iszonyú fájdalom hasított végig rajtam, de... nem haldokoltam. Rájuk néztem ismét, majd akadozva megszólaltam:

- Srácok, húzzatok haza! Nem haldoklom.

Néma csend fogadta a bejelentésemet. Majd egyikünk, aki a lázlapom előtt állt - furcsa, számomra ismeretlen divatú ruhát viselt egyébként - megszólalt.

- Még három perc, és halott leszel.

- Biztos? - kérdeztem izgatottan.

Némán bólintott. Némán bólintottak.

- Nagy esemény ez nekünk. Jó, hogy vagy olyan állapotban, hogy tudsz beszélni - mondta ugyanaz az alteregóm. Úgy látszik, hogy hallgatólagosan mindegyikünk elfogadta őt szószólónak.

- De én nem haldoklom.

- Tudod, hogy nem lennénk itt, ha három perc múlva nem köszöntene be a nagy Esemény.

Tudtam. Persze. Szóval három perc. De ha jól vagyok...? Mit nekem egy kis kamion. Idejöttem a veszélyek közé, és hát állom a gyűrődést, ez van.

- Rájöttél, hogy mi a Válasz? - szólt a szószólónk.

- Rájöttem - mondtam tűnődve, az igazságnak megfelelően.

Izgalomba jöttek. Mocarogni kezdtek. Közelebb nyomultak. Készenlétbe álltak. Mintha az utolsó szavakat suttogva akarnám elmondani, és a fülüket a számhoz kellene majd tapasztaniuk. A marhák!

- És? Mi a Halál? - nyögték többen is, és még közelebb furakodtak.

Rájuk mosolyogtam:

- *A Halál az Élet* - mondtam. Végignéztem rajtuk. Az arcukon nem látszott a megvilágosodás. Nagy levegőt vettem, és folytattam:

- Van Mennysország és van Pokol. Tudjátok, hogy az mi? A keresztények szerint ez a két végállomás, ahová a Halál után megérkezünk.

- De Tertulittic 1., 2. és 3. főtétele szerint - kezdte a jobb oldalon, a fejem mellett álló - a vallásoknak nem hihetünk. Vallásos lettél ebben a primitív korban?

- Nem. Nem vagyok vallásos. Tertulittic főtételeit pedig én is ismerem - mondtam nekik béketűrő hangon. - De a keresztényeknek abban igazuk van, hogy van Mennysország és van Pokol. Továbbmegyek. Sok keleti vallás pedig az Újjászületést és a Nirvánát emlegeti, mint a Halálra rákövetkezőt.

- Na látod! Tertulittic 2. főtétele. Már is megtaláltad az egyik ellentmondást.

- Most vitatkozni jöttetek, vagy Halálkodni? - kérdeztem mérgesen.

- Halálkodni - mondták többen, kórusban.

- Akkor meg pofa be, és hagyjatok beszélni! Elvégre én haldoklom és nem ti, vagy nem igaz?
- mondtam, és szúrósan végignéztem rajtuk. Mindegyikükön időztem jó pár másodpercet. Nem siettem. Érezzék csak, hogy ketyeg az az óra, a szentségit neki! Majd megköszörültem a torkom, és újra belekezdtem:

- Szóval, a Nirvánánál és az Újjászületésnél tartottam. És arra a felismerésre jutottam, hogy mindkettő valóságos dolog. Mindkettő Igazság.

- De előbb nem azt mondtad, hogy a Mennysország és a Pokol létezik? - kérdezte a szószólónk.

- De. Mindkét igazság Igazság. A Mennysország és Pokol az Igazság egyik arca, a Nirvána és Újjászületés pedig a másik arca, ami a Halált illet. *Az Igazságnak mindig több arca van.* - Elgondolkoztam egy pillanatra, majd hozzátettem: - *Aminek nincs több arca, arról el sem lehet dönten, hogy Igazság-e egyáltalán.*

- Csakhogy Tertulittic 34. főtétele kimondja, hogy az Igazság mint fogalom, nem definiálható, nem megfogható és így nem is létezik. - szólalt meg ismét a fejemenél, jobb oldalon álló alteregóm.

- Csakhogy én leszarom Tertulittic-ot, az összes főtételeivel egyetemben.

- Tertulittic korunk legnagyobb filozófusa volt! - mondta szikrázó szemekkel, vörös arccal az alteregóm.

- Hagyd már beszélni! - intette le a szószólójuk.

Vártam néhány másodpercet, amíg a moraj elült. Majd nagy levegőt vettem, és folytattam a felvilágosításukat.

- Fogadjuk el, hogy van Isten, és Isten jóságos. Szerintetek miért ítél egy jóságos Isten valakit Pokolra, ha valóban jóságos? Tovább megyek: hogyan ítélhet valakit Mennysóra, ha valóban jóságos? Elmondom nektek: sehogyan. Isten Újjászületésre „ítél”. Új lehetőségre, hogy szembe nézz azokkal a problémákkal, amikkel Halálod előtt nem sikerült szembenézned. Vagy szembe néztél, de alulmaradtál. Az Élet Isten teremtette csiszológyműhely. Innen nem kerülhetünk ki mindaddig, amíg tökéletesek nem lettünk - mondtam.

Döbbenve láttam, hogy többen mosolyognak. Döbbenve láttam, hogy többen az órájukra pillantgatnak közben. Tehát már csak másodperceim lehetnek hátra? Megborzongtam.

- Csakhogy nincs olyan, hogy Isten - üvöltött fel szörcsögve a Tertulittic hívó kolléga - ugyanis Tertulittic 61. főtétele kimondja, hogy...

- Csönd! - kiáltott rá izgatottan az egyikük. - Még tíz másodperc...

Nagyot nyeltem. A francba! De hát jól vagyok! - akartam közéjük üvölni...

- Beszélj! - parancsolt rám a szószólójuk.

És én beszélni kezdtem a parancsra. Gyorsan, hadarva kezdtem beszélni:

- Mit is mondjak még? Mit csinálunk mi, mindahányan? Halálkodni járunk. A nagy problémánk pont az, hogy nem merünk igazán önmagunkba nézni, nem merünk azzal szembe nézni, hogy milyen gyerekesen ostobák is vagyunk. Hitegetjük magunkat azzal, hogy már mindent ismerünk, és minden kérdésre tudjuk a választ, pedig semmit sem tudunk. Mert

ebben az egy kérdésben, a Kérdésben, akár csak valami fraktál képében, benne van egész Életünk, és minden tudásunk önmagunkról és a Világról. *Csak az tudhatja meg, hogy mi is a Halál, aki elég bátor hozzá, hogy beismerje: tudja a Választ.* És csak annak nem kell majd újra és újra, életek és halálok százain át, vagy ha úgy tetszik, Poklok százain át ezen a kérdésen csámcsogni újra és újra, aki be meri ismerni, és aki előre is mer lépni.

*

Lövés dörrent. A szerencsétlen, félnótás alteregóm némán hanyatlott vissza kórházi ágya párnái közé. Mindahányan voltunk, a gyilkosra meredtünk. Ostobán állt ott a halott jobb oldalánál. A pisztolyt lassan leeresztette. A súlyos pisztoly a földön koppant. Mennyivel halkabb volt ez, mit az előző lövés - csak erre tudtam gondolni. Csak ez töltötte ki a gondolataimat. A lövés minden mást kiradírozott.

- Nem... értsétek meg, nem tehettem mást. Tertulittic 81. főtétele szerint... - elcsuklott a hangja - tudjátok..., Tertulittic 111. főtétele, kimondja, hogy, hogy...

Elhallgatott. Hirtelen megfordult és kiviharzott a kórteremből.

Nem szóltunk egy szót sem. Elkezdtünk szétszéledni. Mindenki ment a maga útján, vissza a saját lehetőség-alterébe.

Miközben magamra zártam az apró Lehetőség-röptető ajtaját, szomorúan arra gondoltam, hogy már megint nem jutottam a Válaszhoz közelebb. Nagy kár. Pedig olyan ígéretesnek tűnt ez a Halálkodás.

Vágyválasztás!

A tél nehézkesen indult be, ahogyan a legtöbb dolog is nehézkesen kezdődött ebben az évben. A *vágyaim* olyanok voltak, mint a meleg aszfalra hulló hópelyhek. Az ég haragos, piszkos kékje egyfolytában fenyegetett valami megnevezhetetlen égi csapással, pedig nem vagyok babonás. A tudatomban tülekedő napok ziháltak elő a holnapot: haragosat, indulatoktól széjjelrobbanót, teli remegő versengéssel, versengve a világgal, versenyre kelve magammal.

Nehezen tudnám megmondani, hogy egyszerre mi kezdett el annyira idegesíteni, hiszen minden olyan volt, amilyenre vágytam. Az elmúlt *vágyválasztás* óta semmi sem változott, persze nem is változhatott. A vágyválasztás pont ezért nagyszerű: *kiszámítható tőle a jövő, és mégis megmarad az ember szabad akarata. Ó, azok a tökéletlen vágyaim!*

Na, de legyen elég ebből a csapongásból! Analizáljuk a helyzetemet tisztességesen, eltompítva az emóciókat, kikristályosítva a szellemet. Mert csakis ez vezet a dolgok tisztánlátásához. Aztán majd külön foglalkozunk az érzelmekkel, lelkesülünk, vágyakozunk, aztán pedig megpróbáljuk majd összeszedetten leírni a vágyainkat. Csak semmi amorf álmok. Csakis formáltak. Tudattal ledesztilláltak. Amiket aztán elővezethet az ember a közelgő vágyválasztáson. A vágyválasztáson végiggondolhatjuk őket szép sorjában, mintha kívánságokat morszolnánk egy aranyhálnak, és... a valóságunk megváltozik. A vágyaink szerint. A valóságunk az lesz, amit mi választottunk. Egészen a következő vágyválasztásig. De addig viszont állandóság lesz. Két vágyválasztás közt éppen ezért szabadjára engedhetjük érzelmeinket, lubickolhatunk a mi általunk előírt valóság megszilárdult képzelmeiben. Kitombolhatjuk magunkat. Szerethetjük magunkat. És utálhatjuk magunkat, szenvedhetünk, amiért olyan a világunk, amilyen. A rohadt impotenciánk miatt, hogy csak ez telt tőlünk. De persze új vágyaink is szülehetnek. A világunkon azonban ezekkel a következő vágyválasztásig, mint mondtam, nem változtathatunk. Még csak az kéne! Így is elég kusza a világ!

Hát ezért kell így, a vágyválasztás közeledtével elnyomni a csapongást és desztillálni a vágyakat. Hogy a következő év jó legyen. Hogy legalább a sanszunk meglegyen rá. Mert ez az év szörnyű volt, ez már egészen bizonyos. Csak úgy rotyognak bennem az indulatok és még csak ki sem adhatom őket. Az én vágyott pozíciómban! Csak úgy remegek belül. Mennyi, mennyi igazságtalanság történik velem. Mennyi kiszúrás, mennyi kitérés, mennyi szemétség; a hátam mögött szövetkezik az egész bagázs ellenem. Szörnyű ez a világ... hát... Eszerint szörnyű évre vágytam.

Talán a legnagyobb baj az, hogy elszigetelődtem. Fontos ember vagyok, mert arra vágytam, hogy fontosember legyek. De arra elfelejtettem vágyani - hiszen honnan is tudtam volna, milyen fontosembernek lenni -, hogy állandó kapcsolatba lehessek munkatársaimmal, üzletfeleimmel, és így ne tudjanak elhappolni az orrom elől egy csomó jó üzletet, amiért igenis én dolgoztam meg: hiszen vágytam rá, hogy sikeres üzletember lehessek. És tessék. Sikeres vagyok. Csak épp százszor sikeresebb is lehetnék! Ha egész nap a várost járom, lemaradok egy csomó fontos találkozási ponttól, ha pedig benn csücsülök az irodában, elveszítem ügyfeleimnek színe-javát. Más persze okosabban vágyott fontosembernek lenni. Ezek mindig mindenről tudnak, ezek jól értesültek, ezek nem késnek el sehonnan, ezek olyanok, mintha egyszerre többhelyen is lehetnének. Persze, mért is ne, ha egyszer vágytak rá? Már nekem is megfordult a fejemben, hogy arra fogok vágyani, hogy egyszerre én is több helyen lehessek. De sajnos nem bírom beleélni magam, mert mindig, már amikor hozzákezek, iszonyú zsidongást és zavart

érzek, őrzítő zavart, mint amikor egy áruház műszaki osztályán minden téve mást-mást kiált felém, és körbevillogják retinám a színek, hogy belesajdul a szemem, a fejem.

A vágyakkal ez a legnehezebb: a desztilláció, a letisztításuk. És nem tudom... a vágyaim idén, mint a meleg aszfaltra hulló hópelyhek. Semmi konkrét, semmi maradandó. Az ég sötét felettem, fenyeget minden, és már-már úgy tűnik, hogy a világ bizonytalan körülöttem, pedig nem lehet az; elcsüggeszt ez a vágytalanság. Mi a baj? Valami olyanra kellene vágyani, ami boldoggá tesz. De mi tesz boldoggá? Fényes üzletember akartam lenni, jó. De úgy tűnik, hogy ehhez silány volt a fantáziám. Kitartás kellene... Igen! Ez jó dolog. Na meg fantázia. De hogyan vágyhat fantáziára valaki, akinek láthatóan nincs fantáziája? Talán valami koncepcionálisan új, egy vadonatúj jövőkép... S ugyan milyen? És ha finomítanám a vágyaimat a jelen helyzettel kapcsolatban? Igen. Ez is jó lehet. De hogyan, hogyan...? Ezzel az elérhetőséggel kéne talán valamit kezdeni, de olyan üres vagyok belül... Vajon miért vágytam arra, hogy ilyen üres legyek belül? Mégiscsak a személyiség széjjelhasadást kellene választanom, ahogy sokan teszik?

Viszont... az esetleg jó lenne, ha... igen, ha magamra drótozhatnám valahogy a telefonom, a drága telefonom, mert akkor bárhol felcsengethetnék, akár utcán, akár a villamoson. Nem lennék ilyen impotens. Elérnének mindenhol, megnyugtathatnám az ügyfeleket, hogy csak pár perc, és már ott is vagyok, vagy értesíthetnék, hogy jöjtek gyorsan vissza az irodába, mert nagy dolgok vannak készülöben. Igen, ez már tetszik... Akkor hát...

Vágyválasztás!

- Kiderül az ég, kiderül az ég, kiderül az ég... - szuggeráltam magam elé csukott szemmel. Egész lassan kinyitottam a szememet és az égre sandítottam a busz üvegén keresztül. Semmi. Az ég ugyan olyan jellegtelenül szürke, mosolyhervasztó volt, mint pár másodperccel ezelőtt. Kiengedtem a benntartott levegőt. Jól van. A világ helyesen működik.

Elővettem a zakóm zsebéből a mobilomat, kikerestem a menüből a titkárnóm számát, majd a fülemhez emeltem az apró telefont.

- Zsuzsanna, bent van már a Gülüşemü? Igen? Mit sikerült megtudnia? Igen? Azt lesheti. Jól van. Mit is mondott? Interkontinentál? Nem probléma, ott leszek. Ez ügyes volt.

Megszakítottam a vonalat.

Óvatosan körülnéztem. A buszon láthatóan többen is engem néztek, de amint rájuk pillantottam, azonnal elkapták a tekintetüket. Ostoba népség. Ahelyett, hogy a saját dolgukkal törődnének... A busz zökkent egyet, és ettől a tekintetem a kezemben tartott telefon sárga LCD kijelzőjére esett.

Pár másodpercig a mobilom képernyőjét néztem, és kimérten pörgettem a menüt. Felhívjam Jánost, vagy elég lesz egy SMS? Jó lesz az SMS - véltem, és máris pötyögni kezdtem az üzenetet. Jaj, csak ez a hülye busz ne rázkódna ennyire...

CSÁ_

MELO_VAN_BUNKOKAM_DUGD_BE_A_FEJED_AZ_INTERBE_1/2_O_MULVA

Elküldtem. Már épp zsebre akartam tenni a mobilt, amikor eszembe jutott, hogy meg kéne már beszélni egy találkozóval egy régi haverral - aki bankár lett, mert nekem ilyen régi haverjaim is vannak. Csak a számát nem sikerült eddig kiderítenem. A busz még úgymint zötykölődik velem vagy tíz percet - az a rohadt csúcsforgalom, hogy az emberek nem képesek még így déltájt sem a fenekükön otthon megülni vagy dolgozni benn a munkahelyükön, ha már

munkaidő van, a szentségit neki - úgyhogy akár fel is hívhatnám Marit, hogy derítse ki nekem, neki az ilyesmi csak pár percig szokott tartani, és amúgy is sokkal tartozik nekem.

- Szia. Nem. Csak egy kérdés. Derítsd már ki, hogy mi a száma egy bizonyos D. Zoltánnak! Osztálytárs. Fontos lehet, persze. Nézd, most még a következő egy órát sem látom, nemhogy az estét. Tudod mit, hívj, ha megvagy a számmal, és ezt majd megbeszéljük!

Megszakítottam a vonalat. De hülye egy liba ez! Most majd találhatok ki megint valamit, hogy leszereljem. Azt hiszi, hogy nem tudom, hogy sutyiban a Gülüşzemü macája. Nekem sem véletlenül teszi a szépet - gondoltam mérgesen, és a mobilomat óvatosan a belső zsebembe csúsztattam.

A mellettem álló nő úgy nézett, mintha kísértetet látna, majd amikor észrevette szúrós tekintetemet, rögtön el is kapta a fejét. Utálok, hogy az embernek semmi intimitása nem lehet manapság, mert képtelenek mellette úgy utazni a többiek, hogy csak a saját dolgukkal törődjenek.

- Elnézést, ugye nem maga volt ott este, a Kártyásnál? Aki olyan szépen kariokizott? - kérdezte az előbbi nő zavartan, felém fordulva.

- És ha én? - néztem rá túrhető megvetéssel. Lehet, hogy ez is a Gülüşzemü kémje?

- Már akkor is meg akartam szólítani, de nem voltam biztos benne.

- Igen? - vontam fel a szemöldökömet.

- Nem ismer meg? Hát nem emlékszik? Én voltam az a lány, Kenesén. Persze jó régen volt. De bennem úgy élnek... - elharapta a szót. A szemei zavarosak lettek. - De talán én tévedek, csak tavaly annyira vágytam már rá, hogy viszontlássalak, viszontlássam magát, ... be fog következni, csak nem tudtam mikor. Annyira emlékeztet rá, a tekintete.

Egy darabig mereven bambultam a nőre. Honnan tudhat a Gülüşzemü a kenesei évekről? Na mindegy, járjunk ennek a dolognak a végére, gondoltam. Amíg nem sejti, hogy tudom, addig biztonságban vagyok. Kéne küldeni még egy SMS-t a Janinak, hogy nézzen utána...

- Maga biztos most hülyének néz.

- Ugyan. Nekem is rémlik valami, de nem ugrik be az arca. Bocs, ha ezzel most megbántottam. Tudja - néztem körül egy kissé idegesen - az életem, hogy is mondjam, nagyon sűrű. Csoda hát, ha ki-kiesik néhány dolog a fejemből? - és kaccantottam.

- Ó, nem, dehogy.

- És? Hogy is volt azzal a Kenesével? Talán ha mondana valamit? - és még egyet kaccantottam.

- Persze, persze - helyeselt a lány. - Öt éve volt. A barátaival volt ott, a parti Hotelben, minden este billiárdparti...

Csörgött a mobilom.

- Bocs - vettem oda a lánynak. A lány zavartan felkacagott, és elfordította a tekintetét.

- Igen? Na? Mondjad! Az nem az. Ez a srác bankár lett. Keresd tovább! - mondtam, és hirtelen úgy éreztem magam, mint a rossz gyufa feje a skatulya oldalán: sercegetem, sercegetem, csak sercegetem, de semmi eredmény. Miért, miért? Reméltem, hogy tüzet fogok, és akkor kiégethetem a világból az ilyen hülyéket, mint ez a Mari is. Még pár másodpercig bámultam a képernyőt, hogy kicsit lehiggadjak; egy két másodpercre eltűnődtem azon, hogy talán más csörgést kellene választani, talán bent letölthetnék pár újat a netről, aztán végignéztem a

menüt, kit hívhatnék még fel. A szemembe akadt Jani száma, és erről eszembe jutott, hogy egy új SMS-t akartam neki küldeni, mert itt ez a lány... A lány! Idegesen pillantottam fel, csukott szememet hirtelen felpattintva: talán eltűnt.

Nem tűnt el. A valóság jól működik. Ott volt mellettem továbbra is. Aztán eszembe jutott, hogy átadom neki a helyemet. Az mégiscsak sokkal jobb, ha én nézhetek rá felülről, és nem így, fordítva. Nehézkesen felpattantam. A lányból a köszönet áporodott gondolatai akartak rám telepedni, mint valami szakadozott pókháló. A lány helyet foglalt. Most az én fejem volt magasabban.

- A kenesei Hotel, tudja, én is ott voltam a barátnőimmal.

- Igen? És?

- Jaj, most már biztos vagyok benne, hogy maga volt az. A szeme...

De utálom ezt a személyeskedést!

- Kontaktlencsét hordok - mondtam le a lánynak gúnyosan, majd épp azon voltam, hogy talállok még valami bántót... amikor, istennek hála, megberrent a telefonom.

- He! Ó, kedvesem. Nem. Igen? A fenébe is. Nem voltam elég gyors. Tudom igen. A Gül... - akartam mondani, de eszembe jutott a lány alattam, majd elnyomtam magamban egy sűrű káromkodást -, az tehet egy szívességet, kedvesem. A lényeg, hogy ne tudja meg, hogy tudjuk. Mondjon be neki valami marhaságot, csak higgye azt, hogy ez az igazság. Mit tudom én! Janit már értesítettem. Meg fogjuk csinálni, ne aggódjon.

Megszakítottam a vonalat.

- Valami rossz hír? - érdeklődött felém a lány.

- Ne haragudjon, de mi köze hozzá?

- Ó, semmi - és elfordult, és a busz ablakán keresztül a sötét, zavaros eget kémlelte. Sokáig nem szólt egy szót sem. Ennek igazán örültem.

És eszembe jutott egy vágyam, ami már rég tisztulófélben volt bennem: milyen fantasztikus is lenne, *ha egyszerre több emberrel is tudnék beszélni, ha nem volnék ilyen impotens ezzel a mobillal*, hogy állandóan azon kell gondolkoznom, hogy kivel is kellene a következő másodpercben kapcsolatot létesítenem. Hanem minden fontosemberrel valahogy egyszerre beszélgethetnék, sőt, az arcát is láthatnám közben, elég volna becsuknom a szemem. Kizárhatnám a nem kívánt zavaró alakokat, mint ez a lány itt, a nem kívánt jelent, mint ez a busz tömve kagylózó utasokkal.

Megsértődött? Úgy kell neki. Elvégre ő tört be az én magánszférámba azzal, hogy csak úgy odafordult hozzám. Személyesen! Mintha a középkorban volnánk. A felhőkre tekintettem, és sűrű keserűség vett rajtam erőt.

- Nem lett volna szabad magához szólnom. De értse meg, ez volt a vágyam.

- Értem. A vágya. Mi volt a vágya? - mintha érdekelne. Ugyan kit érdekel más vágya? Elég az embernek a sajátjaival megbirkóznia.

- Lehet, hogy nem maga az. Vagy ha maga, akkor sokat változott.

- Lehet. Nekem más vágyaim vannak, feltehetőleg - és felkaccantam. Ez a kaccantás hasonlít egy kicsit az első mobilom egyik csörgéséhez. Bevallom, annak mintájára alakítottam ki.

Csörgött a telefonom.

- Na, mondd! Jól van. Mondd a számát! Biztos, hogy ez D. Zolié. Jó. Mindjárt, várj egy percet, csak beírom... - most kell valami ürügyet találni, a francba is ... - nem Mari, az nem lesz jó. Egy csomó vendég lesz ott, a feleségem pedig nem hülye. Nézd, ezt még nem tudom. Majd hívlak. Talán holnapután.

Megszakítottam a vonalat.

- Hát megnősült?

- Mi?

- Megnősült. Akkor... akkor...

- Igen. Hol is tartott? Valami Hotelt emlegetett, vagy nem?

A lány egy pillanatra összegömbölyödött az ülésen, majd mint egy szétrobbanó, felhúzott spirálrugó, kigöngyölődött, majd' elsodorva elvágtatott mellettem és leugrott a buszról a következő megállónál. És közben halkán azt suttogta maga elé, hogy ő nem erre vágyott, és hogy ő milyen szerencsétlen.

Soha nem láttam viszont.

Soha nem vágytam rá, hogy viszontlássam.

Ahogy telt az idő, új és új vágyak desztillálódtak le bennem: és mindegyik közt azt az új telefont szerettem volna leginkább, amely képes kikapcsolni engem ebből a világból, ahol szürkésfekete, mosolyhervasztó az égbolt, és ahol ilyen pofátlanok és nyomorúságosan primitívek az emberek, hogy tökéletesen képtelenek megérteni, mit is jelent az a szó, hogy intimitás. *Az ilyen mobil segítségével csak azok lennének jelen az életben, akik valóban fontosak nekem.*

Vágyválasztás!

Arcok vettek körül. Megtöltötték a horizontomat, és halkán duruzsoltak. Amelyikre ráirányítottam a tekintetemet, az megnövekedett és felhangosodott. Beszéltem vele, majd váltottam, s az előbbi alak visszazugorodott a háttérbe. Új arc pödrődött elő a távolból, új hang töltötte be a teret. Mindenki itt volt a horizontomon, aki valamit is számított nekem.

Ez a *multimobil* végtelen elégedettséggel töltött el, mert végtelenül hatásossá tett. Többé nem kell találkozók után rohangálnom, többé nem maradok le semmiről, s végül, de nem utolsósorban biztonságban vagyok. Tökéletesen biztonságban vagyok a mindenre elszánt külvilággal szemben, akik régebben minduntalan inzultáltak. Nem feltétlenül fizikailag, bár erre is volt eset. Legtöbbször szavakkal bántottak: ott teremtek előttem a semmiből az utcán vagy amikor beléptem az irodába, vagy amikor „szórakozni” mentem, hogy üzletfeleimmel leöntsek a torkomon néhány korsó sört, és beszéltek hozzám mindenféléről, és mindig kellemetlenül éreztem magamat közöttük, persze nem a beszéd miatt, hisz ilyesmi, amikor felhívtak a régi, jó ősmobilomon, sosem zavart; a mobilon keresztül minden kontaktust tökéletesen kezelni tudtam. És még csak nem is az zavart ezekben a szituációkban, hogy az ilyen fizikai kontaktusok esetén láttam az arcukat, éreztem a parfümük illatát. Hanem az, hogy *nem voltak betervezve*. Csak előtűntek a semmiből, és eltűntek a semmibe. A kiszámíthatatlanságot pedig gyűlölöm. Én sikeres ember vagyok. Olyan az életem, amilyenek tervezem. És nem tűröm, hogy minden lény, pusztán azon a nevetséges joggalapon, hogy ő is létezik, behatoljon a magánszférámba, és állandóan azon kísérletezzen, hogy a terveimet összekuszálja. Arról nem is beszélve, hogy az ilyen zavaró és sértő kontaktusok mindig az időmet rabolták el, a drága időmet. Az időm véges! Én pedig nem vagyok hajlandó mindenfelé elpazarolni, szórni mindenki fejére ezt a gazdagságot.

De mióta itt ez a fantasztikus multimobil, legújabb vágyam materializációja, csak az van a horizontomban, aki fontos, mert elősegíti a karrierem, vagy mert szórakoztat, kikapcsol. Ráadásul ki sem kell mennem a lakásomból. Olyan a világ és azok népesítik be, akik előrevihetnek. És én is csak olyan embereknek a horizontján tűnök fel az ő multimobiljuk jóvoltából, akiknek fontos vagyok valamilyen szempontból. Minden véletlenség kockázata minimális. A világ nem Isten tervei szerint épül, hanem a saját terveim szerint. Másfelől nézve: Isten vagyok!

Becsukom a szemem. Az alakok eltűnnek a multimobil által vetített horizontról. A zajok elhalnak.

Hah. Isten vagyok! És mi lehet nagyobb cél ennél? Mert mire törekednek a keleti bölcsek? Kiüresedésről beszélnek, meg effélékről. De Istennek lenni! Az ám! Azt egyetlen vallás sem mondja, ígéri, hogy ha így meg így teszel, akkor végül Isten leszel. Nekem, lám, mégis sikerült. Sikeres vagyok. Sikeres üzletember. És Fontosember. A vágyaimat pedig addig finomítottam, csiszolgattam, amíg a múltkori vágyválasztáson sikerült Istenné változtatnom magam. Elégedett vagyok magammal.

A multimobil állandó duruzsolását és villódzó, horizontomat benépesítő alakjait pedig egyszerűen kikapcsolhatom, ha becsukom a szemem. Ekkor alkalmam van tűnődni a jelenemen és jövőmön. A jelenem tökéletes, ez kétségtelen. És a jövő... Nos, ez az egyetlen, ami nyugtalanít egy picit.

Ugyanis... be kell vallanom, nincsenek vágyaim. És ez rettenetes. De hát hová is lehetne innen fejlődni, kérdem én? Pedig a vágyválasztásig muszáj néhány kikristályosított vágyat megszűnöm. De mit? Ugyan mit? Ha erre gondolok, hirtelen olyan üres leszek belül. Jaj, csak ez az üresség ne lenne! Mért ez a zsidbasztó üresség?

Még tökéletesebb Isten legyek? Az Istenek Istene? Főisten? Mitől? Hogyan? Nos, a Főisten az alapokat is megváltoztathatja. Hogyan? Hogyan változtathatnám meg az alapokat? Mi az igazi alapja a létemnek?

Megvan! A Vágyválasztás! A létem igazi, vitathatatlan alapja a vágyválasztás rendszere, hogy időről időre összegyűjtött és ledesztillált vágyaimmal formálhatom a valóságomat. És mi lenne, ha ezen változtatnék... ha hozzá mernék nyúlni magához a Vágyválasztáshoz? Az lenne csak az Istenhez méltó tett. Az tenne engem az Istenek Istenévé? De hogyan? Csak ez a szörnyű üresség ne szállna meg állandóan a kérdéseim után!

Ez az! *A vágyválasztást fogom folytonossá tenni.* Nem csak egyszer lesz egy évben. Hanem az év minden pillanata vágyválasztás lesz. Minden pillanat vágyai valósággá fognak szilárdulni. Micsoda nagyszerű lehetőség!

Igen! Ha azt akarom majd, hogy pusztuljanak el az ellenfeleim, nem lesz többé ellenfelem. Ha azt kívánom majd, hogy sikerüljön megkötnöm egy fontos üzletet, az üzlet már meg is köttetett. Valóban mindenható leszek...

Mindig is az idegesített, hogy készülnöm kellett ezekre a vágyválasztásokra, hogy desztillálnom kellett az álmaimat. És közben soha nem éreztem az álmaimat elég méltónak magamhoz. A vágyaim olvadékonyak voltak, mint a meleg aszfaltra hulló hópelyhek. S csak én tudom, hogy mily' nagyszerűek voltak azért mégis ezek a vágyak, egytől egyig. De ha minden pillanata életemnek egy vágyválasztás is lesz egyben... Szinte beleszédülök a lehetőségbe, mily' magasra kerülhetek ezáltal. Én leszek a világ egyetlen valódi Fontosembere! A tökéletesen sikeres ember, az emberisten, istenember, az Isten és Főisten egymagam.

Azt akarom tehát, hogy a vágyválasztás immáron *folytonos* legyen!

Vágyválasztás!

Most sötétség vesz körül. Belül ürességet érzek. És most lassan, egészen lassan kinyitom a szemem.

Vallásom: Bunk

Bunk vagyok. Ja. Ezt most már büszkén vállalom, már nem kell állandóan harcolnom, hogy elismerjék ezen jogomat. A Szocializmus üldözte a vallásokat, azt mondják. De a Szocializmusnak vége: ez egy *Új Kor*, egy új rezsim. A vallások kora. És kérdem én, van-e más vallás, aminek olyan ősiei lennének a gyökerei, mint a Bunk-ságnak? Mózes még talán meg sem született Egyiptomban, nem is beszélve arról a legnagyobb zsidóról, a Krisztusról - aki elvetette a kereszténység magvait -, amikor már hemzsegetek a földön a Bunk-ok. Csak éppen mindmostanáig senkinek nem jutott eszébe, hogy összefogjon bennünket, együvé tereljen. Megjegyzem, hogy más vallások híveinek többsége is lelke mélyén Bunk, mindig is az volt. Miért lett akkor mégis keresztény, zsidó, mohamedán stb.? Mert tartozni akart valami Nagyhoz, ahol együtt lehet a többi Bunkkal, azért. Mert mindmostanáig biza nem volt Bunk vallás, ahová tartozhatna! Hálás vagyok, hogy az Új Kor gyermeke lehetek, mert nem kell soha többé tévelygenem a világban, hiszen Bunk vagyok. Bunk! Az vagyok. Bunk gyűlésekre járok, ahol találkozhatok a többi Bunkkal. Végre jól érzem magam a bőrömben, mert - ahogy azt a numeróvám Bunk-o-ige is mondja: *Te úgy vagy jó, ahogy vagy, hisz Bunk vagy!* Az ám!

Kissé elszomorodtam. Mindig szomor ül meg, ha a sötét, Bunk-létem előtti napokra gondolok. Énekeljünk Bunk társaim, egy vigasztaló Bunk-zsoltárt:

Átizzadt napok kellene?
Iskolapadok, porszagú vállalatok?
De hisz' én Bunk vagyok!
Bunk-o-Bunk, sej mi Bunk-ok.

Bunknak lenni, fergeteg!
Nem látjuk a felleget, hisz'
Bébujunk mi Bunk-erunkba.
Bunk-o-Bunk, sej mi Bunk-ok.

Ott azt' együtt lehetünk, Nagyok!
Szeszgőz és csajok: amit akarok.
Bunk vagyok, mindenekfelett:
Bunk-o-Bunk, sej mi Bunk-ok.

Jobb, nem? Ja. Meghiszem azt. Elnézést, hogy néha így elkap a szomor és akkor énekelnem kell. Azért emlékezem, mert megmondta nekem a Bunk-o-mester, a Bunk vallási vezetőnk, hogy írjam meg a Bunk-o-történelmet, mármint azt a részét, amit átlátok. Hogy miért én? Hát ezt kérdeztem én is. Azt mondta nekem, hogy azért, mert az egész egyházmegyében én vagyok az egyetlen, aki tisztességesen le tud írni egy mondatot, azért. Írni a többiek is tudnak, persze úgy ahogy, de én sokat is olvasok, mert azt úgy szeretem, hogy a többiek akkor nem Bunk-nak néznek. Azt múltkor is odagyün valamelyik Bunk társam, azt' kiveri kezemből a könyvet, és röhög. Hogy kikerekedett a szeme, amikor leköcsögöztem a Bunk-o-font gyalázó anyját, azt' meg szemem is köptem az illetőt. Rögtön látta, hogy én is afféle jóféle Bunk vagyok, és hogy ezt látta, rögtön kebelre is ölelt. Mert együvé tartozunk, mi, a Bunk-ok!

Most, hogy már így belegyűttem az írásba, akár belekezdhetnék abba a dokumentálásba is. Az úgy volt, hogy az alapítónk, a numeróvám Bunk-o-mester, egyszer csak kifogyott minden vagyonából, azt dolgozni nem akart, amit ugye meg lehet érteni, mert miért is dolgozzon egy ilyen zseni. Épp március volt, amikor az előző évi jövedelmét be kellett volna vallania, hogy jól megadóztassák. Persze szart bele, hogy bevallja, mert ugye aki Bunk, az egy csöppet sem

hülye általában. Ezt csak azok kedvéért írtam le, akik nem Bunk-ok, mert mi Bunk-ok történetesen tökéletesen tisztába vagyunk ezzel a ténnyel. De hogy folytassam a történetet, a mi nagyrabecsült numeróván Bunk-o-mesterünk az adópapír prospektusát jól áttanulmányozta, átrágta, hátha talál valahol egy hézagocskát, ahol megcsapolhatja az Államot. A történelmi hűség kedvéért teszem csak hozzá, hogy az állam ekkor még csak burkoltan támogatta a Bunk-okat, hiszen még a Bunk vallás nem is volt megalapítva. Azt a mi Nagy Bunk-o-mesterünk tette, a Majsztro, ahogy sok Bunk-o-egyházkösségben nevezik Őt.

Szóval, Bunk-o-mester, a Nagy, észrevette akkor, hogy belefulladna a pénzbe, ha a fél ország neki utalná át adója 1%-át, amire az adótörvény lehetőséget adott. Mivel Bunk-o-mester nem akart vesződni azzal, hogy egy alapítványt alapítson, meg ilyesmi, egy döbbenetes felfedezést tett. A felfedezést egyébként úgy tette, hogy ült a Margit híd pesti hídfőjénél, és bámulta, hogy hogyan úszik el egy rakat mocsok a Dunában, többek között egy dinnyehéj is. A dinnyehéjről a következők jutottak az eszébe: alapítok egy vallást. Aztán sokáig semmi nem jutott eszébe. Bunk-o-mester nem volt az a vallásos fajta ugyanis, hogy meg tudja mondani, hogy ez pontosan mit is jelent. Csak azt tudta, hogy ha sok pénzt akar látni, akkor sok hívet is kell begyűjtenie. De honnan? - kérdezte magától. Úgy beszélnek, hogy hazafelé zötykölődött a villamoson külkerületi panellakása felé, amikor a következő duma ütötte meg a fülét:

- Csá. Mi a szart piszmogsz már? Mondtam, hogy ne azt a szart vegyed. A Sony-t kellett volna megvinned. Ja. Abba jó a Dominókártya is. Meg nem egy olyan hodály, meg letölthetsz magadnak egy csomó zenét meg logót is hozzá. Mert seggféj vagy, azé', oké? Egy seggféj. Add el! Én tudok egy vevőt rá, ha kell. Azt' szerzek neked egy Sony-t, ha kell. Hehe... Akadj fel, jó?! Buzi.

És megszületett Bunk-o-mesterben a gondolat: összetereleli ezeket az embereket, akik egyre többen vannak az országban. Megalapítja a Bunk vallást. Együvé gyűjti ezt a nyáját, együvé gyűjti azokat, akikben ott a nagy közös: a Bunk-o-szellem.

És hozzá is kezdett azonmód. Bejegyeztette a Bunk-vallást, és minden vagyonát beleölte egy óriásplakát kampányba. Azt remélte, hogy a pénz a jövő évi adóbevallásnál már talán meg is térül. És igaza lett, hiszen már az első évben több mint ezren csatlakoztak, és énekelték fennhangon az első Bunk-erben a Bunk-ok himnuszát, amit szintén Nagymesterünk, a numeróván Bunk-o-mester írt:

Ne gondold, nem vagy egyedül,
Bunk-ok vesznek itt körül, ó körül.
Nem kell neked iskola, kit lakat az jól, koma.
Ne tagadd meg véredet, hisz Bunk-nak lenni:
Élvezet.

A Nagyok közé tartozol, hatalmas a Bunk-akol.
Te nem vagy rút, se jó, se szép, Bunk vagy, s ez épp elég.
Lehetsz szegény figura, vagy igazgató, gyár ura;
Ugyan, ne tagadd meg véredet, hisz Bunk-nak lenni:
Élvezet.

Tégy ma azt, mi jólesik, ha Bunk vagy, a mindenit!
Érezd át az életed, kóstolj meg mindent, míg lehet!
Mi nem mondhatunk mást, csupán, hogy Bunk vagy, egykomám,
S, hogy ne tagadd meg véredet, hisz Bunk-nak lenni:
Élvezet.

És ha rosszul érzed majd magadat, kapd elő Bunk-o-fonodat.
Hívd Bunk-társad íziben, s érezd, Nagy vagy, ó, igen.
Hisz nem vagy már többet egyedül: Bunk-ok vesznek itt körül.
Ne tagadd meg véredet, hisz Bunk-nak lenni:
Élvezet, ó, élvezet.

A szívem együtt dobban ezekkel a sorokkal. Tűzbe is mennék akár, ha ezeket énekelhetem. Na de most térjünk vissza gyorsan a Bunk vallás dokumentálásához, ami a feladatom. Az első év elég suskát hozott Nagy Bunk-o-mesterünknek, hogy még nagyobb reklámkampányba fogjon, így már a televízió is rendszeresen elkezdte sugározni az első Bunk-o-műsorait. Feledhetetlen! Az első ilyen a *Bunk-ok-közt* volt, és hatalmas sikert aratott. Ezrével csatlakoztak, fiatalok és idősebbek egyaránt. Én is ekkor csatlakoztam egyébként a Bunk-ok hoz.

Azelőtt rossz volt. Nem találtam a helyem. *Azt hittem, hogy az életemnek nincs értelme. Így aztán nem is kerestem.* Ez annyira zavart, hogy szégyelltem magam, biz' isten, amiért minden hétvégén, péntekenként, végighánytam az utcát, mert annyira bekocsmáztam a srácokkal. Meg rossz volt, miután a vasárnap esti kokogóztól úgy ahogy kitisztult a fejem, és arra eszméltem, hogy már megint hétfő és rohadhatok benn a suliban már megint. Ez rossz volt. Mert éreztem, hogy az nem tesz boldoggá, hogy suliba járok, mert ugyan mi gyün majd abból ki, ha az életemnek úgyszincs semmi értelme. A piálás is csak azért volt jó, meg a koko, meg miegymás - most már tudom - mert tartozni akartam a többi hasonszőrűhöz, a többi Bunk-hoz. Akkor azt hittem, hogy csak én vagyok ilyen, meg egy páran a bandából, és ezért rosszul éreztem magam. *Minden öröm, ami volt nekem, csak pillanatokig tartott:* a csajt csak addig élveztem, amíg széttette a lábát, a füvet csak addig, amíg szíttam, meg utána egy picit, a piát meg csak addig, míg zsibbasztott. És utána? Mindig undorodtam magamtól, hogy legszívesebben leköptem volna magam. Mert azt hittem, hogy csak én vagyok egyedül - legfeljebb még egy páran - ilyen szerencsétlen. Fogalmam sem volt, hogy valójában, vérem szerint Bunk vagyok. És mint Bunk, a Nagyokhoz tartozom, és ez csöppet sem szégyenletes, sőt. Szörnyű identitás-zavarom volt - ahogy ezt nemrég hallottam - akár csak a homoszexuálisoknak, amíg el nem fogadják azt a tényt, hogy ők homokosok. *Az életemnek tényleg nincs semmi értelme, igaz. De tartozom valahová. Bunk vagyok!* És millió számra vagyunk mi, Bunk-ok a világon, akiknek az életüknek nincs semmi értelme, ahogy ezt a második Bunk-o-ige oly' szépen kifejezi: *Értelme életednek, hogy rájöttél: Bunk vagy, s ennyi elég neked.*

A Bunk-o-vallás lassan világvallássá nővi ki magát. A kormány már a harmadik év után belátta, hogy a Bunk-oké a jövő. Numeróván Bunk-o-mester ma a Köztársasági elnökünk és Egyházi vezetőnk egy személyben. És mióta fővallás lett a Bunk az országban, egy csomó minden is megváltozott. Ma már nem kötelező tanulni, ha valaki nem akar. (Ez egyébként semmit sem jelent, mert éppannyi magasan iskolázott bejegyzett tagunk van, mint analfabéta.) Aki Bunk, híven a himnuszunkhoz, azt teheti, amit akar. A lényeg, hogy élvezzük az életet, és hogy erősítsük identitástudatunkat, hogy mindannyian Bunk-ok vagyunk, mert ezen kívül csakis szomor van az életben:

Kint jégeső záporoz, kopog vadul Bunk-erünk tetején,
S didereg az, ki kint maradt, távol Bunk-melegünktől,
Mert szilajul keresi ő, mit rejt élete, ér-e valamit,
a boldogtalan.

De itt benn, a Bunk nem keres értelmet ennek a szónak,
Mert értelme, ha van is, mit ér ha tudja a Bunk?
A jó Bunk-meleg miénk; ezen a Földön a Bunk
a boldogabb.

Mit is mondhatnék még el a Nagy Bunk-o-mester tetteiről? Temérdek oldalt megtölthetnék vele, temérdek példát hozhatnék, hogy hogyan lettek boldogabbak az emberek, amikor ráébredtek önön Bunk-ságukra, és merték vállalni azt. Mennyi boldogságkönny folyt végig az arcokon, amikor befogadta és keblére ölelte őket egy egész Bunk-er. De engem arra kért fel az egyházközségem Bunk-o-mestere, hogy dokumentáljam a Bunk-ok történelmét, és azt gondolom, hogy ebbe nem illenek ilyen érzelgős történetek.

A Bunk-ságnak jövője van, pontosabban csak a Bunk-ságnak van jövője. Ezt sajnos a *nemBunkok* egyre szilárdabban tagadják. Sajnos azzal, hogy a Bunk így elterjedt, szintén elterjedt a *nemBunk*. *NemBunk* mindenki egyébként, aki nem Bunk, és ki meri jelenteni, hogy Bunk a világ minden pénzéért sem lenne. Sokan vannak ilyenek. Mi Bunk-ok egyre jobban utáljuk a *nemBunk*-okat, mert a *nemBunk*-ok is egyre jobban utálnak minket. Gögösek arra, hogy ők *nemBunk*-ok, és általában le is nézik a Bunk-okat.

Még szerencse, hogy a kormányban is sok Bunk van, így aztán tudunk ez ellen tenni valamit. A kormány tavaly bejelentette, hogy minden *nemBunk*-nak meg kell jelölni magát egy papírkörbe írt nagy kérdőjellel. Aki ezt nem teszi meg, és kiderül róla, hogy *nemBunk*, azt ki fogjuk csinálni. Ha a *nemBunkok* megmaradnának a helyükön és nem áskálódnának folyton a Bunk-ok ellen, nekünk sem kellene ilyen megtorlásokhoz folyamodnunk. De a *nemBunk*-ok elveszik az életterünket, ahogy azt a Bunk-o-ige is jól kifejezi: *Bunk-nak lég kell, Bunk-nak tér kell, mert mi Nagyok vagyunk!*

Boldog vagyok. A vallásom Bunk. Ez egy Új Kor, egy új rezsím. És ha az kell, tűzbe mennék Bunk-társaim oldalán a mi jó Majsztrónkéért, alapító Bunk-o-mesterünkért. Mert ahogy azt egyik Bunk-o-zsoltárunk csodálatos dala is mondja:

Ki Bunk-ot fenyeget, minket mind fenyeget.
S csúful végzi majd mind a *nemBunk*, ha minket fenyeget.
Mert megteremtjük mi, a Nagyok, az életteret,
A nagy Bunk-o-birodalmat, hol a Bunk
szabadon ihat és ehet, s élheti az igazat,
a Bunk-o-életet.

A Vagyígyanvagynem kert

Az üvegtulipán ágyások betöltötték a szemhatárt. Kiegyenesítettem a derekamat, a kapa vékony, de erős nyelébe kapaszkodtam, akár csak egy kiránduló a sétabotjába, amikor megmászott vele egy meredekebb kaptatót. Melegem volt. S bár a munkát még csak pár órája kezdtem el, és így hátra volt még a nagyja, máris kimerültnek éreztem magam. Minden nap végig kell mennem egy-egy ágyáson és kigyomlánom az üvegtulipánok legfőbb ellenségét, a rugótarackot. Ma még csak úgy a negyedét, de inkább csak az ötödét végezhettem el; balra tőlem a tulipánágyás vége ezüstösen csillogott a Kert mesterséges fényében. Nagyot sóhajtottam, alkarommal végigtöröltem gyöngyöző homlokomat, majd végigtúrtam a hajamat az ujjaimmal egészen hátra a tarkóig és néhány pillanatig, mialatt öntudatlanul is a lábaim előtt szikrázó tulipánokat bámultam, megmasszíroztam lüktető nyakamat.

Újra nekifeküdtem a munkának, nem tehettem mást. Addig úgysem mehetek ki a Kertből, amíg végig nem kapáltam a hét ágyást. Minden nap egy ágyás, ágyásonként hétszáz karcsú üvegtulipánnal. Gyakran vágyom rá, hogy bárcsak fújna egy kis szellő itt, hogy hűsítse izzadó homlokomat. Persze itt nem fújhat semmiféle szél, hisz akkor a tulipánok törékeny üvegszirmai megremegnének, talán össze is koccannának, amitől aztán a tulipánok rögtön kacagva-csengve roppannának temérdek apró szilánkká. Épp ezért telepítették a Kertet egy hatalmas kupola alá, ami kirekeszti innen az időjárását: kirekeszti a szelet, a napot, a rovarokat, mindent, ami árthat a törékeny tulipánoknak. Ide csak azok jöhetnek be, akik a tulipánokat gyomlálják, ide csak azok jönnek be, *akiket meghívtak a Vagyígyanvagynem kertbe*, hogy gyomláljanak végig hét hosszú ágyást hét hosszú nap alatt.

A kapám kecses acélfejét egész óvatosan mélyesztettem a földbe, hogy kilazítsak vele egy apró és sötétlevelű rugótarackot. A rugótarackok a tulipánok legfőbb ellenségei. Ha engednénk - legalábbis azt mondják - a rugótarackok szépen körülönnék a tulipánok hagymáit szívós földalatti gyökérzetükkel, hogy aztán felcsavarodva a tulipánok szárán végül egyre erősebben remegtetni kezdjék a magasban szikrázó, üvegszerű anyagból lévő tulipánfejeket, így törve darabokká ezzel az áttetsző szirmokat. A rugótarackokat ugyanis pont ezek a földre hulló, gyorsan elenyésző szirmok táplálják, éltetik. A rugótarackoktól szinte lehetetlen a tulipánokat teljesen megvédeni; s ha meg is védhetőek valamennyire, az csakis az ilyen, rendszeres és gondos ápolással lehetséges, amit mi, az ideiglenes Kertészek végzünk itt a Vagyígyanvagynem kertben.

Ez a rugótarack, amit sikerült végre körülkapálgatnom, egészen apró gazocskának látszott kezdetben. Naivan azt gondoltam, hogy ez könnyű lesz: egy rugótarackbébi, épp csak egy silány kis kezdemény. De most, hogy óvatosan fellazítottam körülötte a zsíros, fekete földet, egészen nyilvánvaló, hogy egy meglehetősen kifejlett és veszélyes példányra bukkantam. Óvatosan lefektettem a kapát az ágyással párhuzamosan, hogy ne zavarjon, majd ujjaimmal kitapogattam, merre futhatnak a gaz főgyökerei. A tarackokat mindig maradéktalanul ki kell irtani, mert ha egyetlen gyökérdarab is benne marad a földben, a tarack megújul, és hamarosan ismét veszélyessé válik.

A tarackokat gyökérszálanként kell óvatosan kihúzni a tulipánok közül. Idegtépő munka ez, hiszen miközben a gyökereket cibálja az ember, végig a környező tulipánokat lesi, mikor rezdül meg az egyik, mikor rándul meg a másik, s mikor robban ezer és ezer darabra egy-egy kecses üvegszirom. Idegtépő munka ez, *hiszen minden széttörő tulipánfej megváltoztatja a Kertészt*. És minden összereccsenő szirmocskával a Kertész egyre bizonytalanabb lesz: minden alkalommal valami, amiben addig biztos volt, amit tudni vélt vagy amiben szilárdan

hitt, megrendül; *minden tünékeny üvegszirom halála egy-egy hamis bizonyosság halála is egyben*, egy hamis bizonyosságé, ami valamikor a kertészben vert gyökeret.

Az első két gyökeret sikerült gond nélkül kihúznom. A gyökerek általában néhány centivel a felszín alatt futottak végig, s ha előtte az ember alaposan fellazította a földet a gaz körül, erőlködés nélkül lehetett kihúzni a hosszú, tekergő gyökérszárakat. A harmadik gyökér azonban megréft; pont két tulipánsor közt nyílegyenesen indult, így aztán - felbátorodva azon, hogy az előző gyökerekkel milyen simán boldogultam - erőteljesebben rántottam meg a szívós gyökeret. A gyökér mentén felemelkedő földpúp azonban hirtelen derékszögben elkanyarodott és egy közeli tulipán felé rohant. A tulipán összerázkódott teljes testében, mintha megijedt volna valamitől, a remegéshullám fölkúszott kecses szárán, megbillegtetta a fejét, visszaverődött és újra a föld felé vetette magát, majd újból felívelt és... a tulipánfej zizzent egyet, fényes szirmai szétnyíltak, mintha csak egy gyorsított filmfelvételen néznénk, ahogy elvirágzik egy gyönyörű növény. A szirmok hirtelen tejszerűvé váltak, opálossá és hajszáltrepedések hálózata futott szét a szirmok felszínén. A tulipánszirmok a következő pillanatban millió apró darabra robbantak szerteszt.

Pinng mondta a tulipán. Zinng, mondták a szerterobbanó, elfehéredett szirmok, cinng, mondták, ahogy a környező tulipánok leveleihez csapódtak és apró hullámocskákat keltettek azok szárain. Az izzadtság a szemembe folyt és csípett. Összeszorított ajkaim elfehéredtek, a halántékomon kidagadt és szabálytalanul lüktetett egy ér. Néhány feszített másodperc múlva azonban fellélegezhettem: a szétrobbanó tulipán nem indított el láncreakciót. Sőt, hál istennek az összes környező tulipán is ép maradt; a remegések lassan mindenhol lecsillapodtak és elenyésztek. Behúztam a nyakamat és négykézláb hátraaraszoltam, majd a tulipánágyás mellett lekuporodtam a talajra. A legszörnyűbb az egészben az volt, hogy fogalmam sem volt, melyik bizonyosságomat semmisíthette meg végérvényesen az előbb szétrobbant üvegtulipán. Így van ez a *Vagyígyvanvagynem* kertben: a Kertész soha nem tudhatja „utána”, hogy miben volt „előtte” biztos, csak azt, hogy most miben bizonytalan.

*

Szeretem a magas helyeket: toronyházak felső szintjeit, ahonnan a várost belátni, kilátókat, tévétornyokat, amelyek kimagasodnak a vidékből; imádom az egyszerű, kopasz hegytetőket is, ahonnan a táj a lábaim alatt fekket, a hegycsúcsok pedig szigetekként emelkednek ki a tejhabú felhőtengerből. Apám vitt el először ilyen helyekre. Egy nagy és szeles hegytetőn érintett és borzongatott végig először ez az érzés, ami aztán lassanként kiterébélyesedett bennem, igazi szenvedéllyé nőtt; valami, amit nemrégiben belátószenvedélynek kereszteltem el magamban, csak hogy megvizsgálhassam és alaposabban megérthessem a viszonyt közöttünk...

Tizenhat éves koromig, emlékszem, semmi baj nem volt velem. Gyerekként is csak átlagosként voltam rossz, ahogy az iskolában is átlagos voltam, mind szorgalmamban, mind pedig eredményeimben egyaránt; talán egyedül a manualitásom volt kicsit kiemelkedő. Soha nem mondták nekem, hogy tartsam magam átlagosnak. Sokáig nem is hittem el, hogy annak kéne magam tartanom. De az ellenkezőjéről sem akart senki sem mindenáron meggyőzni, sem otthon, sem pedig az iskolában. A szüleim szerettek. Nem akartak befolyásolni. Nem erőltettek rám semmit, amit nem akartam: nem küldtek már óvodás fejjel nyelviskolákba, hogy tízévesen már két idegen nyelvet is abszolválhassak, ahogyan ez manapság szokás. S nem akarták, hogy intelligencia tesztekkel nyaggassanak, ahogy ez manapság szokás, hogy vajon szuperintelligens-csodagyerek vagyok-e, amikor még jóformán olvasni sem tudok. Amikor azonban csellózni akartam, ők rábólintottak. Amikor repülőmodelleket akartam kifaragni a semmiből, ők megkeresték nekem a „jó” helyet. Amikor pedig elektronikát akar-

tam tanulni, készséggel segítettek, hogy megtaláljam a nekem való középiskolát. Azt az utat járhattam, amit én akartam. Gyerekkorom óta én dönthettem az életem felől.

Amikorra 16 lettem, mindennek ellenére teljesen átlagosnak éreztem magam. Nem gondoltam magam gőgösen mindent tudónak, ahogyan ezt manapság szokás. S talán emiatt is, valahogy úgy éreztem, rám nincs a Világnak igazán szüksége. Bár talán sok minden lehetnék, sokfajta szakemberré formálhatnám magam - gondoltam -, sőt valószínűleg eredményes is lehetnék bármely szakmában, amit választok. Én azonban nem vagyok semmiben sem annyira kiemelkedő és nagyszerű, hogy bármely szakmának jeles és kiemelkedő képviselője lehessen majd valamikor; elveszek majd a háttér fehérzajában, egy leszek csak a csordában, akik végigbégetik az életüket; de ugyan minek? Rettenetesen úttalannak és boldogtalannak éreztem magam. Akkor azt hittem, hogy bizonytalanságom hozza magával boldogtalanságomat. Ma már tudom: *hamis bizonyosságom tett valójában boldogtalanná.*

Megállhattam volna itt, elfogadhattam volna hamis bizonyosságomat önön értékelésben. Vagy lehettem volna például Lézenső, aki jobbra-balra sodródik a Világban, a helyét és szerepét azonban sehogy nem találja, vagy mert már feladta a keresést, vagy mert sosem kezdte el. Nagyon sokan vannak ilyen Lézensők. Menekülhettem volna a drogok ködös világába, hamis-boldogságfelhőkről lógathattam volna le lábaimat egy alattam elterülő, magam formálta illúziótáj felett, amiben minden szépség és szörnyűség belőlem teremtődött volna meg; és mindeközben mindről tudtam volna, hogy hamis. Hangtalan sodródhattam volna ebben a kábulatban, míg csak meg nem talál a Halál. Nagyon sokan vannak ilyen Menekülőök. Én nem lettem Menekülő. Válhattam volna Megalkuvóvá, aki elfogadja a Sorsát. A Sorsot, amiről elhiszi, hogy számára megváltoztathatatlan. Elfogadja, hogy neki ez jutott: napi nyolc-tizenkét óra robot egy gyárban, otthon a mosás, a gyerekek, az otthoni gondok mind-mind az ő nyakában; örült monotonitás, ami nem törhető meg, mert ahhoz hinni kéne abban, hogy megtörhető. De pont ez az, amiről lemondott, mint Megalkuvó. Irtóztam tőle, hogy ilyen Megalkuvóként éljem le az életem. Lehettem volna ugyanakkor Sikerman vagy nyakkendő Törtető, akik előretolakodnak a tömegben és erőszakosan hamar az élre jutnak. Vezetők lesznek; de nem azért, mert rátermettek a vezetésre, hanem mert vélt bizonyosságukkal tudják: a babér itt nekik terem. Sok mások által irigyelt dolgot halmoznak aztán maguk köré: luxus házakat, luxus kocsikat, jachtot, sőt, az ürbe is kidugják a fejüket dollár százezrekért. Minden festék kell nekik, ami elég drága kitalált boldogságképükhöz. Kell a kép, mert meg kell győzzenek másokat (és magukat leginkább), hogy ők boldogok. Kell, mert bevallani boldogtalanságukat egyet jelent a megsemmisítő kudarccal; az ő nevük pedig Sikerman vagy Törtető. Nem akartam egyik sem lenni. Miért? Mert én azt a hamis bizonyosságot választottam inkább, hogy én Értéktelen vagyok.

Elmondhatom: szerencsés vagyok. Az én generációm szerencsés generáció. Ugyanis pont ez volt az az idő, amikor megnyitották az első Vagyígyvanvagynem kerteket. Ez volt az az idő, amikor beültették a kerteket az üvegtulipánokkal. A törékeny és kecses *üvegtulipánokkal*, melyek *kitisztítják az emberből a hamis bizonyosságokat*. A Kertész, aki kijön a Kertből mindig sokkal boldogabb, mint a kertész, aki bement. Az, hogy ez a boldogság tünékeny lesz-e vagy maradandó, azt mindenki maga döntheti el - mint mindenki, aki erre a bolygóra született. Én is magam dönthettem el. Megkaptam a meghívót a Vagyígyvanvagynem kertbe. Csak jelentkezni kellett, és előbb-utóbb megjött a meghívó. És még csak nem is kellett soká várni. A legtöbb ember ugyanis eleve elutasítja a Kertet, így aztán sosincs túl nagy túlekedés. Elfogadtam a meghívót és elmentem. Azóta többször is.

Most már tudom, mit érek. Most már tudom, hogy ki vagyok; mi az, ami ragyog bennem, ahogy azt is, mi az, ami fényt nyel el. És mindig elmegyek a kertbe, ha meghívót kapok.

Amit biztosan tudok, hogy szeretem a magas helyeket. Úgy tűnik, hogy ez a dolog rendíthetetlen bennem. Szeretem a tornyokat, a háztetőket és a kopár és magas hegytetőket, szeretek végignézni az alattam elterülő városon és a hegyek szürkés-kék vonulatain egyaránt. Úgy hiszem, hogy ez egy valódi bizonyosság bennem. Egy különös vágy, amit én belátó-szenvedélynek kereszteltem el. Amikor gyakorlom, átölelem az alattam elterülő Világot, és szeretem egy picit. S minden alkalommal, biztosan tudom, egy picit mindig jobban tudom szeretni.

*

Amire lettem a kapát, lebukott a mesterséges nap a mesterséges horizont mögött. Fáradtan de jó érzéssel néztem végig a tulipánágyáson, ami most halványvörösen izzott és egészen másnak tetszett, mint néhány nappal ezelőtt. Jó sok tarackot kikapáltam ma is. És alig törtem össze néhány tulipánt! Ez jó jel - sóhajtottam egy nagyot. Bizony jó. Azt jelenti, hogy már alig maradt bennem hamis bizonyosság. Vagy mégis...? - elmosolyodtam. „A tulipánok elvégzik a munkát, ha te is végzed a magadét” - ismételtam magamban a Kert jelmondatát. Lehajoltam, és felvettem a kecses, apró acélfejű kapát, a vállamra lendítettem. Majd megindultam az ágyások szélénél felállított munkásbarakkok felé.

Holnap még dolgozom - gondoltam jókedvűen. A hetedik nap. Az utolsó nap. Ahogy a tulipánágyások mellett bandukoltam, egyre könnyebbnek és légiesebbnek éreztem magam. Jó volt, hogy még egy napot dolgozhatok közöttük. Még ha el is kell majd törnöm még néhány kristálysziromú tulipánt.

A tulipánok. Gyönyörűek. Jó, hogy vannak. Jó, hogy kitisztítanak. A tulipánok, igen. Azt mondják, hogy egy idegen civilizációtól kaptuk őket. Tőlük van a Kert, a tulipánok és persze a rugótarackok is. Azt mondják, hogy azért adták nekünk őket, mert örökösen arra panaszkodtunk nekik, hogy boldogtalanok vagyunk. Vagy így van, vagy nem. Ki tudja ezt már biztosan?

A homokgyöngyfény tánca

Hajnal. A Bolygó sivár, csupa homok, nem tagolja tenger, folyó, sem pedig hegygerinc sehol. Még csak homokbuckák, dűnék sem ékesítik; tökéletes homoksíkság az egész felszíne. Szél nem fúj, eső soha nem veri: itt nincs időjárás. A Bolygón nincs semmiféle élet, a hagyományos értelemben. Így nincs rajta növény, sem pedig állat, még egysejtűt vagy primitívebb szervezeteket sem találhatnánk sehol: ez egy tökéletesen életsteril hely. Itt senki nem gyönyörködik a felkelő napban. A hajnal fénye felszikrázik a homoktengeren és gyorsan tovasiklik nyugatra; siet, nem időzik sehol, hisz itt nem simogathat sem növényeket sem emberi arcokat. A fényt a homok részben elnyeli, részben pedig visszaveri az örökéhes Kozmoszba. A hajnal nem hoz itt semmiféle változást: mondhatnánk, hiába-hajnal.

Másrészről pedig... A Bolygó csodálatos és eleven. Közelebb úszunk hozzá a hajnali fényben, s mint ügyes, kitárt szárnyú madár, szépen siklunk homok borította felszíne fölött. A Bolygó felszíne lassan örvénylik alattunk. Az örvények változatos, gyönyörű képe - ahogy itt-ott egymásba olvadnak, szaladnak, átalakulnak és új örvényeket szülnek, szakítanak ki magukból erre a *másvilágra* - mintha csak felhőtenger volna, óceánokat és kontinenseket leplező, mely nyüzsög az élettől; míg tudjuk: mindez itt nem igaz. De csodaszép. Harmonikus. Megérthetetlennek és megfejtethetetlennek tűnő, és van benne valami kaotikus is, bonyolultságában, a részleteiben. És mindennek ellenére: az egész végtelenül egyszerű. Ha az egészet messziről nézzük ismét, a Bolygó egy gyönyörű és zavartalan gömb; messziről elveszik az örvények finom felszínjátéka, az élettelenység ezen különös elevensége. És ez az eleven élettelenység folytatódik nappal és éjszaka: mondhatnánk hiába-nappal és hiába-éjszaka...

Csakhogya az örvényekben mindenhol apró fények izzanak, pirinkó mécsesek, olyanok mint a csillagok fényei. Gyöngyházfények. A fényecskék együtt vándorolnak az örvényekkel, mintha ők maguk örvénylenének, pedig csak a homokkal mennek együtt. Milliárdnyi apró fény mindenütt. Ha hosszan nézzük őket azonban, észrevesszük, hogy néha-néha egyikük másikuk fénye felerősödik. Ilyenkor, mintha életre kelne, elvándorol addigi örvényéből, és egy másikba kapaszkodik. Ott aztán aláhull ragyogása, és viteti magát egy jó darabig. Az időt itt senki sem méri: messziről minden túl állandó és változatlan hozzá, közelről pedig túl eleven, bonyolultan változó ahhoz, hogy itt *idő* legyen. A fényparány új helyén örvénylik most a többi fényvel, aztán újra felfénylik, új szomszédos örvénybe kapaszkodik: vándorol. Lassan, a maga tempójában. S minthogy minden fényparány ezt csinálja, nehéz megérteni, hogy *mi is lehet a célja az egésznek*. Mért vándorolhat egy ilyen aprócska homokgyöngyfény, ha minden új hely ugyanaz, s bár az örvény másik, a szomszédai látszólag más fényparányok, de minden örvény ugyanolyan, benne minden fényparány ugyanolyan, és a Bolygó minden helye is ugyanaz? *Valami célja* - gondoljuk - *csak kell legyen*, ha a homokgyöngyfények fáradhatatlanul táncolják át az időtlen időket a Bolygó sima, tagolatlan homokfelszínén.

*

Megszülettem. Mint minden ember, *tulajdonságok nélkül születtem* erre a Világra. Sem arcomnak, sem testem egyéb részének nem volt formája még, ahogy gondolataim sem voltak sem magamról, sem pedig a Világról. De hogy mégse nulláról kelljen kezdenem, teljesen tulajdonságok nélkül, alakatlanul, anyámtól arcot kaptam, testet, aprót, de tökéletesen működőt. Kaptam tőle tejet is, hogy alakulhassak, hogy legyen hozzá energiám. Aztán anyám és apám még több tulajdonságot tett belém: neveltek. S meséltek nekem ezer dologról, hogy milyen is ez a világ. Néztem és hallgattam őket oly' tiszta szemmel, mint a tó tavasszal, és magamba merítettem minden mondatukat. Sok tulajdonságom ekképp már korán kialakult:

soványka voltam testileg, az ételekkel és ízekkel nem igen törődtem. Alkotni szerettem: nagy tornyokat és gépeket építőjátékokból. Szerettem még farigcsálni, azt még jobban szerettem, és gyurmázni is, dolgokat formálni ki a semmiből, mindent, aminek mélysége volt nem csak síkja; élveztem, ha létrehozhatok.

Ifjú voltam. Még anyám és apám is adott nekem, de már el-eljártam a *tulajdonságok-boltjába* is, ahol az ember vehet és eladhat mindenféle tulajdonságokat. Pontosan szólva a tulajdonságok boltjában tulajdonság-csírákat lehet kapni, amelyeket aztán az ember magában szépen felnevelhet. És bármivé nevelte is ki őket, ha később meg akar válni valamelyiktől, a boltban szívesen visszavették. Le kellett vásárolnia persze más tulajdonságokra. A választék óriási: vehet az ember külső és belső tulajdonságokat egyaránt. Vehet beteges soványságot vagy kigyúrt izmokat, avagy nagy, elhízott testet magának, ha az kell neki. Lehet fogyatékos, csonka, béna, ahogy atléta is akár, gyönyörű természetű. Vehet az ember magának butaságot, annak vagy száz válfaját, de lehet okos is, éleseszű, zseni. A megvásárolt tulajdonság-csírák az emberben nevelkednek aztán, lassabban vagy gyorsabban, ki mint akarja azt, s ameddig csak akarja. Az imént azt mondtam, hogy ha már nem kell neki, lecserélheti más tulajdonságokra, s ez így igaz. Csakhogy minél jobban kifejlődött, kiterébélyesedett benne a régóta nevelgetett tulajdonság, annál inkább sajnálja az ember leadni őt. Általában körmeszakadtáig ragaszkodik hozzá, hisz' ő nevelte, benne vert lassan gyökeret. Én ifjú voltam még. Nagypám vitt el először a boltba. Az első választásaim egyike volt, hogy kövér legyek. Türelmetlenül nevelgettem első választott tulajdonságomat. Hamarosan jó kis kövér gyerek is lettem. Aztán két évtizedembe került, úgy bizony, amíg rá bírtam venni magam és elcseréltem másra a drága kövérségemet.

Kövér voltam, és talán azért, hogy mindezt kompenzáljam, bevásároltam a tulajdonságok-boltjában: vettem magamnak még kreativitást egy kicsit. És okosságot, de nem azt a metsző és éles fajtát, ami azonnal átlát kusza problémákat, inkább afféle töprengőt választottam, olyan lassú, kimért, elmélyülő típust. És mindehhez választottam egy nagyadag magamba fordulást, ami - miután kinevelgettem - hatásosan leszigetelt iskolatársaimtól. Az iskolában egyébként nemigen alakultam. Megtanultam amit kellett, de az iskola nemigen érintett meg soha, nálam elkerülte azt, ami feltehetőleg a célja, hogy rádöbbsen a változás szükségességére, hogy leküldjön a Boltba választani.

Ki tudja miért választottam azt a tulajdonságomat, amit leginkább *küldetéskeresésnek* lehetne nevezni. Ez a tulajdonság volt az, ami miatt először töprengtem el önön létezésem furcsaságán: *hogyan bennem az anyag életre kel, és itt és most eltöpreng önmagán, az anyagon.* És mi a célja az egésznek? - kérdeztem egyre hangosabban magamtól. Aztán füleltem. Háttha a válasz idehallik. De ha volt is válasz, azt elnyomta üvöltésem visszhangja, ami ide-oda pattogott a bennem emelt tulajdonság-hegyek ormai között. Hegycsúcsra mentem, és elkiáltottam magam: ki vagyok és miért élek? A visszhang pedig visszakiáltotta a kérdésemet. Patak forrásáig mentem, gyönyörű síkság volt, és kiáltottam: mit tehetek én, egy ilyen apró ember a Világon, ami számítana? És a kiáltásom visszaverődött itt is; talán a távoli hegyek szórták vissza, talán a köd nehéz függönye, ami takarta a horizontot, nem fontos. Csak a kérdés ismétlődött újra és újra, és olyan szomorú volt az egész.

Elhatároztam, hogy eladom ezt a iszonyú tulajdonságomat, és veszek inkább még rajta egy kis kövérséget - mit bánom én, ennél még az is jobb - vagy veszek rajta például álmvilágot, afféle kábítószereket. Akkor nem kell legalább szenvednem majd amiatt, hogy tulajdonságaim boldogtalanná tesznek, és amiatt, hogy nem vagyok képes leadni őket. Akkor többet nem is lesz rajtam a felelősség óriási nyomása, hogy mivé fejlődöm. A zsákutca gondolata sokszor inkább megnyugtató, mint a tekergő országúté. Különösen akkor, ha az embernek már van

szépen felnevelt fáradtság-tulajdonsága hozzá: csak egy kis energia kell, és gyönyörű élet-untság nevelhető belőle. Ha álomvilágot választ az ember, mindez megoldódik, mert sűrű köd ereszkedik mindenhová, és ez elfedi a tulajdonság-hegyek sötét láncait. A hegyek úgy tűnek el, hogy nem kell felszámolni őket. Nem kell félni őket, nem kell sehová sem menni közöttük. Az ember leül egy helyütt, és dúdol csak dúdol magában, miközben kicsit mozgatja ide-oda a testét, a fejét. Olyan könnyű ez...

És ekkor, utolsó kiáltásomra hirtelen válsz érkezett. Ott álltam a hegyek közt. És a hegyek összeomlottak saját súlyuk alatt. A tér elsimult, kietlen pusztasággá olvadt addigi változottsága. Néhány másodperc volt csak. Utolsó hatalmas kiáltásom, hogy *Ki vagyok?*, porrá őrölte körülöttem a tulajdonság-hegyeket. A lábam alá néztem: homok, finom homok volt mindenütt. A látóhatárra emeltem pillantásom, majd körbefordultam: kietlen sivatag vett körül.

Lenéztem a lábam elé, majd lehajoltam, és markomba vettem egy kevés homokot. A homokban apró gyöngyházfények kúsztak előre: vándoroltak. Hol felfénylettek, hol alábbhagyott a fényük. Kieresztettem a homokot a kezemből. Távobbb néztem. Ott is. Mindenütt milliányi fényparány örvénylett a sivatag homokjával együtt. Olyan szépek voltak, olyan de olyan szépek.

Leguggoltam. Követtem szememmel az egyiket, ahogy örvénylik, forog, táncol lassan, majd felfénylik és elindul kifelé addigi örvényéből, és nemsokára egy másik örvénybe kapaszkodik. És hirtelen megéreztem valamennyit. Azt éreztem, hogy *mindet magamhoz ölelem. És ettől olyan boldog voltam, mint még soha.* Lefeküdtem közéjük. Miközben boldogan-tünődve néztem, ahogy körülöttem örvénylenek, megértettem, hogy mindezzel választ kaptam tola-kodó kérdéseimre. *A lényeg fénylett itt körülöttem.* Aztán elaludtam. Körülöttem - tudom - tovább táncoltak a homokgyöngyfények; lassan örvénylettek, vándoroltak ide-oda a homokon.

*

Amikor felkeltem, ismét megszokott tulajdonság-hegyeim vettek körül. Amit átéltem nagyon is eleven volt bennem. *Megéreztem a lényegét, de nem értettem meg.* Feltápáskodtam és elindultam a tulajdonságok-boltjába, hogy válasszak magamnak valamit, ami elvihet a megértéshez is.

A Világot kezdtem kutatni magam körül, hogy meglelhessem a bennem lévő, megérezett világ magyarázatát. Hosszú éveket szenteltem ennek: nagyító alatt vizsgáltam a Világ szerkezetét. Fizikát tanultam az egyetemen. Sok okos gondolatot tanultam és megértettem. Hosszú utat megtettem. Az utam körbe-körbe vitt; szép volt az íve. Fizikus lettem. Ismertem számos teóriát, ami a Világ megannyi jelenségét jól magyarázza egy adott szintig; de utána nem. Küzdöttem, hogy megértsem mélyebb szinten is. Megértettem, de... semmivel nem értettem ettől többet a világból, mint amit megéreztem akkor. Nem értettem, hogy mért táncolnak a homokgyöngyfények, nem értettem mi lehet a célja örökös vándorlásuknak a Sivatagon.

Ekkor újból felkerestem a tulajdonságok-boltját, vettem egy nagy lélegzetet, és eladtam kövérségemet. Helyette pedig az egyik polcra levettem egy különös tulajdonságot. És attól a perctől kezdve arra vágytam, mindennél erősebben, hogy *megtaláljam a Páromat.* Akkor még csak vágy volt. Nem tudtam, hogy ez közelebb visz-e majd a megértéshez. Én csak *szeretni akartam egyetlen lényt*, nagyon. Nem tudtam, hogy mit hozhat ez nekem. Csak éreztem, hogy jót. Ezt is csak megéreztem, de nem értettem, még csak át sem láttam. Amikor a Páromra rátaláltam, amikor először átszerethettem Őt, hasonlót éreztem, mint amikor a homokgyöngyfények táncában gyönyörködtem. Másodszor voltam életemben igazán boldog.

És attól kezdve együtt jártuk az utunkat. Segítettük egymást, hogy leadhassuk a tulajdonságok-boltjában egyik-másik tulajdonságainkat, és segítettük, hogy jót válasszunk helyette. Egymást emeltük. Ha egyikünknek nehéz volt, ott volt a másik, megtartotta, míg talpra állt, és fordítva. Szeretetüinktől tulajdonság-hegyeink lassan kivilágosodtak, aranyfény töltötte meg az addig sötét völgyeket.

Arról beszéltünk, hogy egymásnak vagyunk teremtve, és hogy a halál után sem válunk el soha. Ha a halál szóba került, erősen megszorítottuk egymás kezét. Átöleltük egymást, és megígértük, hogy megkeressük a kulcsát, hogy ne szakíthasson el minket egy olyan szörnyűség, mint a halál.

- Hiszen olyan sokat fejlődünk így együtt. Úgy tisztulunk, szépülünk. Megoldjuk majd ezt is, kicsim, ne aggódj! - mondtam neki egyszer. Ő rám mosolygott, de tovább aggódott. Nagyon szeretett és én is őt. Az ember pedig mindent, amit szeret, hiszi, hogy birtokolja is. És minél inkább szereti, annál kétségbeesettebben látja, hogy lassan elengedi.

Aztán eltelték felettünk az évek. És szeretetünk egymás iránt egyre csak mélyült minden évvel; már mély folyó volt melynek mély a medre is.

Ekkor történt, hogy szokásunk szerint elmentünk közösen a tulajdonságok-boltjába, hogy válasszunk magunknak valami apróságot, és hogy leadjuk a régi rosszakat. Ő nem nézett oda akkor. Magam sem tudom, hogy mi lehelgett. Levettem az egyik polcra a Halált. (Mondják, hogy előbb vagy utóbb mindenki leveszi. Ez a legnehezebben leküzdhető tulajdonságunk ugyanis.) Levettem a Halált és magamba zártam. Valami rák volt, vagy mi; a típusa nem igen érdekelt. Gyorsan tettem, szinte sutyiban, hogy Ő ne vegye észre. Félttem hogy megjíjed.

Ő persze észrevette. De nem ijedt meg.

- Hát meg sem rémülsz? - kérdeztem.

- Nem. Nagyon szeretlek. Ha akarnád, meg van a hatalmad, visszatehetnéd a Halált. De te nem akarsz, igaz?

- Nem.

- Jó.

- Meg sem kérdezed, hogy miért?

- Tudom, hogy miért. Mert meg akarsz találni újból azokat a homokgyöngyfényeket.

- Szerinted is meg fogom találni őket megint?

- Szerintem soha nem veszítetted el őket.

- Talán. Tudod, meg akarom érteni őket.

- Tudom.

- Szerinted fájni fog, kedves? - kérdeztem. Éreztem, ahogy kezd bennem kibomlani a Halál.

- Majd... fogom a kezedet.

Némán bólíntottam, és letöröltem ujjammal a könnyeit.

*

Éjszaka. Ott álltam megint. Közöttük. A sötétben nem látszottak a homok örvényei, csak a halvány homokgyöngyfények táncoltak mindenütt. Apró fénypöttyöcskék köröttem: vándorok.

Leguggoltam. Kiválasztottam a lábam előtt fénylő egyik pontot és követtem útját a szememmel. A pontocska egyszer csak felfénylett és elindult oldalvást, ki az örvényből, ami eddig vitte magával. De most, mielőtt az egyik szomszédos örvénybe kapaszkodva továbbvitette volna magát, különös dolgot művelt: *találkozott és egybeolvadt egy másik apró gyöngyfénnyel*. És a két homokgyöngyfény együttesen felragyogott, sokkalta fényesebben, mint ahogy közös fényükből telt volna, ezerszer fényesebben. A fényük szinte vakított.

Felemelkedtem a földről, majd elrugaszkodtam a talajtól. Akárcsak valami gyönyörű madár, a Bolygó fölé siklottam, és onnan a magasból visszanéztem. Még ilyen magasból is jól látszott az egyesült ragyogás, míg az összes többi már rég elhomályosult. Ekkor még magasabbra szálltam és újfent lenéztem a Bolygóra. Százával láttam az egyesült gyöngyházfényeket.

Megfordultam és a Kozmoszra néztem, ahol milliárd csillag ragyogott. Visszanéztem a Bolygóra. Ugyanaz a Kozmosz nézett velem farkasszemet. Lent, a Bolygó kietlen felszínén milliónyi fény tükrözte vissza a táncoló csillagképeket.

-&-